

ZOO PRAHA

ZPRÁVA O PLNĚNÍ ROZPOČTU ZA ROK **2022**

ZOOPRAHA

ZOOLOGICKÁ ZAHRAHA HL. M. PRAHY • U TROJSKÉHO ZÁMKU 120/3 •
171 00 PRAHA 7 • CZ

ZPRÁVA O PLNĚNÍ ROZPOČTU

ZA ROK 2022

OBSAH:

KOMENTÁŘ K ROZBORU HOSPODAŘENÍ
TABULKY Č. 1-5
FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ (KOPIE)

ZPRACOVAL:

ING. ŠÁRKA NOVÁKOVÁ, MBA
MGR. JAROSLAV ŠIMEK, PH.D.
ING. ELIŠKA PELLEŠOVÁ
MGR. ING. MARKÉTA HOIDEKROVÁ
ING. LUKÁŠ DIVOKÝ

SCHVÁLIL:

MGR. MIROSLAV BOBEK
ŘEDITEL

PŘELOMOVÝ ROK 2022 V ZOO PRAHA

Po dvou „covidových“ letech se Zoo Praha vrátila k normálnímu fungování a navzdory nižšímu počtu zahraničních turistů i zhoršující se ekonomické situaci rovněž k vysokým číslům návštěvnosti: V roce 2022 prošlo jejím branami celkem 1 419 122 návštěvníků. Svým způsobem šlo o přelomový rok jak v pozitivním slova smyslu (otevření Rezervace Dja), tak v tom negativním (zejména růst cen energií).

#1 Otevření Rezervace Dja

Po necelých třech letech výstavby byla v Zoo Praha otevřena Rezervace Dja – velkoryse pojatý pavilon určený pro gorily i pro další zástupce fauny Konžské pánve. Rezervace Dja je do značné míry inspirována stejnojmennou biosférickou rezervací, která se nachází v Kamerunu a kde probíhá vzdělávací a osvětový projekt Zoo Praha Toulavý autobus. Její centrální část je osazena množstvím rostlin, které evokují tropický deštný les, a atmosféru dokresluje prostorový zvuk. Dalšími doplňky pavilonu jsou např. školní třída dovezená z Kamerunu nebo stan strážců rezervace vybavený vedle replik i řadou originálních předmětů. Pražská Rezervace Dja sklízí skvělé ohlasy jak od návštěvníků, tak od zahraničních odborníků.

Z leteckého snímku Rezervace Dja je velmi dobře patrné, jak citlivě je tento expoziční celek zakomponován do krajiny.

Foto Miroslav Bobek

#2 Mojin příběh pokračuje

Rozhodnutí ponechat Richarda s jeho dvěma syny Kiburim a Nuruem v původním pavilonu goril otevřelo možnost vytvořit v Rezervaci Dja novou chovnou skupinu. Koordinátor Evropského chovného programu goril nížinných navrhl doplnit trojici „pražských“ samic – Kijivu, Shindu a Kambu – a mladého samečka Ajabua novým vůdčím samcem a také další samicí s tím, že v takto vytvořené skupině bude dvěma samicím umožněno rozmnožování. Doporučil umístit do Prahy samce Kisuma, který doposud žil v rakouském Schmidingu, a samičku Duni, která pochází ze španělského Cabárcena a je dcerou slavné gorily Moji. Toto doporučení předčilo veškerá naše očekávání: Mojin příběh může díky její dceři dál pokračovat u nás v Praze.

Kisumu a Duni v Rezervaci Dja krátce poté, co došlo k jejich spojení.

Foto Miroslav Bobek

#3 Další obyvatelé Rezervace Dja

O Rezervaci Dja se sice ze setrvačnosti mluví jako o novém pavilonu goril, ale ve skutečnosti představuje jedenáct druhů obratlovců a osm druhů bezobratlých. Úplně poprvé zde návštěvníci Zoo Praha mohou vidět kaloně plavé či některé zástupce bezobratlých, například nefily zlaté a zákeřnice hrozivé. Jiné druhy se v Zoo Praha již objevily, byť ve vzdálené minulosti. Příkladem může být velmi atraktivní kočkodan Brazzův, který byl krátce držen v letech 1954 a 1968/69. Další druhy savců Rezervace Dja jsou chovány tradičně a dříve byly umístěny v jiných částech zoo. Jde o guerézy pláštíkové, jež nyní sdílejí expozici s gorilami nížinnými, talapoiny severní, štetkouny africké, osináky africké a krysy obrovské.

Samice kočkodana Brazzova ve výběhu v Rezervaci Dja.

Foto Petr Hamerník

#4 Skvělá mláďata

Během roku 2022 se v Zoo Praha narodilo 450 savců a vylíhlo 475 ptáků a 318 plazů a obojživelníků. Souhrnně šlo o 218 druhů uvedených čtyř skupin obratlovců; v případě plazů dosáhli chovatelé rekordu čtyřiceti rozmnožených druhů. Mezi návštěvníky si patrně největší oblibu získala samička hrabáče kapského a trojčata vlků hřivnatých.

Média velice zaujalo líhnutí želv záhadných – druhu, který se do Zoo Praha dostal ještě předtím, než byl vědecky popsán a který se bez lidského zásahu rozmnožuje v pavilonu Indonéska džungle. Z chovatelského hlediska jsou pak za nejcennější považovány odchovy gorala sečuánského, klokánka krysího, satyra Cabotova, loríčka zlatouchého a trnorepa somálského.

Mláďata trnorepa somálského jsou prvním odchovem tohoto druhu v rámci EAZA.

Foto Tereza Mrháková

#5 Začátek chovu luskounů

V dubnu 2022 byl z Taipei Zoo dovezen pár luskounů krátkoocasých, samec Guo Bao i samice Run Hou Tang. Zoo Praha se tak stala jednou z pouhých dvou zoologických zahrad v Evropě, kde lze tyto šupinaté savce vidět. Luskouni si pozornost veřejnosti zaslouží nejen kvůli své výjimečnosti, ale především proto, že jsou nejvíce nelegálně obchodovanými savci světa: Ostatně Zoo Praha se v Asii i v Africe podílí na jejich ochraně. Příchodu páru luskounů předcházela řada náročných příprav, mj. komplexní přestavba noční expozice v Indonéska džungli. Po více než půl roce se zdá, že se péči o tato mimořádně náročná zvířata podařilo zvládnout a že by se právě v Praze mohlo narodit první evropské mláďe luskouna.

Samec luskouna krátkoocasého Guo Bao v noční expozici pavilonu Indonéska džungle.

Foto Petr Hamerník

#6 Přestavba Plání

Poté, co byl v jihovýchodní části tzv. Plání rozšířen vodojem, začala výstavba nových stájí a výběhů koní Převalského, jež doplní expozice manulů a „olgoje chorchoje“. Jde o první etapu přeměny celých Plání, které budou věnovány výhradně asijské fauně. Zoo Praha se tak vrátí mj. k chovu nosorožců, na které se návštěvníci často ptají. Vedle prací na Pláních (a ovšem dokončování Rezervace Dja) probíhala rovněž řada drobnějších stavebních aktivit a v neposlední řadě také příprava na výstavbu expozičního celku Arktida. Ten bude určen zejména pro lední medvědy, jejichž chov by bez vybudování nového chovného zařízení musela Zoo Praha ukončit. Výstavba Arktidy by v ideálním případě mohla začít koncem roku 2023.

Vizualizace nové podoby hlavního výběhu a zázemí expozice koní Převalského, které má evokovat prostředí Džungarské Gobi.

Kredit ABM Architekti

#7 Pravnoučata našich „převaláků“ v Gobi

V letech 2011 až 2019 proběhlo devět leteckých transportů koní Převalského do západního Mongolska. Desátý se kvůli covidu neuskutečnil – a skvělá zpráva je, že ani nebude potřeba. Třicet klisen přepravených z Prahy do Přísně chráněné oblasti Velká Gobi nejenže mělo doposud na osmdesát hříbat, ale dočkalo se i jedenácti vnučat a dokonce prvních pravnoučat. Celkový počet koní Převalského v této rezervaci již narostl na dostatečný počet více než čtyř set jedinců. Působení Zoo Praha v Mongolsku tím však nekončí. Její pracovníci připravují ve spolupráci s místními kolegy zcela nový reintrodukční projekt koní Převalského pro východní Mongolsko. V současnosti je již vybrána nejvhodnější lokalita.

Klisna koně Převalského s hříbětem v lokalitě Tachin tal v Přísně chráněné oblasti Velká Gobi B.

Foto Miroslav Bobek

#8 Zachraňujeme karase obecného

Zoo Praha nadále realizuje či podporuje řadu projektů na ochranu biodiverzity na pěti kontinentech, věnuje se však i ochraně fauny České republiky. Jedním z druhů, na které se od roku 2021 zaměřuje, je dříve hojná a typická ryba našich vod, karas obecný. Ten se vlivem změn hospodaření a šířením invazního karase stříbřitého ocitl na pokraji zániku. Poté, co byla společně s Biologickým centrem AV ČR a Českou zemědělskou univerzitou vyvinuta metodika k nalezení posledních přežívajících karasů obecných labské genetické linie, došlo k jejich přenesení do čtyř nádrží na pozemcích Zoo Praha. V roce 2022 již přišly první chovatelské úspěchy, a tak v říjnu mohl být realizován první výsadek 99 namnožených rybek do rybníka ve Vinoři.

Vypouštění karasů obecných namnožených v areálu Zoo Praha do rybníka ve Vinoři.

Foto Miroslav Bobek

#9 Na pomoc ukrajinským zoo

Vzápětí po ruském vpádu na Ukrajinu vyhlásila Zoo Praha sbírku na pomoc ukrajinským zoologickým zahradám a zejména ve spolupráci se svými polskými partnery z Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií začala přes Polsko zasílat na Ukrajinu krmivo a vybavení. Následovala finanční podpora vybraných ukrajinských zoo a na sklonku roku pak byl pro Zoo Mykolajiv zakoupen výkonný dieselagregát. Do 29. prosince přišlo na ukrajinskou sbírku 2 756 příspěvků v celkové výši 5 263 352 Kč. Z této částky bylo na výše uvedenou pomoc vyčerpáno prozatím 4 076 896 Kč. Další formou pomoci bylo symbolické vstupné ve výši 1 Kč pro ženy a děti prchající před válkou; tato akce trvala od 28. února do 30. dubna.

Dieselagregát určený pro Zoo Mykolajiv před transportem na Ukrajinu.

Foto Oliver Le Que

#10 Pohled do prvních let Zoo Praha

Ve vídeňském Österreichisches Filmmuseum se tamní kustodka sbírky amatérského filmu začala zaobírat 13 kotouči 9,5-milimetrových filmů. Jak se ukázalo, část z nich zachycuje Zoo Praha v počátcích její existence, konkrétně v období 1935 až 1937. Jde o mimořádně cenný materiál, a to tím spíše, že podstatnou část archívu Zoo Praha zničila povodeň v roce 2002. Nalezené filmy zachycují prof. Jiřího Jandu s manželkou, jeho asistenta dr. V. J. Staňka, řadu chovatelů a ovšem mnoho zvířat, a to jak těch slavných, tak již zcela zapomenutých. Bohužel se zatím nepodařilo zjistit autora těchto amatérských filmů, víme pouze to, že s největší pravděpodobností šlo o podplukovníka Československé armády.

*Ve filmech natočených
doposud neznámým
„kinoamatérem“ je zachyceno
i krmení lachtanů Batula
a Hýty, které Zoo Praha
věnoval Vlasta Burian.*

*Kredit Österreichisches
Filmmuseum*

**Děkujeme všem, kdo Zoo Praha pomáhají,
i těm, kdo ji navštěvují a mají rádi!**

Miroslav Bobek, ředitel Zoo Praha

I. ODBORNÉ ČINNOSTI ZOOLOGICKÉ

Zoologická zahrada hlavního města Prahy si dlouhodobě udržuje velmi vysokou úroveň chovatelské a odborné činnosti. V roce 2022 byl počet chovaných druhů o něco málo vyšší oproti předchozím rokům. Počet narozených mláďat a rozmnožených druhů byl srovnatelný s předchozími lety, rekordní byl počet rozmnožených druhů plazů. V dlouhodobém horizontu však kvantita není odpovídajícím měřítkem chovatelských úspěchů. Tím je samozřejmě kvalita, a to jak ve smyslu odchovu vzácných, ohrožených nebo obtížně chovatelných druhů, tak ve smyslu opakovaných odchovů v následných generacích. V průběhu roku 2022 se podařilo několik odchovů s přívlastkem „poprvé v Zoo Praha“, „poprvé v České republice“ či dokonce „poprvé v evropských zoo“. Za vysoce kvalitní chovatelskou prací stojí erudovaní a zkušení pracovníci zoologického útvaru, od chovatelů po kurátory, kteří od roku 2012 pracují v rozdělení do pěti chovatelských úseků. Pro moderní zoologickou zahradu jsou podstatné jak chovatelské výsledky, tak i trvalá práce expozičního charakteru se samozřejmým ohledem na pohodu a kvalitu života chovaných zvířat. Dosažení nejen odborných cílů by nebylo možné bez úzkého sepětí a spolupráce s ostatními útvary v zoo. Nezbytným předpokladem dosažení a udržení vysoké chovatelské i expoziční úrovně je trvalá přízeň zřizovatele, sponzorů i návštěvníků.

V rámci chovatelské práce Zoo Praha tradičně spolupracuje s řadou tuzemských i mezinárodních institucí a je aktivním členem různých odborných organizací. Posláním zoologické zahrady je širší než samotný chov a prezentace zvířat, jak vyplývá nejen ze zřizovací listiny, zákona ČR o zoologických zahradách, příslušných směrnic EU i z nepsaného morálního kodexu. Kromě vlastní chovatelské práce sami vedeme nebo dlouhodobě spolupracujeme v rámci různých ochránářských projektů v místě přirozeného výskytu ohrožených druhů živočichů (*in situ*). Stranou nezůstávají nadstavbové vzdělávací a odborné aktivity, spolupráce s vysokými školami při realizaci odborných studentských prací, členství v akademických komisích, studentské stáže a praxe či přednášková činnost. Významnou a samozřejmou součástí činnosti vedoucích pracovníků zoologického útvaru i mnoha chovatelů je komunikace s médii a s veřejností.

Zoo Praha je členem WAZA (Světová asociace zoologických zahrad a akvárií), na různých úrovních intenzivně pracuje v rámci EAZA (Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií) - největšího mezinárodního regionálního sdružení zoologických zahrad na světě. Pracovníci Zoo Praha zastávají významné pozice v různých orgánech a pracovních skupinách tohoto sdružení. Své zástupce má zoo od nejvyšší rady EAZA po odborné komise chovných programů (EEP). V oblasti mezinárodní spolupráce při ochraně biodiverzity a záchraně ohrožených druhů se jako odborní experti podílíme na práci ve strukturách IUCN (Mezinárodní unie na ochranu přírody) a v jiných mezinárodních organizacích.

V roce 2022 pokračovaly odborné aktivity jednotlivých kurátorů v Evropské asociaci zoologických zahrad a akvárií - v EEP komisích, pracovních skupinách (TAG) či na plemenných knihách (ESB, ISB). Během ledna se například kurátor chovu savců zúčastnil virtuálního zasedání odborné skupiny EAZA pro kočkovité šelmy (Felid TAG), jehož cílem bylo vypracování regionálního kolektivního plánu (RCP). Kolegyně na pozici správce plemenných knih absolvovala v průběhu roku hned několik online meetingů (březen - EAZA Amphibian and Reptile TAGs Joint Meeting, květen - EAZA Bird TAG Mid Year Meeting a RCP Sauria Workshop, červen - RCP Galliformes TAG Workshop). Hlavní veterinární lékař se aktivně účastnil konference *European Association of Zoo and Wildlife Veterinarians* v Emmenu, jež probíhala na konci května. Ve stejné době se v Nizozemsku uskutečnila i několikrát odložená

konference EAZA Animal Welfare Forum, na kterou byla vyslána specialistka na welfare zvířat. V srpnu byla přednesena prezentace o plemenné knize koní Převalského a EAZA ex situ programu na konferenci pořádané k 25. výročí zahájení projektu v rezervaci Pentezug v Maďarsku. V září jsme měli své zastoupení na výroční konferenci World Pheasant Association, která se konala v Lipsku. Na konci téhož měsíce byla početná účast pracovníků zoologického útvaru na výroční konferenci EAZA, která tentokrát již neprobíhala ve virtuálním prostoru, ale v Zoomarine v portugalském Algarve. Každý ze zúčastněných přednesl alespoň jednu prezentaci týkající se chovu příslušných skupin či druhů zvířat nebo in situ projektů. Kurátor chovu ptáků se ve stejném období zúčastnil X. International Parrot Convention na španělském ostrově Tenerife, kde měl rovněž odbornou prezentaci o úspěšném chovu papoušků v Zoo Praha.

Nejvýznamnější stavební aktivitou týkající se zoologického útvaru bylo dokončení výstavby nového pavilonu goril pojmenovaného Rezervace Dja, nastěhování jeho nových obyvatel a jeho slavnostní otevření 28. září při příležitosti 91. výročí Zoo Praha. Souběžně se zprovozněním Rezervace Dja probíhaly přípravné práce na dalším z velkých projektů Zoo Praha, komplexu Arktida, určeném primárně pro medvědy lední. Stávající prostory pro medvědy jsou již morálně zastaralé a nevyhovují současným požadavkům na moderní chov těchto severských šelem. Kromě medvědů ledních bude součástí komplexu Arktida také prostor pro chov tuleňů.

Vybrané členství v mezinárodních organizacích

- WAZA – World Association of Zoos and Aquariums
- EAZA – European Association of Zoos and Aquaria
- EARAZA - Euro-Asian Regional Association of Zoos and Aquariums (členství začátkem roku ukončeno v reakci na ruskou invazi na Ukrajinu)
- UCSZOO – Unie českých a slovenských zoologických zahrad (členství ukončeno k 31.červenci 2022)
- IZE – International Association of Zooeducators
- Species 360 – International Species Information System
- ITG – International Takhi Group (Miroslav Bobek a Jaroslav Šimek – členové představenstva)
- DGHT - Deutsche Gesellschaft für Herpetologie und Terrarienkunde (RNDr. Ivan Reháč, CSc. – člen)
- World Pheasant Association (Antonín Vaidl - čestný člen v sekci ČR a SR)
- Das Europäische Fruchttaubenprojekt
- EAZWV – Evropská asociace veterinářů zoozvířat a volně žijících zvířat (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – vedoucí české sekce)
- CAZWV – Česká asociace veterinářů zoozvířat a volně žijících zvířat (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – člen, MVDr. Helena Vaidlová – člen)
- Verband der Zootierärzte (MVDr. Roman Vodička, Ph.D. – člen)
- AAV – Americká asociace ptačích veterinářů (MVDr. Helena Vaidlová – člen)

- EAAV – Evropská asociace ptačích veterinářů (MVDr. Helena Vaidlová – zástupce pro ČR)
- British Herpetological Society (RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen)
- Society for the Study of Amphibians and Reptiles (RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen)
- Herpetologist´ League (RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen)

Práce v mezinárodních komisích a institucích

EAZA - EAZA Council

Mgr. Miroslav Bobek - člen rady EAZA

EAZA - Research Committee

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen

EAZA Boards of Campaignes - Shellshock and Amphibian Ark

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen

EAZA TAG (Taxon Advisory Groups)

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - předseda TAG pro plazy

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. - místopředseda TAG pro koňovité

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. - malí savci, kočkovité šelmy, poloopice, horští kopytníci

Mgr. Barbora Dobiášová - koňovití, antilopy a žirafy

Martin Kristen - sloni

Mengr Jan - jelenovití

Antonín Vaidl - papoušci, dravci, veslonoží, pěvci, měkkozobí, brodiví

Petr Velenský - plazi

Mgr. Veronika Zahradníčková – hrabaví, plazi

TASA (Threatened Asian Songbird Alliance)

Antonín Vaidl - člen

EEP (EAZA Ex situ Programme) - Evropský ex situ program - koordinátor chovu

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. - komba ušatá

Mgr. Barbora Dobiášová - kůň Převalského

Mgr. Jan Mengr - muntžak malý

Dr. Peter Praschag - želva amboinská, komplex želv rodu *Batagur*

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - želva obrovská, orlície bornejská

Antonín Vaidl - sup mrchožravý, dvojjzoborožec hnědavý

Mgr. Veronika Zahradníčková - bažant Edwardsův

ESB (European Studbook) - Evropská plemenná kniha

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - hroznýšovec kubánský, želva černavá, gaviál indický, krokodýl kubánský

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. - velemýš obláčková a největší

Mgr. Barbora Dobiášová - přímorožec beisa

Mgr. Veronika Zahradníčková - satyr Cabotův

EPP (EAZA Ex situ Programme) - Evropský ex situ program - člen komise

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. - levhart mandžuský, lev indický

Mgr. Barbora Dobiášová - voduška abok, zebra Grévyho, anoa nížinný, pekari Wagnerův

Martin Kristen - slon indický

Mengr Jan – talapoin severní

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. - žirafa, adax, bongo horský, kůň Převalského

Antonín Vaidl - sup hnědý, amazoňan rudoocasý, ibis skalní, holub růžový, tučňák Humboldtův, kagu chocholatý, majna černokřídlá, bulbul korunkatý, bažant Edwardsův

Petr Velenský - varan komodský, želva skalní, želva sloní

ISB (International Studbook) - Mezinárodní plemenná kniha

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. - vedoucí ISB pro koně Převalského

EAZA MON-P (EAZA Monitoring Plan) - monitoring druhu

RNDr. Pavel Brandl, Ph.D. - hutie kubánská, mara slaništní, komba jižní, tahr himalajský, komplex kočky bengálské *sensu lato*

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - varanovec bornejský

Antonín Vaidl - lori vlnkovaný, lori sumbawský, tricha orlí, amazoňan jamajský

ITG (International Takhi Group) - Mezinárodní skupina pro ochranu koně Převalského v Mongolsku

Mgr. Miroslav Bobek - člen výboru

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. - člen výboru

CPSG (Conservation Planning Specialist Group)

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen

CPSG (Conservation Planning Specialist Group) - Strategic Committee

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen výboru CPSG

IUCN Species Survival Commission - Komise IUCN pro záchranu druhů

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen skupiny odborníků pro leguány (*Iguana Specialist Group*) a člen skupiny odborníků pro krokodýly (*Crocodile Specialist Group*)

Mgr. Jaroslav Šimek, Ph.D. - člen skupiny odborníků pro koňovité (*Equid Specialist Group*)

Antonín Vaidl – člen skupiny odborníků pro volavky (*Heron Specialist Group*) a skupiny pro sledování obchodu s asijskými pěvci (*Asian Songbirds Trade Specialist Group*)

IUCN SLRLA (IUCN Snake and Lizard Stand-alone Red List Authority)

Mgr. Veronika Zahradníčková - členka skupiny odborníků pro anolisy

JZAR (Journal of Zoo and Aquarium Research)

RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen redakční rady

VCF (Vulture Conservation Foundation) - Nadace na ochranu supů

Antonín Vaidl – člen poradní skupiny

**International Technical Advisory Committee for White-bellied Heron -
Mezinárodní skupina pro ochranu volavky císařské**

Antonín Vaidl - člen

**RSPN Bhutan (Royal Society for Protection of Nature Bhutan) - Královská
společnost pro ochranu přírody Bhútánu**

Antonín Vaidl - člen

**BSPB (Bulgarian Society for the Protection of Birds) - Bulharská společnost na
ochranu ptáků** - EU LIFE Project „Urgent Actions to Strengthen the Balkan Population of
the Egyptian Vulture and Secure Its Flyway“ (LIFE16 NAT/BG/000874)

Antonín Vaidl - člen poradní skupiny

Odborné publikace

Arkumarev V., Saravia-Mullin V., Dobrev V., Dobrev D., Klisurov I., Bounas A., Ivanova E., Kret E., **Vaidl A.**, Oppel S. & Nikolov S.C. 2022. Reinforcement Strategy for the Egyptian Vulture (*Neophron percnopterus*) in Bulgaria and Greece. Technical report under action C3 of the LIFE project “Egyptian Vulture New LIFE” (LIFE16 NAT/BG/000874). Bulgaria 76p. [Egyptian Vulture New LIFE \(lifeneophron.eu\)](http://lifeneophron.eu)

Bernátková A., Oyunsaikhan G., **Šimek J.**, Komárková M., **Bobek M.**, & Ceacero F., 2022. Influence of weather on the behaviour of reintroduced Przewalski's horses in the Great Gobi B Strictly Protected Area (Mongolia): implications for conservation. *BMC Zoology* 7(1): 1-17.

Bobek M. & Rehák I., 2022. Notes on reptiles traded in bushmeat markets in Central Africa [Poznámky k plazům obchodovaným na trzích se zvěřinou ve střední Africe]. *Gazella* 47-48: 62-79.

Křučárová M., 2022. Operant conditioning – is training everything we do? [Operantní podmiňování – je tréninkem vše, co děláme?]. *Gazella* 47-48: 122-133.

Kůs E., 2022. Historie sborníku GAZELLA [The history of GAZELLA journal]. *Gazella* 47-48: 58-61.

Myšková I. & Vodička M., 2022. Morfofyziologické adaptace související s výživou – přežvýkaví (Ruminantia) [Morphophysiological adaptations associated with nutrition – ruminants (Ruminantia)]. *Gazella* 47-48: 98-121.

Rehák I., Fischer D, Kratochvíl L, Rovatsos M (2022) Origin and haplotype diversity of the northernmost population of *Podarcis tauricus* (Squamata, Lacertidae): Do lizards respond to climate change and go north? *Biodiversity Data Journal* 10: e82156.

<https://doi.org/10.3897/BDJ.10.e82156>

Rehák I., Šťáhlavská I., Somerová B. O., Šimková O., Frynta D. 2022. A deep divergence and high diversity of mitochondrial haplotypes in an island snake: the case of *Chilabothrus angulifer* (Serpentes: Boidae). *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae* 85: 1-22.

Schneiderová I. & **Posseltová M.**, 2022. Rozmnožování a postnatální vývoj bérceounů (Macroselidea) s příspěvkem o prvním odchovu bérceouna afrického (*Macroselides proboscideus*) v Zoo Praha [Reproduction and postnatal development in sengis (Macroselidea) with a contribution about the first breeding of the round-eared sengi (*Macroselides proboscideus*) at Prague Zoo]. *Gazella* 47-48: 80-97.

Šíša Z., 2022. Od Babyho k Amalee – 89 let chovu slonů v pražské zoo [From Baby to Amalee – 89 years of breeding elephants in Prague Zoo]. *Gazella* 47–48: 134–185.

Zahradníčková V., Benda P. & Robovský J., 2022. Sloni chování v Zoo Praha – soupis odborné literatury, diplomových prací a sbírkového materiálu [Elephants kept in Prague Zoo – list of scientific literature, theses and collection]. *Gazella* 47–48: 186–190.

Nejvýznamnější tuzemské a mezinárodní spolupráce

- ostatní zoologické zahrady v rámci EAZA a UCSZOO (Unie českých a slovenských zoologických zahrad) a soukromí chovatelé
- MěVS SVS a SVS (Městská veterinární správa v Praze Státní veterinární správy a Státní veterinární správa) a SVÚ (Státní veterinární ústav)
- MŽP (Ministerstvo životního prostředí) - oddělení CITES a ČIŽP (Česká inspekce životního prostředí)
- MHMP (Magistrát hlavního města Prahy) - Odbor ochrany prostředí
- vysoké školy, nejvíce Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Česká zemědělská univerzita, Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity, Přírodovědecká fakulta UPOL Olomouc a Mendelova univerzita v Brně
- Biologické centrum AV, Č. Budějovice
- Český rybářský svaz
- Národní muzeum, Národní knihovna Praha a regionální vědecké knihovny (Brno, Plzeň, Ústí n.L., České Budějovice, Olomouc, Hradec Králové)
- AOPK - Agentura ochrany přírody a krajiny
- Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN
- FN Motol, ÚVN Střešovice
- Veterinární a farmaceutická univerzita, Brno
- Výzkumný ústav veterinárního lékařství, Brno
- Botanická zahrada hl. m. Prahy
- ČSMCH (Českomoravská společnost chovatelů, a.s.)
- Česká herpetologická společnost (RNDr. Ivan Reháček, CSc. - prezident, Nataša Velenská - člen, Petr Velenský - člen)
- Acta Societatis Zoologicae Bohemicae (RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen redakční rady)
- Česká zoologická společnost (RNDr. Ivan Reháček, CSc. - člen)
- Česká společnost ornitologická
- Teraristická společnost Praha (RNDr. Ivan Reháček, CSc. - čestný člen, Nataša Velenská - čestný člen, Petr Velenský - čestný člen)
- Třesina, z.s. – reintrodukce modrásků východních na VKP Sklenářka
- Leibniz Institute for Zoo and Wildlife Research (IZW), Berlín
- Správa přísně chráněné oblasti Velká Gobi B, Mongolsko
- The Wild Camel Protection Foundation UK
- The Wild Camel Protection Foundation – Mongolia
- Wildlife Conservation Society – Mongolia
- WWF – Mongolia
- International Takhi Group
- National University of Mongolia
- Ministry of Environment and Tourism, Mongolsko

- Mongolian University of Life Sciences, Mongolsko
- Institute of Veterinary Medicine, Mongolsko
- Tropical Forest and Rural Development, Kamerun
- Ape Action Africa, Kamerun
- Ngoyla Wildlife Reserve, Kamerun
- The Ministry of Forestry and Wildlife, Kamerun
- Správa Biosférické rezervace Dja, Kamerun
- Living Forest Trust, Kamerun
- Institut Congolais pour la Conservation de la Nature, Demokratická republika Kongo
- Správa Národního parku Kahuzi-Biega, Demokratická republika Kongo
- MCBT - Madras Crocodile Bank Trust a Gharial Conservation Alliance, Indie (RNDr. Ivan Rehák, CSc. - předseda pro evropský region)
- IZY - International Zoo Yearbook
- Zoological records
- Herpetologist' League
- Asian Turtle Conservation Network
- European Forum for Reptiles nad Amphibians
- Green Balkans (Federation of Nature conservation NGOs)
- Vulture Conservation Foundation
- World Pheasant Association
- CEMAVE Centro Nacional de Pesquisa e Conservacao de de Aves Silvestres, Brazílie - ochrana ary Learova
- ICMBio Instituto Chico Mendes de Censervacao da Biodiversidade, Brazílie - ochrana ary Learova
- ISPRA (Italian Institute for Environmental Protection and Research), Itálie - ochrana supa mrchožravého
- BirdLife International, Bulharsko - ochrana supa mrchožravého
- CERM (Centro Rapaci Minacciati), Itálie - reintrodukce supa mrchožravého
- Cikananga Conservation Breeding Centre, Jáva, Indonésie - ochrana krasky jávské, sojkovce dvoubarvého a s. rezavočelého
- Department of Natural Resources and Environment, Tasmánie - ochrana d'ábla medvědovitého
- Zoos Victoria – ochrana paropuch *corroboree*, ochrana jižních klokanů skalních, rehabilitace zvířat po požárech
- Australian Ecosystems Foundation – ochrana vakoplchů trpasličích
- The University of New South Wales – ochrana vakoplchů trpasličích
- New South Wales Government, Department of Planning, Industry and Environment – ochrana vakoplchů trpasličích
- Royal Zoological Society of South Australia Inc. (Adelaide Zoo) – ochrana koal, ochrana krátkokrčky hnědavé, rehabilitace zvířat po požárech
- Mt Rothwell, Austrálie – ochrana klokanů jižních skalních, protipožární zařízení
- WIRES, Austrálie – první pomoc zvířatům zasaženým požáry
- New South Wales Office of Environment and Heritage – ochrana paropuch *corroboree*
- Zoopark Itatiba, Brazílie - ochrana morčáků paranských
- Centro Chaqueño para La Conservación e Investigación, Proyecto Taguá, Paraguay - ochrana pekari Wagnerových

- Saola Foundation for Annamite Mountains Conservation - ochrana saoly
- Free the Bears Fund – ochrana luskounů v Laosu
- Stiftung Artenschutz Species Conservation Foundation – ochrana gibonů *Nomascus annamensis* ve Vietnamu
- Viet Nature Conservation Centre – ochrana bažantů Edwardsových ve Vietnamu

Stavy zvířat

Počet chovaných druhů zvířat v Zoo Praha je dlouhodobě vyrovnaný, drobné změny v počtech nepřevyšují obvyklou meziroční dynamiku. Ke konci roku 2022 bylo v Zoo Praha chováno celkem 5999 jedinců 691 druhů. V hlavních kategoriích (savci, ptáci, plazi) se jednalo o 3949 jedinců 588 druhů.

Tab. 1 - Přehled chovaných druhů a jedinců za poslední 3 roky.

	k 31. 12. 2020		k 31. 12. 2021		k 31. 12. 2022	
	druhů	jedinců	druhů	Jedinců	druhů	Jedinců
Savci	164	1087	157	978	157	1012
Ptáci	298	1921	292	1802	286	1785
Plazi	135	1073	141	1032	145	1152
Obojživelníci	9	238	9	273	9	340
Ryby	38	1215	33	1136	37	1465
Paryby	1	1	1	1	1	1
Bezobratlí	39	151	52	247	56	244
Celkem	684	5686	685	5469	691	5999

Tab. 2 - Počet chovaných druhů ve vybraných kategoriích za poslední 3 roky.

	2020	2021	2022
Červená kniha ohrožených druhů (IUCN Red List 2015)	551	541	542
Evropské chovné programy – EEP	74	77	114
Mezinárodní plemenné knihy – ISB	43	41	43
Evropské plemenné knihy - ESB	64	66	42
Ohrožené druhy fauny ČR	38	37	37
CITES	271	272	279

Odchovy

V roce 2022 se narodilo či vylíhlo celkem 1 229 mláďat 217 druhů savců, ptáků a plazů (73 druhů savců, 104 druhů ptáků a 40 druhů plazů), v kategorii odchované bylo ke konci roku vedeno celkem 939 mláďat 192 druhů (z toho 65 druhů savců, 90 druhů ptáků a 37 druhů plazů).

Tab. 3 - Přehled narozených mláďat ve třech hlavních skupinách zvířat v posledních 5 letech.

	2018	2019	2020	2021	2022
Savci	566	429	582	423	450
Ptáci	497	513	466	390	475
Plazi	159	240	326	225	304
Celkem	1222	1182	1374	1038	1229

Tab. 4 - Přehled odchovaných mláďat ve 3 hlavních skupinách zvířat v posledních 5 letech.

	2018	2019	2020	2021	2022
Savci	499	353	512	365	390
Ptáci	322	361	306	272	292
Plazi	153	226	292	202	257
Celkem	974	940	1110	839	939

Nejvýznamnější odchovy

Plazi

Rok 2022 byl z hlediska chovu plazů nejúspěšnějším rokem v historii Zoo Praha. Podařilo se rozmnožit celkem 40 druhů plazů. Tento počet by bylo možno ještě minimálně o 2 stabilně množené druhy navýšit (varan komodský a želva skalní), pokud by ovšem nepodléhaly reprodukční restrikci ze strany chovného programu EEP. Počet vylíhnutých i odchovaných mláďat již rekordní není, protože byl redukován při zohlednění hlediska potřeby versus energetické a časové náročnosti odchovu. Přesto tento počet překročil hranici 300 vylíhých mláďat (konkrétně 304) a blíží se hranici personálních i prostorových kapacit.

Nejvýraznějšího chovatelského výsledku jsme logicky dosáhli u ještěřů, kteří jsou druhově nejbohatší skupinou plazů v expozicích. Ještěři se v 17 druzích vylíhlo celkem 170. Mezi nimi najdeme i jeden z nejhodnotnějších odchovů za několik uplynulých sezón. V polovině června se totiž vylíhla 4 mláďata velmi vzácně chovaného a velice náročného druhu, trnorepa somálského. Největší počet mláďat byl tradičně u krátkověké agamy stepní. Počet inkubovaných vajec přitom výrazně redukuje s ohledem na potřebu populační obměny s určitou rezervou sloužící pro ostatní zoologické zahrady. Při zohlednění těchto hledisek se zdá být odchov 41 mláďat zcela adekvátním. Po roční pauze jsme opět dosáhli rozmnožení u legendárního varanovce bornejského, vylíhlo se 7 mláďat. Velmi nás potěšilo rozmnožení leguánka pruhocasého, z jehož 2 snůšek se vylíhlo 11 mláďat. Dospělí jedinci přišli jako konfiskovaná, původně pašovaná, zvířata z Nizozemska ve velmi zuboženém stavu a podařilo se je nejenom dostat do takové kondice, že patří k okrasám expozice Sonora v Pavilonu šelem a plazů, ale také se zde rozmnožili. Poprvé se u nás zatím 2 mláďaty rozmnožil i ekologicky a morfologicky velmi zajímavý pozemní gekon přilbový, pořízený jako obohacení kolekce do pavilonu Afrika zblízka. Velmi cenné je rozmnožení agamy západoafrické. Tento typický africký ještěř vhodný do smíšených afrických expozic patří k obtížnějším chovancům a v roce 2022 hrozilo, že zmizí z chovů českých zoologických zahrad. Proto jsme u nás soustředili zbylé jedince (mimo našich i zvířata z Plzně a Olomouce) a pokusili se atraktivní druh zachránit. Šestnáct vylíhých mláďat spolu s dalšími vejci v líhni naznačují, že tento projekt byl úspěšný. Z běžnějších ještěřů nebylo překvapením postupně 7 mláďat gekona Turnerova (snůšky přitom

obsahují 1 - 2 vejce). Překvapení nám naopak přinesly čukvaly zavalité, protože od mladých zvířat v expozici Sonora jsme mláďata tento rok ještě nečekali. Dvouletá samička ale nakladla 7 vajec, ze kterých se vylíhlo 7 mláďat. Dlouhou chovatelskou tradici se i letos podařilo dodržet 13 mláďaty u leguána kubánského, kterého jsme jako 1. zoo v Evropě poprvé rozmnožili před 29 lety. Přirozeně ve venkovní expozici na Zakázance se rozmnožovaly oba druhy našich ještěrek. Zelených se vylíhlo 12 a obecných 8. Výčet rozmnožených druhů ještěřů doplňují mláďde gekona páskovaného, 9 vylíhlých gekonů zázračných, 2 leguáni pustinní, 5 gekončků nočních a mláďata u druhů, chovaných kvůli redukci hmyzu volně ve větších expozičních celcích, tedy gekona obrovského a panenského.

Rovněž tradičně jsou skupinou s vysokým podílem rozmnožených druhů želvy. V roce 2022 se rozmnožovalo 13 druhů želv, vylíhlo se 53 mláďat. Za nejdůležitější událost želví sezóny považujeme vylíhnutí 3 mláďat orlicie bornejské, tedy druhu, pro nějž vedeme evropskou plemennou knihu. Neuspokojivá situace těchto želv v Evropě nás v loňském roce vedla k sestavení nového páru. Samce, který se nám vrátil z deponace ze Dvora Králové nad Labem, jsme v nádrži v patře pavilonu Indonéska džungle spojili se samicí od soukromého chovatele. Výsledkem je obnovení reprodukce tohoto druhu po 13leté pauze. Rovněž v Indonéské džungli se u nás poprvé rozmnožovala kriticky ohrožená dlouhokrčka rotiská, vylíhla se 2 mláďata. Třetím zásadním druhem želv, rozmnožovaných v Indonéské džungli, je želva záhadná. Chovatelé letos objevili 4 mláďata od rodičovské skupiny, která je unikátním volným způsobem chována v celém prostoru pavilonu. Tradičně rozmnožovaná želva tuniská je významná tím, že se mimo mláďat z původní skupiny zabavených želv vylíhla i mláďata 2. následné generace. Čtrnáct mláďat se vylíhlo od choulostivých želv texaských. U tohoto druhu zůstáváme jediným evropským úspěšným chovatelem navzdory tomu, že jsme naše odchovy již umístili do více evropských zoologických zahrad. Rovněž vylíhnutí mláďete dlouhokrčky drsné nás potěšilo, protože se jedná o 1. úspěšnou reprodukci po přesunu chovné skupiny z akvária ve vstupním rondelu Indonéska džungle do velké nádrže, která lemuje expozici orangutanů. Po 3 sezónách, kdy nebylo zapotřebí dalších odchovaných mláďat, se podařil restart rozmnožování želv černavých. Vylíhla se 4 mláďata. Dalšími rozmnoženými druhy želv jsou želvy stepní, annámské, hvězdnaté, kubánské, pardálí a Spenglerovy.

Soupis rozmnožených hadů zahrnuje 10 druhů, jimž se vylíhlo či narodilo dohromady 81 mláďat. Prvním rozmnoženým druhem byla vodnářka pruhovaná, jejíž mláďata (6) se vždy rodí v zimním období. Hroznýšek pestrý je na mláďata nejpočetnějším druhem. Dvě samice tohoto druhu porodily dohromady 24 mláďat. Našimi profilovými druhy jsou bezesporu hadi, kteří žijí v České republice. Rozmnožily se jak užovky podplamaté s 11 mláďaty, tak užovka hladká, jejíž 1 mláďde jsme našli v expozici. Malých zmijů obecných bylo 14, u tohoto druhu stojí za zmínku rekordně časný porod ve venkovní expozici již 20. července. Rozšíříme-li výčet i na evropské hady, zaznamenáme 5 mláďat širohlavců východních a 4 štíhlovky Ravergierovy. Zbývá doplnit 6 mláďat korálovky Ruthvenovy, 8 krajt královských a 7 chřestýšů kostkovaných.

Pro rozmnožování plazů mírného pásma je vždy rozhodující kvalita zimování. Zimování probíhá 3 různými způsoby - zcela přirozeně ve venkovních expozicích, polopřirozeně ve vnitřních, chlazených expozicích, a zcela uměle v podmínkách nastavených ve vinotéce. Délka zimování a termín začátku jarní aktivity se v těchto případech výrazně liší. Zimování sezóny 2021/22 proběhlo zcela v pořádku bez jediné ztráty. Následkem dobrého zimování je pochopitelně reprodukční aktivita, jejíž výsledky se projevily v předcházejícím výčtu odchovů.

Letos jsme poprvé nechali poklesnout teplotu v expozici i u gaviálů a želv v pavilonu Čambal. Před hlavní návštěvnickou sezónou a znovu v prosinci došlo k opravám plazích expozic v Pavilonu šelem a plazů. Šest letních týdnů byl v pavilonu velkých želv omezen návštěvnický

provoz v důsledku přestavby bazénu ve větší části expozice. Rekonstruovaný bazén představuje výrazné vylepšení welfare chovaných želv, protože je prostornější, hlubší a želvám se z něj snáze vylézá.

V červnu jsme do krátkodobé či střednědobé péče přijali čtveřici želv obrovských, jejichž pavilon v Zoo Heidelberg byl zásadně poničen spadlým stromem. Jejich karanténa i sloučení s našimi želvami proběhlo bez problémů.

V listopadu jsme završili dlouhodobou snahu o získání samce želvy dlaždicovité ze Zoo Taipei. Naše 4 samice, odchované od mláďat, kladou ve Velemlokáriu neoplozená vejce, což je u tohoto mimořádně vzácného a choulostivého druhu velmi nadějně, ale zároveň i velmi škoda. Případné rozmnožení těchto želv by bylo prvoodchovem v rámci EAZA. V Evropě žádný samec k dispozici nebyl, proto jsme 2 roky vyjednávali přesun zabaveného samce této želvy právě z Taipei. Na sklonku roku byl tento samec dovezen a absolvoval karanténu. Zdá se, že vše proběhlo v pořádku a v příštím roce se budeme moci pokusit o rozmnožení.

Na sklonku roku jsme novým druhem obohatili chov plazů v Pavilonu šelem a plazů. Od soukromého chovatele z Německa jsme výměnou za mladé leguány kubánské získali mladou velmi perspektivní skupinu agam límcových (samce a 3 samice). Pro tento edukačně velmi důležitý a atraktivní druh jsme upravili jednu z velkých plazích vitrín v pavilonu. Zdá se, že nové prostředí novým zvířatům velmi vyhovuje a sluší.

Poprvé se v Zoo Praha rozmnožil jeden z chovaných obojživelníků, v pavilonu Indonéska džungle chovaná tropická žába létavka ušatá. Z 2 snůšek v dubnu a v červenci dokončilo úspěšně metamorfózu 14 žabek.

V rybí kolekci, konkrétně v expozici anakond, jsme již delší dobu postrádali arowanu dvojvousou. S povděkem jsme proto v únoru přijali rybu, která svou velikostí v ostravské zoo přerostla nádrž. Do vodopádového jezírka v návštěvnické části nového pavilonu goril jsme vysadili 35 peřovců ozdobných, kteří patří k typickým rybám konžské pánve.

Zásadním počinem v sekci bezobratlých živočichů byl dovoz dospělých brouků i larev nosatce *Rhynchophorus phoenicis* z Kamerunu a zřízení jejich úspěšného chovu v zázemí. V novém pavilonu goril jsme zařídili dvě smíšené expozice, pro které jsme po většinu roku připravovali obsádku v zázemí. První z nich představuje patu pralesního velikána obsypanou šesti druhy zlatohlávků, doplněných o obří mnohonožky. Druhou expozicí nahlížíme do tajemného podrostu pralesa, kde pátráme po želvě ohebné, drobných žabkách afričkách ozdobných azákeřnicích konžských. Ve vzdušném prostoru expozice kralují v sítích velcí pavouci neřily zlaté.

Zásadním způsobem se chovatelé IV. chovatelského úseku podíleli na přípravě a zdárném průběhu výstavy sklípkanů v jednom z Gočárových domů.

Odborní chovatelé IV. chovatelského úseku úzce spolupracovali s odborníky provádějícími monitoring bezobratlých živočichů na území zoo. Zcela zásadním tématem je pro nás podpora populace volně žijící původní ještěrky zelené, zejména vhodnými úpravami biotopu. Celou sezónu u tohoto druhu probíhal monitoring, který po 6 letech od předchozího průzkumu potvrdil zásadní nárůst početnosti populace. Do revitalizovaného mlýnského náhonu zbaveného nežádoucí rybí konkurence bylo v březnu vypuštěno 130 karasů obecných. Soustředěním genetických vzorků a refundací jejich analýzy s cílem nalézt vhodné populace karase obecného pro reintrodukce pokračovala spolupráce s Biologickým centrem AV, Českou zemědělskou univerzitou a Českým rybářským svazem. Více informací o těchto projektech je uvedeno v části týkající se projektů druhové ochrany in situ.

Ptáci

V chovu ptáků jsme měli v průběhu roku 2022 v potenciálních chovných párech celkem 221 původních druhů, z nichž celkem 155 sneslo alespoň 1 vejce. Prokazatelně oplozené snůšky byly získány od 112 druhů, u 104 druhů se vylíhla mláďata. Za odchované lze již považovat celkem 90 druhů.

Současně se podařilo dosáhnout několika prvoodchovů. Poprvé v Zoo Praha byl odchován jihoamerický papoušek kogna jižní (1 mládě přirozeně pod rodiči v Rákosově pavilonu) či asijský kvakoši rezaví (2) ve voliére Asijská delta za pavilonem Sečuán. Dvě mláďata nejmenšího zástupce kondorů, kondora menšího, patří mezi 1. odchov tohoto druhu v České republice. Prvním odchovem v evropských zoo je loríček zlatouchý, patřící mezi tzv. fíkové papoušky, z Nové Guiney. Po několika nezdarech při podsazení pod rodiči se loríčka podařilo odchovat uměle v péči chovatelů.

Po dlouhých 21 letech se podařilo úspěšně odchovat supa hnědého. Mládě vyrostlo v pěstounské péči pod párem v Zoo Liberec a následně bylo převezeno k vypuštění do přírody v Bulharsku. Mládě opustilo adaptační voliéru v blízkosti města Sliven 11. listopadu a za 14 dnů začalo migrovat tradičním jižním směrem. Bohužel 31. prosince bylo nalezeno uhynulé v centrální části Řecka. Na základě ohledání kadáveru a po základní pitvě byla stanovena příčinou úhynu otrava. V roce 2022 se po 12 letech u nás nevylíhlo žádné mládě supa mrchožravého, nicméně 1 mládě bylo v Zoo Praha odchováno. Mládě, které se vylíhlo v Zoo Liberec, bylo k nám převezeno k odchovu maňáskem (atrapou dospělého supa navlečenou na ruku chovatele) v kontaktu s chovným párem. Rodičovský pár v Liberci nejevil o vejce ani o mládě zájem a vzhledem k pozdnímu vylíhnutí bylo již na adopci pozdě. Nakonec jedinec zdárně vyrostl bez kontaktu s člověkem a bude zařazen do chovného programu. Stoprocentním úspěchem skončila sezóna u řídce chovaných supů kapucínů. Samice u obou párů snesly oplozená vejce a poprvé se vylíhla 2 mláďata. Jedno bylo odchováno přirozeně pod rodiči a druhé bylo nejprve krmeno chovateli v inkubátoru. Později bylo přiloženo do sousedství rodičovského páru, kde ale muselo být chráněno klíčkou, protože nebylo dobře přijato. Poprvé tak byla odchována 2 mláďata těchto kriticky ohrožených supů. Ve větším počtu párů zahnízdily letos i poštolky jižní, takže bude možné plánovat převoz odchovů do Bulharska na vypuštění do přírody.

Z přírůstků u brodivých ptáků můžeme jmenovat 3 volavčičky člunozobé od nově hnízdícího páru, téměř 3 desítky kvakošů nočních, 3 volavky vlasaté, 1 bukáčka malého, 2 ibisy bílé, 2 ibisy hagedaše, 2 ibisy žlutokrké a 2 čápy simbily. Kladivouši afričtí odchovali poprvé 1 mládě v průchozí expozici voliéry pod skálou. Jejich impozantní hnízdo bylo nepřehlédnutelné. U kolpíků růžových se od 2 samic vylíhlo 6 mláďat, která byla odchována s 100% úspěšností, což je rekordní výsledek u tohoto chovatelsky problematického druhu. Bezesporu významnými mláďaty jsou 3 zejzobi afričtí (druh byl letos odchován pouze ve 4 evropských zoo). Vyzdvihnout je potřeba také přirozený odchov 1 mláděte ibise madagaskarského a 1 ibise černohlavého ke konci sezóny. První 4 vylíhnutá mláďata čápů bělokrkých bohužel pod rodiči nepřežila silné červencové deště. Kvakoši noční hnízdí spolehlivě, proto i letos mohlo být na základě výjimky MHMP 1339817/2018 vydané Odborem ochrany přírody hl. m. Prahy v areálu Zoo Praha vypuštěno 20 mláďat.

Tři mláďata kormoránů černobílých v Darwinově kráteru jsou velmi pěkným dosavadním výsledkem a to nejen proto, že byl tento druh odchován pouze ve 2 evropských zoo. V pozdním létě začala hnízdní sezóna u pelikánů. Soustředíme se zejména na pelikány bílé, u kterých se odchovalo 7 mláďat. Hojně se dařilo i zástupcům vrubozobých. Odchováno bylo 5 čírek

bělohřdlých v expozici Rákosova pavilonu. Další druhy se vylíhly s příchodem jara. Jedná se o 8 lžičáků pestrých, 7 kachniček mandarínských, 14 čírek úzkozobých, 4 poláky černohlavé, 2 zrzohlávky rudozobé, 3 bernešky velké, 2 pižmovky bělokřídlé a 1 husičku stromovou. Husovci strakatí byli odchováni přirozeně i uměle chovateli (5 mlád'at), morčáci prostřední taktěz (2 mlád'ata). Na největší úspěch v chovu vrubozobých jsme však museli počkat do konce léta. Opět se vylíhly pižmovky konžské v počtu 7 mlád'at z 9 snesených vajec. Po loňském 1. úspěchu se i letos jedná o jediný odchov tohoto druhu v evropské instituci.

V kolekci jeřábů byly jen neoplozené snůšky u jeřábů rajských a laločnatých. Jediný chovný pár jeřábů mandžuských neměl doporučení k rozmnožování od koordinátora EEP. Samec jeřába rajského dosáhl věku teprve 6 let, takže jsme oplozenou snůšku ani očekávat nemohli. Nicméně již v následujících 2 letech bychom se oplozené snůšky už mohli dočkat. Naše 2 samice jeřába laločnatého se podařilo dopárovat mladým samcem ze Zoo Zlín. Na pohlavní dospělost však budeme muset také několik let počkat.

Čtyři páry bažantů Edwardsových odchovaly z 12 vylíhlých celkem 7 mlád'at přirozeně, což platí i pro 1 mládě bažantů palawanských. Mládě bažanta malajského je odchováváno v péči chovatelů stejně jako mládě satyra Cabotova po odběru od rodičů po úhynu sourozence. Početným odchovem se zaskvěli jihoameričtí guani Grayovi ve 2 snůškách (celkem 6 mlád'at). Hnízdění u našich nejvzácnějších bažantů, bažanta Salvadoriho a bažanta bronzového, skončilo jen poškozenými snůškami. U ojediněle chovaných koroptví pruhokřídlých byla jen neoplozená snůška.

Na začátku roku opustilo hnízdní dutinu 1. přirozeně odchované mládě papoušků trichů orlích vylíhlé v loňském roce. Mládě již bylo odstaveno, analýzou DNA určeno jako samička a rodiče začali znovu hnízdit. V průběhu inkubace vajec však samec napadl samici a ta na následky zranění uhynula, což byla velká chovatelská ztráta. Prvním papoušcím mládětem roku byl ohrožený australský papoušek žlutoramenný, který přirozeně hnízdí ve vyhřátých termištích. V našich podmínkách jsme v zimní ubikaci, kde probíhalo hnízdění, přitápěli na 25 - 27 °C. Ve 2. hnízdění stejného páru byla odchována další 3 mlád'ata a 1. oplozené vejce dokonce snesla i samice od 2. páru. I tento pár nakonec odchoval 1 mládě, ačkoli chovný samec se dlouhodobě potýká se zdravotními komplikacemi. Tito papoušci jsou v letním období umístěni ve venkovní expozici Darwinova kráteru, avšak hnízdění proběhlo ve vytápěném zázemí. Po roční odmlce byla 2 mlád'ata odchována u neméně vzácných papoušků patagonských chilských. Z nektarožravých papoušků měli 4 mlád'ata lori vlnkovaní (stále vzácně chovaní), lori sumbawští, lori balijské a lori černohlaví (2 mlád'ata). Poprvé snesli arové Learovi, avšak neoplozenou snůšku. Naopak poprvé odchoval 2 mlád'ata pár amazoňanů jamajských v expozici Rákosova pavilonu. Ke konci 3. čtvrtletí se vylíhlo mládě u kakadu palmových, a to přirozeně pod rodiči, kterými bylo odchováno až do samostatnosti. V závěru roku zahnízdl i 2. pár tohoto druhu v expozici Rákosova pavilonu. Z papoušků je třeba vyzdvihnout ještě 3 mlád'ata madů modrotěmenných a 1 loríčka rudobradého, přičemž oba tyto druhy odchovala Zoo Praha v roce 2022 jako jediná v Evropě.

Začátkem hnízdní sezóny uhynula zasloužilá samice dvojzoborožce nosorožčího, která se s 16 mlád'aty odchovanými v Zoo Praha stala rekordmankou. Chovný samec bude mít možnost výběru nové samice díky importu 3 samic z konfiskace ve Spojených arabských emirátech. Ze zoborožců jsme odchovali 2 mlád'ata zoborožce rýhozobého.

Velkou radost a překvapení nám připravil pár dudků chocholatých v zázemí pavilonu Sečuán, který zahnízdl již v únoru. Takto brzké hnízdění není pro druh typické, natož pak aby bylo úspěšné. Nakonec opustila dutinu 2 mlád'ata. Nově složený pár pochází ze Zoo Kolín nad

Rýnem a Zoo Kodaň a byl k nám dovezen v předchozím roce. V rámci spolupráce s Českou společností ornitologickou jsme obdrželi 1 mládě dudka, jehož rodiče byli uloveni predátorem při hnízdění na jižní Moravě. Celkem se nám tedy podařilo odchovat 3 mláďata. V tomto biotopovém pavilonu se podařilo přivést po delší době do snůšky také ireny tyrkysové, které odchovaly jedno mládě. Tento druh jsme úspěšně rozmnožili po 8 letech. Celkem 3 mláďata odchovaly i timálie zlaté a 2 mláďata pak majny žlutohlavé. Po 4 letech jsme v Sečuánu odchovali 2 šámy bělořitné.

Po 2 mláďatech vylétlo u špačků čínských a rudookých. Úspěšní jsme byli i v odchovu 1 mláděte u majn chocholatých, 5 mláďat majn Rothschildových, 2 špačků obecných a zejména 2 loskutáků posvátných. Velmi si ceníme odchovu 1 flétnáka australského. Odchov po 1 mláděti se nám podařil také u našich nejvzácnějších druhů sojkovců (sojkovce rezavouchého a šedohnědého) a to přirozeným způsobem pod rodiči. Jedno mládě sojkovců dvoubarvých od nově hnízdícího páru bylo odchováno uměle chovateli, ale po opuštění hnízda bylo adoptováno nepříbuznou lichou samicí. Po 5 letech byl odchován i 1 vlhovec Chapmanův, který se tak stal i jediným odchovem druhu v Evropě.

V roce 2022 jsme ukončili chov majn žlutolících. Poslední jedinec odešel do soukromého chovu, odkud jsme získali nového samce vlhovce červenohlavého. Po jeho zapárování sedokonce stačila v sezóně vylíhnout mláďata, ale bohužel nebyla zdárně odchována. Dále jsme ukončili chov papouška šedého a kakadu bílého, kteří byli součástí oddělení tréninku zvířat. Úhynem posledního jedince jsme neplánovaně ukončili chov pity kápoité, žluny větší a šafránky velké.

Velmi významné jsou příchody supů mrchožravých ze záchranných stanic v rámci mezinárodního programu. Jedná se o supy, kteří byli postřeleni nebo zabaveni pašerákům. Pro chovný program EEP jsme takto získali 5 supů z Libanonu a 1 supa dokonce ze Sýrie. Než budou moci být zařazeni do chovu, musejí ještě podstoupit postupné chirurgické zákroky k odstranění broků po zástřelech.

Savci

U savců se v průběhu roku 2022 podařilo rozmnožit 73 druhů, kterým se narodilo celkem 450 mláďat. Úspěšného odchovu jsme dosáhli u 65 druhů.

K chovatelsky významným přírůstkům na úseku chovu savců se zařadila mláďata řady druhů vačnatců. Naše kolekce klokanů je v evropském kontextu mimořádná. Za nejdůležitější považujeme mláďata 2 druhů – klokana horského a Hagenova. Klokana horského patří v evropských zoologických zahradách k velmi zřídka chovaným druhům a právě díky našim odchovům a propagaci chovu tohoto druhu se nám podařilo počet chovatelů v Evropě rozšířit již o 4 další zoo. V roce 2022 jsme odchovali 1 samce. Dvě mláďata jsme odchovali u ještě mnohem méně běžného klokana Hagenova – tento druh v celé Evropě kromě nás rozmnožuje jediná další zoo. Náš chov je mimořádně úspěšný díky našim vlastním zásobám rozmanitých druhů zamraženého okusu, sbíraného chovateli v průběhu nejpříznivějších měsíců vegetační sezóny a ukládaného do speciálního mrazicího boxu. Tyto zásoby nám umožňují uspokojit potravní nároky tohoto výjimečného zástupce pralesních klokanů Nové Guineje v mimovegetačním období. Pokud bychom našli vhodné partnery, kteří by od nás mohli přijmout mláďata do odpovídajících podmínek, byli bychom schopni ročně odchovat i více mláďat, protože v našem chovu máme celkem 4 chovné samice. U tohoto agresivního teritoriálního druhu jsou však kladeny značné nároky na chovatelské zázemí. Z dalších druhů jsme odchovali 1 mládě klokana obrovského, 1 mládě klokana rudokrkého, 4 mláďata klokana

rudého a 3 mláďata klokana bažinného. Poprvé se v Zoo Praha rozmnožovali klokánci krysí, mládě opustilo vak matky během srpna. Tento druh jsme cíleně zvolili po dokončení Darwinova kráteru jako nový, místo dříve chovaných klokánků králíkovitých, kteří se jednak nevyskytují na Tasmánii, jednak mají striktně noční aktivitu a z hlediska návštěvníků nejsou tudíž příliš atraktivní. Z dalších druhů vačnatců jsme hned na Nový rok zaznamenali mládě u kuskuse pozemního. Při následující kontrole jsme k našemu překvapení zjistili, že se jedná o dvojčata – v našem chovu k tomuto došlo poprvé.

Z malých savců se narodila, resp. byla odchována, mláďata u následujících hlodavců: rypošů obřích, řady drobných afrických hlodavců (myš východoafrická a zebrovaná, myška africká, bodlinatky - zlatá, jihoafrická, egyptská a turecká, pískomil veverkoocasý a štetkatý, plch savanový). Znovu jsme obnovili reprodukci u krys obrovských, narodila se 4 mláďata ve 2 vrzích. Zaměřili jsme se na chov 2 druhů hlodavců, pro které vedeme evropský monitoring v rámci EAZA a to na mary slaništní a hutie kubánské. Výsledkem zařazení nového samce mary získaného z Plzně bylo narození 6 mláďat, přičemž poslední (narozené v říjnu) bylo již neuvěřitelným 150. mládětem v pořadí v našem chovu. Mláďata měly i hutie kubánské, podařilo se nám odchovat 3 z nich. Vzhledem k tomu, že v chovném programu velemyši, který vedeme, je přetlak odchovaných jedinců, tak jsme v roce 2022 výjimečně poprvé po 10 letech cíleně nezaznamenali porod, proběhl pouze odchov jedince narozeného 31. prosince předchozího roku, který je 25. mládětem u nás odchovaným. Po roční pauze se úspěšně rozmnožovaly veverky kapské.

V rámci chovu malých savců se snažíme postihnout rozmanitost této skupiny zvířat a tak jsme kromě hlodavců věnovali pozornost i zástupcům dalších řádů. Po několikaleté pauze se 2 mláďata narodila damanům stepním. Významným přírůstkem letošního roku je i mládě u hrabáčů kapských. Po nezdarech v minulých letech se podařilo odchovat mládě narozené v červenci. Samička pojmenovaná Farisa je potomkem již 17leté samice Kvídy a samce Draca. I přes fakt, že chovatelský tým, který o matku s mládětem pečuje, je již zkušený, byl odchov tentokrát velmi náročný. Zdravotní komplikace u matky ohrožovaly laktaci a správnou výživu mláděte. Nicméně u tohoto druhu se moc nedařilo ani v celoevropském měřítku a tak je Farisa v tomto roce jedním z pouhých 3 odchovávaných mláďat. Mláďata jsme odchovali i u tan severních a bělozubek nejmenších.

Úspěšně pokračoval i chov malých nočních poloopic komb. Rozmnožovaly se všechny 3 druhy. Jedno mládě komb Garnettových představuje stále výjimečný chovatelský výsledek. Tento druh se v lidské péči rozmnožuje sporadicky, u nás jde již o 3. mládě tohoto druhu za poslední 4 roky. Bohužel jde opět o samce, kterých se u tohoto druhu z neobjasněných příčin rodí drtivá převaha. U komb ušatých, pro které vedeme program EEP, je naopak jedno odchované mládě záměrným utlumením chovu, kdy jsme vyřadili z chovu inbrední linie a soustředili se na chov párů z linií s vyšší genetickou hodnotou. Celkově šlo již o 172. narozené mládě od založení chovu před 20 lety. Čtyři mláďata se narodila kombám jižním, které v letošním roce díky naší soustředěné aktivitě definitivně opustily pozici druhu ohroženého vymizením z evropského chovu. Velikost evropské populace předstihla populaci severoamerických zoologických zahrad, která byla dosud největší.

Chov šelem je limitován řadou restrikcí v reprodukci ze strany evropských chovných programů, které dlouhodobě zápolí s nedostatkem prostoru zejména pro velké druhy. Proto jsme měli v roce 2022 poměrně málo narozených mláďat a ještě méně odchovů. Začátkem března pro nás bylo příjemným překvapením narození 3 mláďat vlka hřivnatého. Rodičovský pár je velmi mladý, sestavili jsme ho teprve na konci roku 2021 ze samce z moskevské zoo a samice z německého Osnabrucku a vzhledem k sezónnosti druhu jsme rozmnožování předpokládali

teprve na podzim. Je to po téměř 24 letech, kdy se tento druh v naší zoo úspěšně rozmnožil. Narodilo se nám také hned 9 mláďat u návštěvnický atraktivních surikat. Do zoo v Budapešti jsme vrátili zapůjčeného samce lva indického Basila a do Pavilonu šelem jsme tak mohli nazpět přesunout dvojici našich lvů, Jamvana a Suchi. V chovu tygrů sumaterských došlo k výměně samic – samici Cintu jsme odeslali do zoo ve Frankfurtu, místo ní přišla mladší Surya z francouzského Champrepus.

Nejvýraznějším přírůstkem v kolekci savců byl jednoznačně pár luskounů krátkoocasých. Dne 14. dubna 2022 k nám ze Zoo Taipei dorazili 2 luskouni, samec Guo Bao a samice Run Hou Tang, které doprovodili 2 pracovníci tamní zoo. Stali jsme se tak teprve druhou institucí v Evropě, která tyto unikátní šupinaté savce chová – kromě nás je tento druh umístěn pouze v Zoo Lipsko. Pro luskouny byla přestavěna v průběhu předchozího roku noční expozice v pavilonu Indonéska džungle. Vytvořili jsme jim zde specifické prostředí s vysokou vlhkostí a teplotou. V obráceném denním režimu, který umožňuje návštěvníkům zastihnout luskouny během jejich krátké aktivity, jsme v expozicích schopni s použitím lamp s fotosynteticky aktivním světlem udržet i živou zeleň. Důraz je kladen zejména na bezpečí zvířat, aby si neodřela šupinami nechráněné části těla, nezaklesla se do vidlic větví a nezpůsobila si stržení drápků, která jsou pro luskouny velmi nebezpečná. Základem všeho je ale specifické krmení. To sestává z velkého množství komponent a připravuje se netradičně v rýžovaru. Jeho zásadní a zároveň nejméně obvyklou položkou jsou včelí larvy, kterých pro roční spotřebu luskouního páru potřebujeme i s určitou rezervou téměř sto kilogramů. Zajištění zdroje larev bylo velkou – a úspěšnou - výzvou pro krmivářské oddělení. Po absolvování 30denní karantény byli luskouni v polovině května poprvé představeni návštěvníkům. A již přibližně za měsíc jsme zaznamenali jejich první páření. Pro monitoring potenciální reprodukce jsme samici trénovali k odběrům krve a na ultrazvukové vyšetření na speciální „hrazdě“. V srpnu jsme při ultrazvukovém vyšetření zjistili možnou březost samice, jež byla potvrzena v září. Od té doby je Run Hou Tang pravidelně monitorována. Stali jsme se tak první chovatelskou institucí mimo Asii, kde došlo k zabřeznutí těchto pozoruhodných savců. Přitom ještě před 10 lety jsme si nedokázali ani představit, že bychom tento mimořádně náročný druh, specializovaný na konzumaci mravenců a termitů, vůbec dokázali udržet v chovu.

V chovu primátů se od začátku roku narodilo celkem 8 mláďat. Během ledna přišla na svět samice guerézy plástíkové, v březnu samice lemura kata a v září 2 mláďata kotulů veverovitých. V září se narodil rovněž samec ohroženého chápana středoamerického, jehož mexický poddruh chovají v Evropě jen 3 zoologické zahrady. V průběhu roku se dále narodila 4 mláďata ve skupině makaků vepřích, z nichž 3 jsou úspěšně odchovávána. U příležitosti zahájení sezóny proběhly „křtiny“ loňského mláděte gibona stříbrného – sameček dostal jméno Claire. Naše chovy jsme obohatili o čtyřčlennou rodinu kočkodanů Brazzových ze španělské zoo Bioparc Valencia. Jedná se o návrat druhu, který byl dle dostupných záznamů v Zoo Praha chován naposledy v roce 1969. Ostatně celý rok 2022 se v chovu primátů nesl v duchu stěhování. Ve větší míře docházelo ke stěhování zvířat v rámci zoo, ale o to větší význam mají příchody nových zvířat.

V květnu započalo obsazování nového pavilonu goril (Rezervace Dja) v horní části areálu jeho prvními obyvateli. Nejprve byla ze spodní části zoo přesunuta celá skupina gueréz plástíkových a jejich místo na přechodnou dobu obsadila čtveřice sameců vari bělopásých. Po ukončení povinné karantény ve 2. polovině května se v Rezervaci Dja začali zabydlovat i kočkodani Brazzovi. Ze zázemí sem byli přesunuti 3 samci krysy obrovské a z pavilonu Afrika zblízka talapoini severní. Následně byly z karantény do pavilonu přemístěny i 3 páry kaloňů plavých

(další nový druh v Zoo Praha) a pár osináků afrických, u nichž doufáme, že je nové prostředí bude stimulovat k reprodukci.

Přesně 8. června 2022 vyvrcholily několikaleté přípravy na stěhování goril do nového pavilonu. Během dvouhodinové akce, která byla dlouhou dobu nacvičována a na kterou proběhly 2 nácviky „nanečisto“ bez zvířat, jsme úspěšně přesunuli 4 gorily nížinné, aniž bychom je museli uspávat, jak tomu bylo při podobných akcích v minulosti. Obyvateli pavilonu se tak stali samice Kamba, Shinda, Kijivu a mladý kastrovaný sameček Ajabu. Vzhledem k tomu, že původní chovný samec Richard se již nesmí rozmnožovat a vzhledem k nabídce z evropského chovného programu na nového chovného samce a mladou chovnou samici, kteří se budou smět rozmnožovat stejně jako jedna ze stávajících samic, rozhodli jsme se Richarda ponechat spolu s jeho mladými syny Kiburim a Nuruem v původním pavilonu v dolní části areálu. V průběhu prázdnin jsme se začali připravovat na příchod nových 2 jedinců pro nový pavilon – stříbrohřbetého samce Kisumu z rakouské Zoo Schmiding a samice Duni, dcery naší 1. odchované gorily Moji, ze španělského Cabarcena. Kisumu byl dovezen do Zoo Praha 2. zářijový víkend a pár dní na to byl zrealizován i transport Duni ze Španělska, tentokrát již s pomocí velení Vzdušných sil Armády ČR a 24. základny dopravního letectva v Praze-Kbelích armádním letounem CASA. Po absolvování povinné karantény, do které bylo zahrnuto i vzájemné seznamování chovatelů a nových svěřenců, proběhl proces seznamování nových goril se čtveřicí z původní skupiny. Ten byl završen úspěšným spojením všech goril v expozici začátkem listopadu za přítomnosti většiny chovatelského týmu. Zejména pro chovatele to bylo odměnou za dlouhé měsíce příprav, stresu a probdělých nocí. Jakmile se uvolnily prostory, které dočasně obývali Kisumu a Duni, mohlo být toto místo uzpůsobeno drobnými úpravami pro potřeby štetkounů afrických. Zejména bylo nutné upravit povrchy v zázemí do neklouzavé podoby a přidat napáječky vhodné pro prasata. Dva samci štetkounů ze Zoo Emmen byli z karantény do Rezervace Dja převezeni začátkem prosince, kde se bez problémů zabydleli a šžili se i se skupinou kočkodanů Brazzových, se kterými expozici sdílí.

Na úseku chovu kopytníků se každoročně většina mláďat narodí do začátku podzimu. Částečně je to dáno sezónností jednotlivých druhů a zčásti i cíleným plánováním porodů u mnoha druhů antilop na 1. měsíce roku tak, aby se mláďata rodila v zázemí. Nejvýznamnějším přírůstkem roku je mladý samec goralu sečuánského. Jedná se o 1. mládě od mladého páru po obnově chovu tohoto druhu, který se u nás objevil poprvé již v 60. letech. Přesto, že se tehdy goralové rozmnožovali, mláďata byla pravděpodobně hybridního původu, jelikož systematičtí zoologové rozlišují několik velmi podobných druhů, které se v té době v chovech mísily. Současně je to v Evropě pouze 1 z 2 letos narozených mláďat a to při nevelké chovatelské základně, kdy každý přírůstek hraje velkou roli. Největší počet mláďat jsme si připsali u jelenů barmských, kde se narodilo v historii našeho chovu dosud rekordních 10 mláďat. Hned 7 z nich se dařilo zdárně odchovávat a to i přesto, že v blízkém okolí expozice těchto citlivých jelenů probíhá intenzivní stavební činnost. Mezi další významné druhy, které se nám opakovaně jako jedné z mála zoo daří množit, patří pekari Wagnerův. Dvěma samicím tohoto druhu se narodila 4 mláďata, z nichž 3 se podařilo odchovat. To, že se skupině daří, potvrzuje i fakt, že jedna ze samic letos porodila dokonce trojčata. Chovný program pro tento kriticky ohrožený druh pekariů, který byl dlouho považován zoologickým světem za již vyhynulý, byl v Evropě zahájen až v roce 2015. Po Tierparku Berlín, který dovezl první zvířata z amerického chovného programu, je skupina v Zoo Praha v rámci EEP druhou nejúspěšnější, co do počtu narozených a odchovaných mláďat.

Ze zástupců chovaných antilop je důležitým přírůstkem mladý samec u ohrožených východoafrických přimorožců beisa. Jedná se o 2. mládě od 6leté samice Hraběnky, která tím

potvrdila, že s ní můžeme počítat jako se zkušenou chovnou samicí pro budoucnost tohoto druhu nejen v našem, ale i v evropském kontextu chovného programu, který pro tento druh vedeme již 5. rokem. Důležitým mládětem je také již 54. přírůstek u bong horských od zkušené samice Maureen, která svá mláďata pravidelně odchovává. U dalších 2 samic z našeho chovu jsme se soustředili na nastimulování reprodukčního cyklu, jelikož v jejich případě došlo z důvodu populačního managementu v rámci chovného programu k odkladu zapojení do reprodukce. V průběhu roku se v důsledku hormonální stimulace podařilo dosáhnout zabřeznutí u samice Raily. Za zmínku stojí i 4 mláďata buvolců běločelých, z nichž 2 samičky plánujeme ponechat v naší chovné skupině, abychom si omladili stádo před příchodem nového chovného samce. Tento druh antilopy ze skupiny Alcelaphinae, se totiž vyznačuje krátkověkostí a s tím je spojená nutnost rychlejší generační obměny základní chovné skupiny.

Očekávaný porod u 17leté samice ohroženého anoa nížinného, nejmenšího ze skupiny turových, bohužel skončil nezdarem. Evropský chov těchto indonéských endemitů z ostrova Sulawesi bohužel skomírá a chovná zvířata stárnou, což je i případ naší dvojice. Mladého samce jsme se proto rozhodli zapůjčit do zoo v Lipsku k tamní mladé samici tak, aby mohl být zapárován maximální počet zvířat.

Z dalších druhů, které se rozmnožily, je třeba zmínit koně Převalského se 2 přírůstky v chovné a aklimatizační stanici v Dolním Dobřejově, zebra evropského, nahura modrého, lamu guanako, muntžaka malého, sambara ostrovního a jelena bělohubého. U žiraf severních núbijských jsme s ohledem na pokročilý věk samce Johana a budoucnost chovného stáda přistoupili k netradičnímu kroku s cílem uchování Johanovy poslední, již 6leté, dcery Anny. Včasné zapojení do reprodukce je totiž pro řadu kopytních druhů klíčové a tato žirafa je v rámci evropské populace velmi cenným jedincem. Proto byla domluvena spolupráce se Zoo Liberec, že samice odcestuje za účelem přípuštění s nepříbuzným jedincem na sezónu za jejích samcem Isiolem. Páření proběhlo hned během 1. měsíce po příchodu, a proto mohla časně březí samice v říjnu zamířit zpět do Zoo Praha. Jejího porodu bychom se při zdárném průběhu mohli dočkat v létě 2023 (březost zhruba 15 měsíců).

Během března se povedlo obohatit kolekci chovaných kopytníků o nový, u nás dosud nechovaný, kriticky ohrožený sahelský druh gazely. Jedná se o poddruh gazely dama se samostatným jménem gazela mhorr nebo gazela dama tmavá. Gazely dama byly v České republice dosud chovány pouze v Safari Parku ve Dvoře Králové (zde se ale jedná o jiný poddruh) a v Zoo Ohrada. My tak nyní disponujeme dalšími 2 samci nově vznikající bakalářské skupiny. O nové chovné samce jsme doplnili stáda vodušek abok, sitatung západoafrických, adaxů núbijských a přimorožců beisa.

Nejnáročnější transportní akcí byly přesuny koní Převalského mezi nově vzniklým pastevním projektem na Dívčích hradech a chovnou stanicí v Dolním Dobřejově. Mezi dubnem a zářím byly kvůli spojení s chovným hřebcem umístěny na Dolní Dobřejov mladé klisny Khamina a Lana. Skupinu na Dívčích hradech pro změnu nově doplnila klisna Vereda a valach Nepomuk. Na konci roku již tento výběh o rozloze téměř 20 hektarů obývalo celkem 6 divokých koní.

Chovné programy a plemenné knihy

Zoo Praha v průběhu roku 2022 koordinovala 10 evropských chovných programů (EAZA Ex Situ Programmes, EEP), spravovala 1 mezinárodní plemennou knihu (International Studbook, ISB), 8 evropských plemenných knih (European Studbook, ESB) a dohlížela na chov 10 zvířecích druhů (monitoring druhu, EAZA MON-P). Během celého roku pravidelně probíhaly aktualizace plemenných knih evropských programů (ESB), jejichž řízením je Zoo

Praha pověřena. Týkalo se to druhů: hroznýšovec kubánský, želva černavá, gaviál indický, krokodýl kubánský, satyr Cabotův, přimorožec beisa, velemyš obláčková a největší. Obdobně probíhaly práce na evropských chovných programech (EEP), včetně příslušných plemenných knih, pro želvu obrovskou, želvu amboinskou, nově orliciji bornejskou (ta byla povýšena z ESB na EEP), bažanta Edwardsova, supa mrchožravého, druhový komplex dvojjzoborožců hnědavých, kombu ušatou, muntžaka malého a koně Převalského. Tento rok se nám podařilo získat pro Zoo Praha nový EEP pro komplex želv rodu *Batagur* (pro Zoo Praha koordinuje P. Praschag z Turtle Island Graz). Jako mezinárodní plemenná kniha (ISB) byl veden program pro koně Převalského. Ke všem programům byla vydávána chovná doporučení a stejně tak doporučení k přesunům zvířat. Zoo Praha měla dále v rámci EAZA na starost monitoring chovu pro tyto druhy: varanovec bornejský, lori vlnkovaný a sumbawský, tricha orlí, amazoňan jamajský, komba jižní, mara slaništní, hutie kubánská, tahr himalajský a komplex kočky bengálské. Migrace plemenných knih ze staršího systému SPARKS do propojené moderní databáze ZIMS, kterou spravuje informační systém Species360, je již kompletní a všechny plemenné knihy jsou nyní převedené do databáze ZIMS for Studbooks.

V rámci nejdéle spravované plemenné knihy, kterou Zoo Praha vede, proběhla začátkem roku uzávěrka stavů koní Převalského za rok 2021. K danému datu bylo evidováno jako žijících přes 2100 koní, které chovalo více než 140 institucí, ne od všech jsou však dostupné aktuální údaje. Z důvodu absence kontaktů s některými chovateli nebo nemožnosti individuální identifikace některých koní zejména ve větších uskupeních, museli být někteří jedinci z plemenné knihy vyřazeni. Ke konci roku 2022 obsahovala plemenná kniha historické záznamy o 8529 koních (4061 hřebců, 4201 klisen a 267 jedinců neurčeného pohlaví). Počtem individuálních záznamů je plemenná kniha koně Převalského 3. největší mezi savci.

Oddělení obchodu a výměny zvířat

Oddělení obchodu a výměny zvířat zajistilo od začátku roku přesuny celkem 628 jedinců zvířat (v 302 případech se jednalo o přesun v ČR, u 326 zvířat se jednalo o přesuny zahraniční). Jako obvykle, vzhledem k chovatelským úspěchům, byla v převaze zvířata, která ze Zoo Praha odešla do jiných chovatelských zařízení (celkem 414 jedinců), naopak do zoo bylo dovezeno 214 zvířat. V roce 2022 jsme spolupracovali celkem se 125 partnery.

V průběhu roku 2022 se v Zoo Praha objevilo 26 nových taxonů (druhů, poddruhů či domácích plemen) zvířat, které zde nebyly chovány v roce předchozím. Jednalo se o druhy, které se v zoo objevily poprvé v historii, či došlo k znovuoobnovení jejich chovu po různě dlouhé přestávce. Mezi nově přichozími je 7 taxonů savců, 7 taxonů ptáků a 12 taxonů plazů.

K nejvýznamnějším obchodním případům patřily dovozy 5 supů mrchožravých z Libanonu a 1 ze Sýrie, které byly průběžně realizovány v průběhu celého roku 2022. Dlouhodobě připravovaný import luskounů ze Zoo Taipei úspěšně proběhl v polovině dubna. Pro nový pavilon goril jsme začátkem září dovezli samce gorily nížinné ze Zoo Schmiding a ve spolupráci s Armádou České republiky jsme realizovali leteckou přepravu gorilí samice Duni z Parque de la Naturaleza de Cabárceno. Významný byl i příchod 4 samců želv obrovských ze Zoo Heidelberg v květnu. Po dlouhé době se konečně podařilo zrealizovat i transporty do a z Velké Británie po jejím vystoupení z Evropské unie. Vyvezli jsme krasku jávskou do Zoo Londýn a ze Zoo Chester se nám podařilo dovést 2 samice orlicie bornejské. Velmi důležitý byl rovněž import samice ary Learova z Harewoodu, který proběhl na konci roku.

V prvních měsících roku proběhly transporty, které se týkaly převážně savců. Zmiňme např. únorový odchod 4 samců bělozubek nejmenších do Humboldt University Berlin, výměnu

bércounů afrických a vývoz samce maryl slaništní do Zoo Drážďany, odchod 3 mladých tahrů himálajských do Zoo Dortmund. Do Zoo Plzeň byl v únoru přemístěn 1 samec lemura kata. Významným příchodem byl i březnový dovoz 4 kočkodanů Brazzových (2 samci a 2 samice) ze španělského Bioparc Valencia pro nový pavilon goril.

V jarních měsících a začátkem léta proběhlo několik transportů kopytníků. V březnu byl dovezen první samec gazely dama ze Zoo Vídeň, druhý pak v červnu z Tierparku Berlín. Dovezeni byli rovněž samec vodušky abok ze Zoo de la Boissière du Doré, samec sitatungy západoafrické ze Safari Parku Dvůr Králové a samec adaxe núbijského z Tiergarten Nürnberg. V květnu proběhla také výměna chovných samců přímorožců beisa s Réserve zoologique de la Haute-Touche Obterre. Z dalších savců jsme v květnu realizovali dovoz 5 kaloňů plavých ze Zoo Plzeň, přišel samec kočky rybářské ze Zoo Norimberk a nový samec pandy červené ze Zoo Olomouc. Loňská mláďata téhož druhu odešla do Zoo Wuppertal a Aalborg. Z ptáků jsme získali nový pár mandelíků hajních z CITES centra v nizozemské Erice a chov pelikánů bílých doplnila samice ze Zoo Leeuwarden.

Ke konci léta pak odešel samec supa hnědého do Staré Zagory v Bulharsku na následné vypuštění do přírody. V srpnu stojí za zmínku ještě dovoz bércouna Petersova ze Zoo Lipsko.

Ve 4. čtvrtletí se po mnohaletém úsilí podařilo dovést 3 zabavené samice dvojjoborožce nosorožčího ze Sharjah Breeding Centre ve Spojených arabských emirátech. Do Brazílie v říjnu odešly 2 páry marabu afrického do Zoo Itatiba. Velmi důležitý je z pohledu dalšího chovu import samce želvy dlaždicovité ze Zoo Taipei. V prosinci byla z Francie dovezena samice jaguarundi ze Zoo La Fleche a nová chovná samice psa pralesního ze Zoo Amiens. Ke konci roku jsme pak rovněž z Francie dovezli samici tygra sumaterského ze Zoo Champrepous. Podařil se také export 2 samic komb ušatých do Izraele (Zoo Jerusalem). V závěru roku proběhl ještě dovoz mladého samce jeřába laločnatého ze Zoo Zlín a získali jsme i některé nové či staronové druhy k obohacení chovů. Dva samci ohrožených jeřábů bílých přišli z Weltvogelparku Walsrode, stejně tak jako pár kulíků písečných a samec kotingy purpurovohrdlé. Ze Zoo Dvůr Králové jsme získali 3 volavky proměnlivé a ze Zoo Zlín 3 páry vlhvců červenohřbetých.

Pracoviště karantény a izolace zvířat

V prostorách pracoviště karantény bylo v roce 2022 umístěno celkem 179 jedinců 78 druhů zvířat (ptáci: 101 jedinců ve 44 druzích, savci: 75 jedinců ve 32 druzích, plazi 3 jedinci ve 2 druzích). Karanténa slouží především k poskytování předepsané po-dovozní péče nově přichozím zvířatům před jejich umístěním na příslušný chovatelský úsek (celkem 162 jedinců). Prostory jsou také využívány jako dočasné útočiště pro zvířata v zahradě již přítomná. Příčinnou umístění na karanténu může být například zhoršený zdravotní stav (celkem 8 jedinců) či nutná karanténa před jejich vývozem (6 jedinců). Karanténa slouží i jako záchytné CITES centrum pro jedince zadržené Českou inspekcí životního prostředí a výjimečně jako transitní místo pro zvířata putující do jiných zoo (3 jedinci).

CITES centrum

Na základě rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 30. 4. 2004 plní Zoo Praha i nadále funkci záchraného centra pro živé exempláře CITES (pro plazy, ptáky a drobné savce). Začátkem roku 2022 byly v naší péči 3 exempláře želvy zelenavé. Na konci března k nim přibýlo 15 jedinců dalších plazích druhů (kajmanka supí, želva pardálí, hroznýš královský, krajta královská), v červnu pak další 2 hroznější královští a na konci října ještě 1 trnorep skalní. V průběhu roku došlo na základě pokynu Ministerstva k přesunu celkem 16 plazů (5 druhů) do

péče jiných zoo či soukromých chovatelů a ke konci roku 2022 tak v režimu CITES centra zůstal pouze 1 plazi exemplář a to zmiňovaný trnorep.

Krmivářské oddělení

Roční spotřeba některých druhů krmiv byla v roce 2022 následující: seno 410 500 kg, sláma 53 600 kg, mrkev 65 722 kg, jablka 29 504 kg, banány 4 812 kg, hovězí maso 47 975 kg, myši živé i mražené 168 960 ks, červi (všechny druhy) 2 410 l, cvrčci (všechny velikosti) 2 590 l.

Obdobně jako v předešlém roce došlo i letos v několika případech ke zpoždění dodávek nebo dokonce k jejich výpadku (např. ukončení dodávek některých extrudovaných krmných směsí). Tentokrát se tak ale nestalo z důvodu pandemie, ale v důsledku Brexitu a především kvůli válce na Ukrajině. Průběžně během celého roku byla vypisována výběrová řízení na konkrétní druhy krmiv a na základě jejich výsledků byly uzavírány rámcové smlouvy. Bohužel jsme opakovaně museli řešit s některými novými dodavateli špatnou kvalitu vysoutěžených krmiv nebo dokonce jejich nedodání. Nadále jsme spolupracovali s tuzemskými včelaři při dodávkách včelích (trubčích) larev pro nově dovezené luskouny. Na několika schůzkách jsme si ujasnili technologii zamrazování a zpracování těchto produktů. Tím byly larvy zajištěny od více dodavatelů, včetně jednoho zahraničního. Minimalizovali jsme tak riziko výpadku dodávek tohoto neobvyklého krmiva. Průběžně jsme nakupovali seno z loňské kvalitní sklizně a to jak luční, tak vojtěškové. V létě jsme zahájili 2. vlnu sekání zelené píce a sekali jsme až do konce října. Na podzim začaly výlovy rybníků, které umožnily dobré zásobení živými sladkovodními rybami. V areálu u usedlosti Sklenářka probíhalo od jara do podzimu řízené vypásání našimi kozami a ovci. Po letní pastvě byla provedena redukce stáda koz a ovcí, které využíváme ke krmení varanů komodských. Do výběhu v Dětské zoo u tramvajky jsme po jeho revitalizaci v jarních měsících přidali ke králíkům kohouty brahmánek, což je návštěvnický velmi atraktivní plemeno velké drůbeže. Jako každoročně jsme i tentokrát na konci roku obdrželi od několika dodavatelů větší počet neprodaných vánočních stromků. Tyto byly použity jak ke krmení různých druhů zvířat, tak jako parkosy a úkryty do voliér či v neposlední řadě jako enrichment pro různé druhy zvířat.

Veterinární oddělení

Situace na veterinárním oddělení byla v roce 2022 stabilní, veterinární tým tvořili 4 veterinární lékaři a 1 veterinární technička. V průběhu roku proběhlo několik desítek veterinárních kontrol z Městské veterinární správy SVS, které byly většinou zaměřené na kontrolu zvířat umístěných v karanténě. Speciálně byli kontrolováni jedinci z „Blue Tongue“ zón, tedy především z Francie, a zvířata původem z 3. země. V roce 2022 jsme nemuseli řešit žádnou nákazu povinnou hlášením, několik zvířat jsme vyšetřili na covid-19, vždy s negativním výsledkem. Několik zástupců plazů mělo v trusu záchyt *Salmonelly*, ne však sérovarů se zoonotickým potenciálem. U samice lemura kata jsme diagnostikovali leptospirózu, jejíž průběh i přes intenzivní léčbu nakonec skončil eutanázií zvířete. Bylo potřeba otestovat i další lemury, všichni byli negativní. U samice vlka hřivnatého jsme v trusu zjistili *Campylobacter jejuni*. Vlčice se nijak klinicky neprojevila, situaci jsme vyřešili oddělením a podáním probiotik. Aktivně jsme se zapojili do pomoci ukrajinským zoologickým zahradám, kdy jsme zajistili požadované léky a veterinární materiál. Některé léky a materiál v průběhu roku zdražily, bylo to především dáno jejich nedostupností a reakcí trhu na aktuální energetickou krizi. Došlo ke zvýšení výdajů u některých vyšetření (v návaznosti na zdražení přímo v laboratoři nebo také díky většímu počtu testovaných vzorků).

V průběhu roku 2022 jsme provedli 181 vakcinací šelem, kopytníků a ptáků, 425 anestézií a imobilizací u různých druhů zvířat, přičemž 163 bylo provedeno u ptáků v inhalační anestézii. Dlouhodobě probíhá spolupráce se Státním veterinárním ústavem Praha, kam odesíláme většinu vzorků na různá vyšetření. Ve specifických případech využíváme služeb i dalších českých laboratoří nebo pracovišť (např. Tilia Laboratories), případně vzorky odesíláme do zahraničí (Německo, Švýcarsko, Holandsko). Týká se to převážně virologických a histologických vyšetření některých ptačích pacientů a primátů. Jedním z nejdůležitějších partnerů při provádění biochemických rozborů krve je Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. lékařské fakulty UK a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, kde bylo v roce 2022 analyzováno celkem 238 vzorků a dalších asi 90 čeká na vyhodnocení. Veterinární lékařka, specialista na aviární medicínu, provedla okolo 156 vyšetření krve ptáků. Mnohá základní parazitologická vyšetření probíhají v naší vlastní laboratoři, v roce 2022 bylo takto vyšetřeno celkem 231 vzorků trusu (dalších 596 bylo vyšetřeno ve Státním veterinárním ústavu Praha). Zajímavostí jsou počty provedených krevních nátěrů u savců a plazů, kdy jejich celkový počet za rok 2022 činil 1286 sklíček. Dlouhodobá spolupráce pokračovala s mnoha dalšími subjekty, ať již s veterinárními (VÚVeL Brno, Veterinární klinika Mada, VFU Brno, Veterinární nemocnice Stodůlky a další), či humánními (Ústřední vojenská nemocnice Střešovice, Fakultní nemocnice Motol a další).

Během roku jsme řešili velké množství standardních i ojedinělých veterinárních případů. Výčet těch nejzajímavějších je uveden níže.

Na oddělení plazů a obojživelníků jsme provedli několik výkonů. U uhynulé samice leguána zeleného jsme pitvou zjistili novotvar na vaječniku s četnými metastázemi v dalších orgánech. V 2. polovině srpna jsme imobilizovali 6 varanů komodských, které jsme důkladně vyšetřili, odebrali jim krev a ošetřili kožní léze různého rozsahu. Stěry z nich jsme odeslali do laboratoře a na základě předběžných výsledků jsme zvolili odpovídající terapii.

Se zajímavými případy jsme se setkali na poli aviární medicíny. Proběhla opakovaná léčba starých zlomenin končetin u samice supa mrchožravého, který do Zoo Praha dorazil z Libanonu, kde byl postřelen a následně konfiskován. U nově příchozích supů mrchožravých bylo provedeno komplexní vyšetření a sledována hladiny olova, především u těch jedinců, u nichž byla zjištěna přítomnost broků. Jedná se o pilotní studii, která bude zajímavá s ohledem na jejich zdravotní stav a následné zařazení do reprodukce. U jednoho ze supů bylo v inhalační anestézii provedeno srovnání a osteosyntéza zlomené končetiny. V sedaci ve stoje (*standing sedation*) byla zašita poraněná kůže na krku samice pštrosa dvouprstého. Mladý zejzob africký si vykloubil pravé hlezno, bylo provedeno jeho srovnání a stabilizace. U staré samice tučňáka Humboldtova se potýkáme s chronickou artrózou a degenerativními změnami na kostře. Dlouhodobě jsou jí podávána chondroprotektiva a s pauzami i analgetika. V lokální anestézii jsme ošetřili roztržený vak u samice pelikána bílého, vak se zhojil bez komplikací.

Standardně největší počet veterinárních případů je každoročně mezi savci. V únoru jsme museli u sloního samce Rudiho řešit stav nechutenství a profúzního průjmu. S ohledem na velký objem léků, který mu měl být aplikován, jsme u něj museli přistoupit k tzv. *standing sedation*. U sloního samce Ankhora jsme prakticky celé léto léčili dermatitidu v oblasti „hvězd“ na obou pánevních končetinách. Svou roli sehrálo přímé sluneční záření a místně zeslabená kůže.

V polovině dubna byl do karanténních prostor umístěn pár luskounů krátkoocasých. Karanténa proběhla bez potíží, kolegové z Taiwanu nám nastínili, s jakými zdravotními obtížemi se můžeme u luskounů setkat. U páru luskounů krátkoocasých jsme prováděli

pravidelné odběry krve a u samice dokonce první ultrazvukové vyšetření na březost. Obě zvířata snášela díky předešlému tréninku vyšetření bez problémů. Březost samice se nám nakonec potvrdila a tak nadále provádíme pravidelně ultrazvukové vyšetření plodu, s důrazem na měření velikosti hlavičky, a odběry krve (sledování progesteronu, vápníku, fosforu, celkové bílkoviny a albuminu).

Veterinární oddělení úzce spolupracovalo s ostatními kolegy v přípravách na přesun celé skupiny goril nížinných do nového pavilonu. Jednalo se především o trénink samce Richarda na možnou aplikaci anestetik z ruky veterináře. Nakonec k vlastní aplikaci nedošlo, Richard si však na veterinární lékaře dostatečně zvykl a v jejich přítomnosti nejevil žádné stresové symptomy. Hlavní veterinární lékař byl přítomen i u obou importů nových goril do Zoo Praha. Nejprve se jednalo o samce ze Zoo Schmiding a týden po něm byla letecky přepravena do Zoo Praha samice Duni ze španělského Cabárcena. Oba přesuny proběhly bez problémů.

V rámci přesunů zvířat jsme imobilizovali 4 guerézy plástíkové a jednoho samce kočkodana Brazzova. V expozici lemurů kata chovatelé zjistili, že jedna ze samic méně žere a je apatická. Její stav se nelepšil, při důkladném vyšetření se zjistilo podezření na leptospirózu. Vyšetření krve a moči leptospirózu potvrdilo, s ohledem na zhoršující se zdravotní stav samice a zoonotické riziko, jsme museli přistoupit k eutanázii. Expozice byla na 14 dní uzavřena v karanténním režimu, všechna zvířata jsme vyšetřili na přítomnost této bakterie. Tato infekce nebyla zjištěna u žádného dalšího jedince a expozice mohla být znovu otevřena.

U staré samice ocelota stromového bylo objeveno nádorové bujení jaterní tkáně. U samice levharta mandžuského byl zjištěn hnisavý výtok z pohlavních cest, přistoupili jsme ke konzervativní léčbě pyometry. Jednalo se o opakovaný problém v důsledku problematického rozhodnutí koordinátora chovu, kdy bylo doporučeno držet zvířata odděleně a zatím je nemnožit. Po konzultaci s koordinátorem a veterinárním poradcem chovu jsme se chystali vyzkoušet nový přístup v řešení jejich reprodukčních obtíží. Bohužel k němu ale nestačilo dojít. U levhartice došlo k extrémní náplni v děloze, zhoršení zdravotního stavu a následně k úhynu během přípravy na vyjmutí zánětlivě změněné dělohy. U samice tygra malajského jsme museli přistoupit k extrakci několika zubů v levé horní čelisti. V čelisti došlo k zánětu okolo špičáku a okolní tkáně, výkon jsme provedli ve dvou etapách. Její stav byl poté normalizován a žrala již celou krmnou dávku.

Starosti nám v posledních týdnech června dělal samec lachtana jihoafrického Meloun, který se nejprve léčil s klostridiovou infekcí zažívacího ústrojí. Byl v horší kondici a navíc jsme v jeho žaludku pomocí RTG vyšetření zjistili i přítomnost různě velkých kamínků. Uvažovali jsme o jejich vybavení pomocí endoskopu v celkové anestézii. Nález jsme konzultovali s kolegy ze zahraničí (Německo a Švédsko). Nakonec jsme od anestézie upustili, kamínky se ukázaly jako zástupný problém. Vyšetřením krve jsme zjistili selhávání jater a ledvin. Přistoupili jsme k infúzní terapii, odpovídající medikaci a snažili jsme se jeho stav zlepšit. Bohužel komplikujícími faktory byl jeho věk (horní hranice dožití), zpočátku snížený příjem potravy, který nakonec vyústil k odmítání jakýchkoliv ryb a dále i skutečnost, že u rybožravých zvířat dochází ke kumulaci cizorodých látek v tukové tkáni, které se při hladovění uvolňují do těla a způsobují poškození jater, ledvin a mozku. Dne 22. června 2022 v dopoledních hodinách jsme se rozhodli terapii ukončit a Melouna uspat, protože jeho stav se nadále zhoršoval a medikace nevedla ke kýženému zlepšení.

Samice vlka hřivnatého si chronicky vylizovala kůži v oblasti levé kyčle. Přes opakovanou medikaci, vyšetření a odběr vzorků v anestézii se její stav výrazně nezlepšil. Naopak, kůži si rozkousala až do podkoží. S ohledem na prostředí a její zdravotní stav, jsme jí přemístili na

karanténu, kde jsme v anestézii ránu důkladně ošetřili, aplikovali další léky a dali na krk límec, který jí zabránil v dalším dráždění rány. U fenků byla pozorována dyspnoe a zhoršující se zdravotní stav. Samce se nám nepodařilo zachránit, ale díky jeho pitvě jsme dokázali diagnostikovat masivní invazi plicní kapiláří a intenzivní terapií zachránit samici.

U samce bércouna Petersova se nám nepodařilo vyléčit chronickou frakturu levého tarzu. Zvíře již s problémem přišlo, stav končetiny se nelepšil a nepomohlo ani ošetření v celkové anestézii.

U samice hrabáče kapského jsme sledovali hladinu progesteronu a průběh březosti pomocí ultrazvuku.

Intenzivně jsme se v poslední době zabývali zdravotním stavem vombata Coopera. Nejprve jsme léčili průjem a následně nechutenství, apatii a ztrátu kondice. Stav jsme konzultovali s několika kolegy ze zahraničních institucí, které vombaty chovají. Nakonec se jeho stav stabilizoval a pozorujeme postupné zlepšování jeho chování i příjmu potravy.

U velemysí obláčkové jsme v rámci vyšetření dechových obtíží diagnostikovali *Mycoplasma*, samice byla přesunuta k léčbě na karanténu. U samce křečka velkého jsme v posledním prosincovém týdnu zjistili na pravém oku začínající rohokový vřed. Zatím se nám daří stav řešit konzervativně, a to opakovaným odchytem a aplikací léků přímo na rohovku.

Samice pásovce kulovitého během roku několikrát krvácela z pohlavních cest. V inhalační anestézii jsme jí koncem roku vyšetřili a zjistili jsme poměrně velký útvar v děloze. Budeme se muset rozhodnout, zda přistoupíme ke konzervativnímu řešení těchto obtíží nebo zvolíme ovariohysterektomii.

Mladá samice tapíra jihoamerického si poranila vnější kopýtko na levé pánevní končetině. Nejprve kulhala a nechtěla na končetinu moc našlapovat. Stav následně vyústil ve ztrátu rohového pouzdra tohoto prstu. Léčba proběhla lokální aplikací několika roztoků a léků. Za naší asistence bylo imobilizováno několik koní Převalského. Událo se tak z důvodu převozu v rámci stanice v Dolním Dobřejově a navíc byly 2 klisny po odpáření transportovány zpět na Dívčí hrady. Jedna klisna musela být imobilizována na Dívčích hradech, kde jí byla ošetřena levá pánevní končetina, na které se objevily 2 obrovské abscesy. Všechny úkony proběhly bez komplikací. V Dolním Dobřejově proběhla anestézie hřebce koně Převalského s pokousaným kohoutkem a museli jsme utratit samici losa evropského, která byla kachektická. Při její pitvě byla zjištěna masivní invaze parazitem rodu *Haemonchus* ve slezu. Při přesunu samce gazely dama jsme potvrdili, že otok na pravé spodní čelisti přetrvává a s největší pravděpodobností se jedná o tzv. *lumpy jaw disease*. Ve spolupráci s humánními ortopedy jsme provedli fixaci pravého spěnkového kloubu u druhého samce gazely dama. U nového samce přímorožce beisy jsme v anestézii provedli odběr spermatu a jeho následné vyšetření. Výsledky jsou velmi povzbudivé.

Pracoviště dokumentace a knihovny

Pracoviště dokumentace nadále zajišťovalo podnikovou a ekonomickou evidenci stavů chovaných zvířat v elektronickém systému Animalia. Probíhala i správa elektronického provozního deníku. Do systému Animalia byla průběžně vkládána aktuální data a historické karty chovaných druhů. Během roku 2022 bylo zajišťováno vydávání registračních listů a výjimek z komerčních činností CITES a bylo žádáno o povolení chovu zvláště chráněných druhů a druhů podléhajících odchýlnému postupu podle zákona 114/1992 Sb.

Počátkem roku byla zpracována publikace Ročenka Unie českých a slovenských zoologických zahrad za rok 2021, v níž byla ve spolupráci se zoology a evidenčními pracovníky českých

a slovenských zoologických zahrad shromážděna všechna data o chovu jednotlivých druhů zvířat v rámci UCSZOO. Ročenka byla následně během 2. pololetí distribuována jak v elektronické, tak v tištěné podobě.

V listopadu proběhl tradiční seminář dokumentačních pracovníků zoologických zahrad v rámci odborných komisí UCSZOO v Kostelci nad Černými Lesy společně s komisí UCSZOO pro transport zvířat a zoologicko-legislativní komisí. Na těchto akcích měla v komisích Zoo Praha své zástupce.

Nadále probíhalo shromažďování a evidence upomínkových předmětů a tiskových titulů vydaných v tomto roce Zoo Praha a byl průběžně doplňován jejich seznam. V rámci správy historických materiálů pokračovalo skenování a popis historických fotografií chovaných živočišných druhů (zejména ucelené soubory jednotlivých živočišných skupin), které byly poté ukládány na podnikový server pro potřeby jednotlivých oddělení.

Pokračovala i dlouhodobá spolupráce s přírodovědeckým oddělením Národního muzea při záchraně a zpracování cenného zoologického materiálu pro vědecké, expoziční a výukové účely. V průběhu roku bylo pracovníkům muzea předáno 53 kadáverů ptáků, savců a plazů.

Knihovna Zoologické zahrady hlavního města Prahy, která je registrovaná v systému specializovaných knihoven ČR, měla v roce 2022 532 registrovaných čtenářů a proběhlo skoro 720 absenčních, prezenčních a prolongačních služeb s využitím internetu ve studovně a jiných elektronických služeb knihovny. Elektronický katalog a elektronický výpůjční protokol se vstupy v knihovně a mimo knihovnu využilo v tomto roce téměř 4500 zájemců. Letos proběhla v knihovně i dvoutýdenní praxe 2 středoškolských studentek. Knihovna jako každoročně zajišťovala expedici odborných a výměnných publikací, včetně povinných výtisků publikací a časopisů knihovnám v České republice a jiné služby v rámci aktuálních interních i externích požadavků.

Koncem roku vyšlo dvojčíslo sborníku *Gazella* (47–48) v rozsahu 192 stran s odbornými příspěvky. Tato publikace obsahuje autorsky původní práce se zaměřením na biologii zvířat, jejich chov v zoologických zahradách (včetně veterinární problematiky), historii a rozvoj zoologických zahrad jako takových, druhovou ochranu *in situ*, taxonomii, stav a ochranu přírodního prostředí se zřetelem na původní faunu a flóru. Publikace je kromě její tištěné verze zveřejněna i v elektronické podobě na webu Zoo Praha. Nově byla ustanovena také redakční rada a rukopisy procházely recenzním řízením.

Pracoviště *enrichmentu* (obohacení života zvířat) a *welfare* (pohody zvířat)

Od února roku 2022 se začaly opět pravidelně konat workshopy pro návštěvníky zaměřené na výrobu *enrichmentových* prvků. Na objednávku byly uspořádány také 2 workshopy v rámci komerční akce. S konceptem *enrichmentu* a s jeho výrobou měli možnost se seznámit o jarních a letních prázdninách účastníci příměstských táborů. Potravní *enrichment* byl dále prezentován během kurzů tzv. zooškol na téma „Krmení je věda“.

V březnu byla pro širokou veřejnost uspořádána přednáška o *enrichmentu* a *welfare*, která byla následně zveřejněna na YouTube kanálu Zoo Praha, v listopadu proběhla obdobná přednáška v rámci firemní akce. Online knihovna odborných článků a jiných publikací týkajících se *welfare* a *enrichmentu* byla průběžně doplňována o aktuální dokumenty. Zařazeny byly také nové informace prezentované na konferenci EAZA Animal Welfare Forum, která se konala koncem května v nizozemském Apenheul Primate Park a obsah EAZA e-learningového kurzu, který se týkal zavádění hodnocení *welfare* do praxe.

Pro monitorování chování zvířat byla pořízena aplikace ZooMonitor, která umožňuje vytvářet projekty pro jednotlivá zvířata i skupiny, zejména týkající se prostorového využití expozic nebo etogramů. Pořízeny byly také základní měřicí přístroje pro sledování parametrů prostředí.

V srpnu jsme se zaregistrovali v portálu firemního dobrovolnictví „Zapojím se“. Dobrovolníci zatím pomáhali zejména s přípravou olistěných větví na mražení. Dostatek a pestré druhové složení okusu je pro welfare listožravých zvířat v zimním období zásadní. Pro potřeby potravního obohacení se také vysadily nové dřeviny během revitalizace prostor v zázemí zoo. Z výraznějšího nového enrichmentu je možné zmínit návrh a výrobu dvou potravních hlavolamů pro gorily. Jeden z nich byl nainstalován ve vnitřní expozici goril ve starém pavilonu. Abychom podpořili přirozené potravní chování zvířat, začali jsme s přípravou automatizovaných feederů, navržených přímo na míru jednotlivým druhům. Podařilo se navázat spolupráci se strojní fakultou ČVUT a jako pilotní projekt byl zvolen návrh klapky s časovačem k zásobníku sena ve stáji slonů.

Během roku byly průběžně vyráběny a pořizovány enrichmentové prvky jako např. plastové míče různých rozměrů stimulující u šelem hravé a lovecké chování (lední medvědi, lvi, tygři, mláďata tayar). Po vyvrtání otvorů slouží tyto míče také jako potravní skryše a to zejména na úseku chovu primátů - novinkou byly například pro chápany středoamerické. Hrochům a slonům byly zakoupeny speciální odolné míče o průměru 70 cm. Míč pro slony je navíc opatřen otvory a závěsným zařízením, jedná se o „krmný míč“. Míč pro hrochy je plovoucí a je primárně určen pro zvýšení jejich pohybové aktivity. Zejména pro podporu exploračního chování u ledních medvědů byly do expozice pravidelně doplňovány prvky, jako jsou barely, kádě, bójky, kužely, koše, proutěné koule, dřevěné kuláče aj. a pro smyslovou stimulaci různé druhy bylin. Převážná většina poskytovaného enrichmentu měla souvislost s potravním chováním a zaměřena byla zejména na prodloužení doby krmení. Z přírodních materiálů byly vyrobeny různé proutěné koule, závěsné „houbičky“, dřevěné hlavolamy a skryše z dřevité vlny, ze syntetických materiálů pak trubkové „kerplunky“, závěsné feedry spletené z hadic ve stylu bužírkového pletení nebo klíčky z nerezového drátu. Využití tento enrichment našel od nestorů kea až po gorily. Vyrobeny a zakoupeny byly také různé úkryty (koše, tunely, kukaně, boudičky) pro malé savce (např. kuskusy, ovíječe, veverky, křečky nebo maki) a hnízdní podložky pro ptáky (např. kulovité kostry hnízd pro kolonii papoušků mniších ve venkovní voliére Rákosova pavilonu). Enrichment byl poskytován také zvířatům absolvujícím povinnou karanténu. Nové enrichmentové prvky byly prezentovány i během komentovaných akcí pro veřejnost, jednalo se např. o multifunkční „hnízda“ upletená z dřevité vlny nebo proutěné „vrše“ pro gorily a bambusový vor určený pro netradiční podávání potravy během Dne slonů. I letos byly jako tradiční enrichment v rámci prezentace pro návštěvníky využity dýně, neprodané vánoční stromky a čerstvé proutí z jarních řezů hlavových vrb.

Projekty druhové ochrany in situ

In situ aktivity se od začátku roku soustředily na rozvoj stěžejních projektů, kterými jsou Návrat divokých koní a záměr přípravy jejich reintrodukce na východ Mongolska, Toulavý autobus a ochrana goril ve střední Africe, ochrana gaviálů indických, ochrana supů mrchožravých a australské projekty dlouhodobé ochrany ohrožených živočišných druhů, jejichž situaci zhoršily rozsáhlé požáry z přelomu let 2019 a 2020. Začátkem 3. čtvrtletí jsme se soustředili zejména na smluvní administrativu spojenou s in situ projekty, které jsou financovány z projektu „5 Kč ze vstupu“. V průběhu roku byly zorganizovány služební cesty do Demokratické republiky Kongo, Kamerunu, Mongolska, Austrálie, Gabonu a Indonésie, a to nejen za účelem monitoringu stávajících projektů, ale také v rámci rozvoje projektů nových.

Začátek roku 2022 byl ovlivněn válečným konfliktem na Ukrajině. V návaznosti na tyto dramatické události Zoo Praha založila speciální podúčet sbírkového konta „Pomáháme jim přežít“, na který mohli zájemci zasílat libovolnou částku. Pomoci mohla veřejnost i prostřednictvím zakoupení mimořádné benefiční prohlídky s chovateli Zoo Praha. Veškerý výtěžek byl určen na pomoc ukrajinským zoologickým zahradám. K 31. prosinci 2022 se na speciálním podúčtu vybralo 5 268 452,68 Kč od 2 513 přispěvatelů. Z prostředků již bylo financováno 6 transportů materiální podpory ukrajinským zoo, které byly distribuovány s pomocí organizací Panda (rozvojová nadace Zoo Varšava) či Team 4 Ukraine. Zásilky obsahovaly především krmivo pro různé druhy zvířat, ale také nejrůznější veterinární a chovatelské vybavení i materiální pomoc pro zaměstnance ukrajinských zoologických zahrad. Na sklonku roku pak byl zakoupen výkonný dieselagregát pro Zoo Mykolajiv, nezbytný pro zajištění tepelné a světelné energie, které tato zoologická zahrada postrádala. Zajištění dieselagregátu se podařilo uskutečnit během několika mála dní. Nakládka proběhla v Zoo Praha 22. prosince odpoledne, následující den byl po úspěšném proclení na slovensko-ukrajinské hranici složen na Ukrajině v překladišti, odkud byl 27. prosince expedován do Mykolajiva a tam byl 30. prosince ráno předán p. řediteli Topčijovi. Kromě materiální pomoci byla vybraným zoologickým zahradám (Zoo Kyjev, Mykolajiv, Charkov, Limpopo, Lutsk, Mena a Safari Park Berďansk) poskytnuta i přímá finanční pomoc.

V rámci projektu Návrat divokých koní a nového záměru reintrodukce koní Převalského na východě Mongolska jsme začátkem roku 2022 pokračovali s dílčími přípravnými pracemi souvisejícími s výběrem a zhodnocením potenciálně vhodných území. Primární výběr lokalit byl proveden mimo jiné na základě studií odborníků z katedry aplikované geoinformatiky a kartografie Přírodovědecké fakulty UK za využití metod dálkového průzkumu Země. Ve spolupráci s Institutem pro veterinární medicínu při Mongolské zemědělské univerzitě byla finalizována 1. část výzkumné studie výskytu klíšťat a chorob jimi přenášených ve vybraných lokalitách. Studie zahrnuje i vyhodnocení možných rizik pro koně Převalského. Na tuto spolupráci naváže další výzkumná studie, detailněji zaměřená na konkrétní předvybrané lokality. Začátkem roku byla uzavřena smlouva o spolupráci s Mongolskou mammaliologickou společností, která spolu s Mongolskou národní univerzitou prováděla ve východních lokalitách od jara do zimy 2022 detailní studie zaměřené mimo jiné na výzkum místní vegetace a její úživnosti, vodních zdrojů, monitoring obecné biodiverzity a možných dopadů reintrodukce koní Převalského na místní autochtonní společenstva.

Na přelomu května a června proběhla služební cesta zástupců Zoo Praha do Mongolska, jejíž hlavní náplní byl připravovaný projekt reintrodukce koní Převalského do východní části země. Postupně byly navštíveny všechny 4 předvybrané lokality ve východomongolské provincii Dornod. Za účasti spolupracujících týmů z mongolského Institutu veterinární medicíny, Mongolské mammaliologické společnosti a Mongolské národní univerzity, zástupců správy Přísně chráněných oblastí Numrug a Velká Gobi B, byl přímo v terénu výběr zúžen na 2 lokality, na které bude soustředěna následná detailní studie proveditelnosti. Kromě prací v terénu proběhlo v souvislosti se záměrem několik oficiálních setkání (mimo jiné např. s mongolským ministrem životního prostředí p. Bat-Erdenem, s ředitelem národní zemědělské rozvojové zóny „Chalchgol“ p. Otgonbajarem, s představiteli regionální samosprávy a orgánů místní ochrany přírody či s poslancem, generálmajorem Sergelenem). Důležitým výstupem jednotlivých jednání bylo stvrzení podpory chystanému projektu, který je mimo jiné v souladu s národním programem na ochranu koní Převalského v Mongolsku. V souvislosti s projektem nového reintrodukčního místa pro koně Převalského, ale také dalších aktivit Zoo Praha v Mongolsku, byl během cesty diskutován záměr založení místní neziskové organizace „We help them to survive – Mongolia“. Zřízením organizace byl pověřen p. Ganbátar Ojúnsajchan, současný

ředitel chráněné oblasti Velké Gobi B, se kterým již mnoho let úspěšně spolupracujeme. Během 3. čtvrtletí probíhaly přípravy a jednání spojené se samotným založením organizace, v jejímž čele měl stát výše zmíněný p. G. Ojúnsajchan.

Na podzim pak proběhla jednání o další spolupráci s katedrou geoinformatiky a kartografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy za účelem detailního dálkového průzkumu 2 předvybraných lokalit. Spolupráce bude spočívat zejména v georeferencování starých sovětských topomaps z území východního Mongolska, ve vyhodnocování parametrů pro širší území 2 předvybraných lokalit a to zejména v následujících oblastech: terén, vodní plochy (přítomnost, změny během roku, akumulace vody dle terénu), vegetační indexy a parametry související s kvalitou vegetace (NDVI, NDMI, půdní vlhkost), sněhová pokrývka (výška sněhu), riziko *dzudu* (tzn. extrémních mrazů v Mongolsku), klimatické informace (průběh teplot, množství srážek) a průběh sledovaných parametrů pro malé území v jádrové oblasti každé z lokalit.

Říjnová služební cesta zástupců Zoo Praha do Mongolska měla 2 stěžejní záměry. Ten první byl založit výše zmiňovanou neziskovou organizaci, jejímž hlavním účelem je ochrana biodiverzity Mongolska, výzkum, fundraising, osvěta a vzdělávání v oblasti ochrany přírody, vydávání publikací a výroba audiovizuálních děl. Primárním projektem zůstává reintrodukce koní Převalského na východ Mongolska, nicméně projektů, jimž se organizace bude věnovat, podporuje či realizuje Zoo Praha v Mongolsku vícero (zejm. se jedná o pokračování v podpoře Přísně chráněné oblasti Velká Gobi B, kam Zoo Praha v posledních deseti letech reintrodukovala koně Převalského, ochranu velbloudů divokých a sajk mongolských). Druhým záměrem služební cesty byl detailní průzkum 2 selektovaných oblastí ve východním Mongolsku, které byly identifikovány jako nejvhodnější na základě předchozích průzkumů. Během říjnové cesty se oba hlavní záměry podařilo naplnit a díky novým terénním zjištěním byla zpřesněna lokalizace 2 vybraných lokalit a vytyčeno území uvažované pro další možné šíření koní po jejich vypuštění z aklimatizačních ohrad.

V říjnu bylo pražské zoologické zahradě a jejímu řediteli, p. Miroslavu Bobkovi, uděleno významné ocenění formou nejvyššího státního vyznamenání Mongolska, Řádu polární hvězdy. Jedná se o velkou poctu za desítky let usilovné práce na záchraně koně Převalského a jeho návratu do původní domoviny.

V prvních měsících roku jsme uzavřeli smlouvu o poskytování služeb s Českou zemědělskou univerzitou v Praze v rámci projektu na ochranu sajgy mongolské. Výzkumný tým ČZU bude provádět zhodnocení potravní kompetice volně žijících kopytníků, zejména pak sajk mongolských s hospodářskými zvířaty pastevců v západním Mongolsku, a to pomocí genetických analýz složek potravy v trusu.

Co se týče ochrany kriticky ohrožených velbloudů divokých v Mongolsku, finalizujeme ve spolupráci s britskou organizací The Wild Camel Protection Foundation (WCPF) a mongolskou nevládní organizací WCPF Mongolia dohody o výstavbě nového chovného centra v lokalitě Toli Bulag při severovýchodním okraji chráněné oblasti Velká Gobi A. Stávající chovné centrum v Zakhyn Us je totiž jediné svého druhu a postupně dochází k naplnění jeho maximálních kapacit. Výstavba nového centra v Toli Bulag tak významně přispěje k dalšímu zefektivnění ochrany velbloudů divokých v místech jejich přirozeného výskytu.

Kromě aktivit v Mongolsku jsme se v uplynulém roce jménem Zoo Praha a EEP pro chov koně Převalského také účastnili několika jednání se zástupci Ministerstva ekologie, geologie a přírodních zdrojů Kazachstánu, Asociace pro ochranu biodiverzity Kazachstánu (ACBK) a středoasijské pobočky Světového fondu na ochranu divočiny (WWF). Cílem těchto jednání je

uzavření Memoranda o vzájemné spolupráci na reintrodukci koní Převalského do Kazachstánu.

Také pokračovaly cesty Toulavého autobusu v Kamerunu. Ten se i nadále zaměřuje na osvětu a edukaci na poli problematiky ochrany ohrožených goril nížinných a dalších ohrožených druhů zvířat v souvislosti s úbytkem jejich přirozeného prostředí a všudypřítomným nelegálním lovem. Celý projekt je cílený na děti a obyvatele z okrajových částí Biosférické rezervace Dja. Pandemie covid-19 jej však výrazně ovlivnila. V roce 2020 jsme byli nuceni, vzhledem k riziku onemocnění, environmentálně-vzdělávací program dočasně zkrátit, ale naštěstí se jej podařilo opět obnovit.

Začátkem roku představila Zoo Praha v Kamerunu knihu Gorilí pohádky, která byla nově přeložená do kamerunského dialektu badjoué, jímž hovoří početná komunita obyvatel z okolí biosférické rezervace Dja. Rozvoj vzdělávacích aktivit pokračuje i díky spolupráci s organizací Ape Action Africa, jež v Kamerunu provozuje záchranou stanici pro primáty Mefou. Tuto organizaci jsme podpořili v rámci rozvoje vzdělávacího programu určeného pro komunitu žijící v okolí záchrané stanice, která se nachází vně národního parku Mefou. Vedle toho jsme poskytli i prostředky na pokrytí nákladů záchrané stanice v době jejího uzavření z důvodu pandemie covidu-19. Ve 3. čtvrtletí jsme byli informováni, že záchraná stanice pro primáty Mefou byla znovu otevřena veřejnosti. Díky tomu budeme v blízké době moci znovu obohatit trasu Toulavého autobusu o návštěvu tohoto unikátního místa, které účastnícím se dětem a jejich učitelům přenese nenahraditelný zážitek – setkání s gorilami, šimpanzi a dalšími druhy zvířat na živo. Vedle toho jsme znovuobnovili diskuse o výstavbě edukačního zařízení s ubytovacími prostory v areálu záchrané stanice. Tento projekt jsme byli kvůli pandemii covid-19 nuceni opakovaně odložit.

Zoo Praha také jednala o novém projektu s organizací Tropical Forest and Rural Development, která v Kamerunu provozuje projekt Toulavý autobus. Nová spolupráce se týká monitoringu periferních oblastí rezervace Dja pomocí instalace fotopastí za účelem zefektivnění ochrany goril a dalších ohrožených druhů. Záběry z fotopastí budou analyzovány a archivovány ve středisku ekologické výchovy Kabilone II, kde tráví účastníci Toulavého autobusu část environmentálně-vzdělávacího programu.

Během jarní cesty zástupců Zoo Praha do Kamerunu byla dojednána další spolupráce s Biosférickou rezervací Dja, jejíž správa se potýká s velkým nedostatkem vybavení, které je nezbytné pro efektivní práci strážců rezervace. Během 1. čtvrtletí jsme poskytli IT materiál a ve 2. čtvrtletí jsme podpořili realizaci projektu značení rezervace, jež není v určitých oblastech nijak vytyčena. Započaly také práce spojené s výrobou informačních tabulí, které budou v rámci naší podpory instalovány na hranicích rezervace. Byly rovněž zahájeny konkrétní kroky v rámci spolupráce s kamerunskou přírodní rezervací Ngoyla, které Zoo Praha poskytla prostředky na základní vybavení pro její strážce a rozvoj vzdělávacího projektu pro lokální komunitu.

V rámci služební cesty do Demokratické republiky Kongo (dále DRC), která proběhla v lednu, projednali zástupci Zoo Praha konkrétní podporu Národního parku Kahuzi-Biega, který se nachází na východě DRC a který je zásadní lokalitou pro ochranu gorily východní. Cesty se účastnil významný český architekt prof. Zdeněk Fránek, který během roku 2022 zpracoval návrhy vzdělávacího komunitního centra, jehož cílem je rozvoj a podpora ekoturismu v NP Kahuzi-Biega. Správa NP provozuje i radiovou stanici Gorilla FM, která vysílá v celém regionu Jižního Kivu. Její hlavní náplní je šíření osvěty týkající se ochrany goril a dalších ohrožených druhů. Stanice se však potýká s nedostatkem vybavení, proto jsme se domluvili na spolupráci,

v rámci které pomůžeme zlepšit podmínky pro efektivní práci osvětových a vzdělávacích pracovníků rádia.

Na jaře do Zoo Praha přijeli zástupci z ICCN (Konžského institutu pro ochranu přírody), který spravuje chráněná území v Demokratické republice Kongo. Během návštěvy bylo podepsáno memorandum, kterým jsme stvrdili společné záměry - zejména ty, které souvisí s rozvojem infrastruktury a s ochranou goril východních v Národním parku Kahuzi-Biega. Ve 3. čtvrtletí jsme byli informováni o odvolání dosavadního generálního ředitele ICCN. O dalším postupu jsme dále jednali ve 4. čtvrtletí i s dalšími organizacemi zapojenými do tamní ochrany biodiverzity, a to zejména s ředitelem Wildlife Conservation Society DRC, jež se přímo účastní řízení Národního parku Kahuzi-Biega a také s organizací LWIRO Primates Rehabilitation Center, která chystá projekt vypuštění zachráněných jedinců kočkodanů Hamlynových do Národního parku Kahuzi-Biega.

Na přelomu října a listopadu se zástupci Zoo Praha zúčastnili oficiální cesty náměstka ministra životního prostředí ČR, Ing. Tomáše Tesaře, do Gabonské republiky. Během cesty proběhlo několik jednání s místními úřady v rámci představení projektů Zoo Praha na ochranu biodiverzity a mapování projektových příležitostí. Jednání proběhlo například na místní Agentuře pro národní parky (Agence Nationale des Parcs Nationaux), kde jsme se seznámili s ředitelem Agentury, p. Christianem Tchemambelou, a ředitelkou pro komunikaci s veřejností, pí. Laëtitiou Amance Oyubi. Agentura projevila velký zájem o environmentálně-vzdělávací materiály, které vznikly v rámci projektu Toulavý autobus. Budoucí vzájemná spolupráce bude spočívat zejména ve sdílení know-how.

V dubnu se tým Zoo Praha vydal do Austrálie za účelem zhodnocení jak projektů podpořených po rozsáhlých požárech 2019/2020, tak projektů s naší dlouhodobou podporou. Jednalo se například o projekt zabývající se záchranou paropuchy corroboree řízený Zoos Victoria a zaměřený na výzkum, management populace a výstavbu nových chovných zařízení na Mt Kosciuszko. Zástupci Zoo Praha dále navštívili Mt Rothwell a Healesville Sanctuary, rezervace chránící místní ohrožené druhy (především kriticky ohroženého jižního klokana skalního) před ferálními predátory a nebezpečnými požáry. Během služební cesty se k nim přidal i velvyslanec České republiky, p. Tomáš Dub. Spolu s ředitelem Zoo Praha slavnostně přestřihli pásku nového chovného zařízení pro vakoplchy trpasličí v Secret Creek Sanctuary, jehož výstavba byla financovaná ze sbírky „Pomáháme jim přežít“ ve spolupráci s Australian Ecosystems Foundation. V Zoo Melbourne proběhla návštěva chovného zařízení pro strašilky humří, kde se mimo jiné vedla diskuze o možnostech chovat tento kriticky ohrožený druh strašilky přímo v Zoo Praha v návaznosti na již poskytovanou podporu. V rámci služební cesty se podařilo navštívit také Tasmánii (projekt s dlouhodobou podporou managementu populace d'ábla medvědovitého) či Zoo Adelaide (projekt na ochranu sladkovodní želvy, krátkokrčky hnědavé). V posledním uvedeném projektu byly poskytnuté prostředky využity k zakoupení nového inkubátoru.

Nově jsme se zapojili do projektu organizovaného Viet Nature Conservation Centre na ochranu bažantů Edwardsových ve Vietnamu. Zoo Praha se jeho chovu věnuje nepřetržitě již od roku 1949 a do dnešního dne se zde podařilo vylíhnout přes 170 kuřat. V současné době koordinujeme evropský chov tohoto druhu (EAZA EEP). V minulosti jsme organizovali transport 4 bažantů do Zoo Hanoj a spolupracovali jsme i na dalších transportech pro vytvoření záložní populace v zoologických zahradách v Taipei a v Singapuru. Vzhledem k historii chovu a stupni ohrožení druhu (jedná se o nejohroženější druh bažanta na světě) se Zoo Praha rozhodla ve Vietnamu podpořit projekt na výstavbu chovného centra. Cílem tohoto centra bude reintrodukce odchovaných bažantů zpět do přírody a zároveň v něm bude probíhat osvěta

o tomto druhu pro místní školy a návštěvníky. V letošním roce se povedlo do centra přivést rozvody vody a elektřiny, oplotit areál a začít s výkopovými a stavebními pracemi. Mezi evropskými specialisty z EAZA a organizace World Pheasant Association byl vybrán koordinátor projektu, který odjede do Vietnamu a bude na místě dohlížet na výstavbu voliér a zaškolení místních chovatelů.

Koncem roku byly vypracovány návrhy projektů zaměřených na ochranu 2 plazů v Indonésii. Jednalo se o ohroženého varanovce bornejského a kriticky ohroženou orlici bornejskou, jež jsou v Zoo Praha chováni. Hlavním záměrem návrhu projektu na ochranu varanovce bornejského je ve spolupráci s příslušnými indonéskými institucemi a partnery přispět k aktivní ochraně tohoto unikátního ještěra formou vytvoření jeho pojistné populace v lidské péči a vybudování ochrannářského, výzkumného a osvětového střediska ve vybrané lokalitě v Indonésii. Toto středisko by mělo v náplni i organizaci návazných aktivit směřovat rovněž k ochraně volně žijících populací varanovců a jejich přirozeného prostředí. Záměry projektu na ochranu orlice bornejské jsou obdobné – zejména jde o přispění k efektivní ochraně této obří říční želvy a jejího přirozeného prostředí, které obývá řada dalších existenčně ohrožených druhů a je zásadně významné z pohledu ochrany biodiverzity. Návrhy projektů byly v listopadu 2022 projednány v Indonésii s relevantními autoritami, jako je náměstek ministra životního prostředí, p. Alue Dohong či zástupci Biologické fakulty Národní Univerzity v Jakartě. S tammím Ministerstvem životního prostředí i dalšími autoritami jedná v současné době Zoo Praha o dalších úrovních a formách spolupráce. Na sklonku roku došlo ke stanovení dalšího postupu pro realizaci projektu na ochranu varanovce bornejského, jehož základem je monitoring populací a výzkum životních nároků tohoto druhu.

V průběhu roku pokračovala podpora ostatních dlouhodobě běžících projektů, kterými jsou zejména ochrana gaviála indického na řece Čambal a projekty zaměřené na ochranu ohrožených druhů ptáků, jako je např. ochrana zpěvných ptáků na Jávě, ochrana supa mrchožravého na Balkáně, ochrana volavky císařské v Bhútánu či ochrana morčáků paranských a arů Learových v Brazílii.

Hlavní příčinou ohrožení gaviálů indických je nejen znečištění řek, stavba přehrad či masivní rybolov, ale také nelegální těžba písku, která gaviálům ničí místa vhodná pro kladení vajec – kladiště. Projekt ochrany gaviálů indických na řece Čambal probíhá již řadu let a díky monitoringu volně žijící populace těchto kriticky ohrožených zvířat bylo možné nasbírat velmi cenná data o časoprostorovém využívání jejich životního prostředí, ale také důležité a dosud neznámé informace o jejich životě a rozmnožování. Tato data se následně stávají základním stavebním materiálem pro příslušnou ochrannářskou a výzkumnou práci. Monitorovací práce spočívá v telemetrickém sledování dříve označených gaviálů a sledování počtu hnízd a líhivosti. Projekt se dále soustředí na budování kapacit a rozšíření osvětových a vzdělávacích programů (včetně tvorby vzdělávacích materiálů) v místních komunitách v nových oblastech při horním toku řeky Čambal.

Stran ochrany zpěvných ptáků na Jávě byl letos díky podpoře Zoo Praha spuštěn nový chovný program kriticky ohrožených špačků druhu *Gracupica jalla*, jejichž poslední volně žijící populace již vyhynula. Nadějí pro tento druh je však záchovná populace v lidské péči a možná budoucí reintrodukce do volnosti. Vedle tohoto programu však partnerská organizace Cikananga Conservation Breeding Centre pokračuje s chovem dalších ohrožených druhů, jako jsou krasky jávské, majny černokřídlé či sojkovci rezavočelí. Největší hrozbou pro všechny výše uvedené druhy je člověk. V asijských zemích si stále drží vysokou popularitu chov okrasných ptáků v klecích. S tím bohužel souvisí nelegální a neregulovaný lov a obchod, vedle toho jsou tyto druhy silně ohroženy ztrátou jejich přirozeného prostředí v důsledku kácení pralesů.

Prostředky Zoo Praha pomáhají záchranné stanici zajistit materiál pro zdárný chov, údržbu a desinfekci voliér. Navíc bylo také vybudováno zařízení pro chov hmyzu, který bude využíván jako zdroj živé potravy pro ptáky. Pro stanici je to významný a progresivní krok, díky kterému je více soběstačná a nezávislá na zdrojích z místních trhů. Vlastní chov hmyzu také umožňuje lepší kontrolu kvality krmiva.

Pokračovali jsme v dlouhodobé podpoře projektu na ochranu supů mrchožravých na Balkáně. Zoo Praha se již od roku 2013 podílí na projektu bulharské ochranné organizace Green Balkans s hlavním cílem reintrodukce supů mrchožravých ve východní části pohoří Rodopy. S naší podporou byly mimo jiné vystavěny chovné a rehabilitační voliéry a instalován systém fotopastí k zajištění kontinuálního monitoringu hnízdních plošin. Zoo Praha také spoluorganizuje vypouštění mláďat odchovaných v lidské péči zpět do volnosti. Důležitou součástí projektu je kromě chovných voliér zajištění dostatku potravy pro volně žijící jedince. Pro tento účel byl vytvořen tým, který má na starosti krmná místa, jejich zásobování potravou a jejich monitoring za pomoci systému fotopastí. Monitoring supů na krmném místě v lokalitě Partizanin je zajišťován kamerovým systémem s možností online přenosu videa, což umožňuje, vedle získávání informací o chování a stavu supů mrchožravých, také informování veřejnosti o problematice ohrožených druhů. V letošním roce byly prostředky podpory využity na úhradu nákladů spojených s údržbou kamerového systému, s kontrolou a rozšířením oplocení voliér, obsluhou krmných míst, stejně tak k úhradě samotného krmení pro supy.

Zoo Praha nadále pokračovala v podpoře projektu zaměřeném na ochranu pekari Wagnerových. Finanční prostředky byly poskytnuty nevládní organizaci CCCI (El Centro Chaqueño para la Conservación e Investigación) provozující chovnou stanici pro tyto ohrožené sudokopytníky. Finance byly využity konkrétně k pokrytí provozních nákladů chovné stanice, nákladů na stavební a jiné úpravy nutné pro zkvalitnění životních podmínek zvířat, a také k nákupu krmiva.

Pražská zoologická zahrada se nadále věnovala také in situ projektům na území České republiky. Kromě ochrany volně žijících populací užovky podplamaté, ještěrky zelené nebo sysla obecného pokračoval i projekt na výzkum a ochranu karase obecného a projekt zaměřený na modráska východního. Pokračovaly rovněž práce spojené s projektem „Zubří v Praze“.

V rámci projektu na ochranu karase obecného jsme spolupracovali s Biologickým centrem AV ČR, Českou zemědělskou univerzitou (dále jen ČZU) a Českým rybářským svazem (dále jen ČRS). V 1. fázi projektu se jednalo především o genetické výzkumy při hledání čistých populací karasů obecných, které nejsou zatíženy hybridizací s invazním karasem stříbřitým. Předchozí zimu bylo v sádkách v zoo umístěno 20 jedinců karasů obecných, čemuž předcházela úspěšná revitalizace Mlýnského náhonu v areálu zoo. V březnu 2022 byli karasi vypuštěni do rybníčku u Dětské zoo, kde se zdárně a velice hojně rozmnožili, takže odtud bylo následně možné odebrat základ pro plánované vysazení druhu do některé z pražských vodních nádrží. V témže roce byly na základě Memoranda s Pražským územním svazem ČRS z roku 2021 odchyceny ryby do genetického základu záchranného programu. V Krušných horách byly získány od dárců generační ryby, vzrostlé formy karase obecného. Ty byly otestovány ČZU a závěr byl takový, že se jedná o geneticky čistou labskou variantu. Vypuštěny byly do rybníčku v Dobřejově. Další geneticky ověřené generační ryby, zakrslé formy karase obecného, byly dovezeny ze Sedlčanska a vysazeny v dalších nádržích v Dobřejově a rovněž do rybníka ČRS v katastru Mokrovrat.

Ve všech výše uvedených místech se ryby rozmnožily a tak mohl být konečně v říjnu 2022 karas obecný reintrodukovan do 2 pilotních lokalit. První z nich byl rybník U kamenného stolu ve Vinoři, kam bylo vypuštěno celkem 99 ryb. Ty byly odchovány přímo v Zoo Praha a původem

jsou od Prackovic nad Labem. Zdejší karas obecný patří k linii typické pro povodí Labe, na Moravě se vyskytují populace patřící k dunajské linii. VINOŘSKÝ RYBNÍK byl pro vypuštění karasů obecných pečlivě připraven. Na podzim roku 2021 a znovu na jaře 2022 byl rybník vyloven a karas obecný je teď jeho jediným obyvatel. Až se zdejší populace stabilizuje, budou do nádrže přidány další druhy českých ryb. Ryby ze Sedlčanska byly v lokalitě Mokrovraty vypuštěny do dalšího rybníka. Ryby ze sádek z Příbramska (umístěné do nádrže u restaurace Gaston v areálu zoo) bohužel slovíly volavky. V současné době Zoo Praha disponuje až tisícovkou jedinců a další ryby jsou v držení smluvních partnerů.

Bylo podepsáno memorandum se Zoo Plzeň, která se stala regionálním partnerem projektu pro Plzeňský kraj. Zahájena byla rovněž jednání o spolupráci se Západočeským územním svazem ČRS. Na konci roku byla zahájena spolupráce s MO ČRS Bílina a s SD Bílina s perspektivou osazení 4 - 6 nádrží na důlních výsypkách v okolí Bíliny a Duchcova. Zoo Praha rovněž vstoupila do oficiálních jednání se Svazem místních samospráv. Ten disponuje databází členských obcí včetně informace o místních nádržích (většinou se jedná o typ obecní rybníček či hasičská nádrž). Na konci roku proběhlo jednání s Lesy Hlavního města Prahy o možnosti chovu ryb na pozemcích dešťových usazovacích nádrží (DUN). V závěru roku 2022 bylo prověřeno 29 DUN na území Prahy. Proběhlo rovněž jednání s Ministerstvem životního prostředí o podepsání memoranda, kterým by byla uznána koordinační role Zoo Praha při záchraně karase obecného.

V průběhu roku nadále pokračoval projekt na ochranu modráška východního. Hlavním cílem tohoto projektu je obnova jeho populace na lokalitě VKP Sklenářka v areálu Zoo Praha, na které byly v minulých letech pomocí pastvy ovcí obnoveny příhodné podmínky pro vysazení tohoto kriticky ohroženého druhu. Zejména začátkem roku a na jaře byl v rámci managementu území zrealizován výřez náletových dřevin v celkové rozloze 2 500 m². Došlo tak k dalšímu významnému rozšíření lesostepních biotopů na svazích směrem od Sklenářky k Vltavě. Během celé vegetační sezóny probíhala pastva ovcí a koz oplůtkovým způsobem. Centrální stepní plocha byla přepasena pouze kozami v jarním období a poté ponechána v klidu. V květnu a červnu zde došlo k vyvinutí květnaté stepní vegetace s dominující materiďouškou panonskou, která je jednou z vhodných živných rostlin housenek modrášků východních. Od jara do podzimu probíhal monitoring vývoje biotopů, především ve vztahu k pastvě a redukci náletu. Veškeré výše popsané aktivity letos umožnili první reintrodukci modráška východního na této lokalitě. V květnu se podařilo odlovit 3 samičky a 2 samce na Rané v Českém Středohoří a ve výsledku odchovat celkem 59 kukel. Ty byly umístěny k patám keřů a stromů dne 21. července 2022.

Geomorfologie území, na němž se rozkládá zoologická zahrada, podmiňuje existenci unikátních původních rostlinných a živočišných společenstev. Zásadní je v tomto ohledu zejména jižní a jihozápadní skalnatý svah hluboce zaříznutého údolí Vltavy, vytvářející oproti okolní krajině mikroklimaticky teplejší území, na němž se udržela refugia vzácných teplomilných živočichů. Deštníkovým druhem tohoto prostoru je bezesporu kriticky ohrožená ještěrka zelená. Její existence si pracovníci zoo všímají od jejího založení, od 60. let se též zamýšlejí nad příčinami úbytku zdejší endemické populace. Ten vyvrcholil na přelomu 80. a 90. let redukcí populace ještěrek až na jedince, přežívající na skalnatém ostrohu v nejzápadnější části zoo. V 90. letech byl jako základní příčina takřka úplného zániku populace identifikován zárust území svahu invazivním akátem bílým. Jeho výsledkem byla ztráta mikroklimatické výhody celoplošným zastíněním a redukce bylinného patra a tím i společenství bezobratlých živočichů. Maloplošné zásahy ze strany zoo v 90. letech možná odvrátily definitivní vymření druhu na území zoo, ale systémově problém nevyřešily.

Systémové řešení přinesla až celoplošná úprava území vymýcením akátu v letech 2011-2013 a následný cílený management, který trvá až do dnešní doby. V roce 2015 objednala zoo profesionální zhodnocení stavu populace ještěrek od Mgr. D. Fischera, který přinesl i návrhy dílčích zlepšení územní péče. Populace ještěrek v té době vykazovala tendence k osídlení ještě ne zcela zralých upravených ploch, byla rostoucí, ale křehká. Management úpravy bylinného, keřového i stromového patra v následujících letech pokračoval, takže bylo na místě opakovat průzkum stejnou metodikou. Průzkum, který opět prováděl Mgr. Fischer, začal v roce 2021, ale jeho podstatná část se uskutečnila v roce 2022. Získali jsme jím objektivní údaje o odrazu prováděné péče o území na stav populace ještěrky zelené za 7 let. Citace ze "Zhodnocení stavu populace ještěrky zelené (*Lacerta viridis*) v areálu Zoo Praha v letech 2021 a 2022.": "Na území Zoo Praha došlo v období 2015 – 2021, 2022 k významnému nárůstu početnosti populace ještěrky zelené (odhadem zhruba na trojnásobek) i rozšíření ploch, které tento druh v zoo aktuálně využívá (teoreticky se aktuálně jedná o plochu o výměře cca 3,25 ha). Je více než jasné, že příčinou tohoto stavu je vhodný management, který byl ve většině ploch s výskytem tohoto druhu nastaven a skutečnost, že po roce 2015 došlo k vytvoření dalších potenciálně atraktivních stanovišť (např. nově zbudovaná vinice)."

V lednu byly podepsány s Magistrátem hlavního města Prahy (dále jen MHMP) smlouvy o výpůjčce k pozemkům pro 1. a 2. etapu výběhu zubrů v Dolních Počernicích. Vzhledem k černé skládce (převážně stavební suť) navezené v rozmezí prosinec 2021 až březen 2022 bylo odloženo převzetí pozemků. Pracovníkům Zoo Praha se podařilo dohledat viníka a situaci ve spolupráci s MHMP napravit (odvoz části odpadu, překrytí inertní suti kaly z pražských nádrží). Ve 2. čtvrtletí byly převzaty pozemky pro 1. etapu. Pozemky pod zemníkem budou (po dohodě s MHMP) převzaty, až odbor Životního prostředí ukončí návoz kalů z pražských nádrží (předběžně rok 2024 až 2025). Bylo přislíbeno vyspádování navezené zeminy tak, aby vody stékaly do místa plánované tůně. Během roku 2022 probíhala opakovaná jednání s MČ Praha - Dolní Počernice a nájemci zahrádek na nejzápadnějším pozemku. Došlo k vícestranné dohodě mezi MČ Praha - Dolní Počernice, MHMP, Zoo Praha a zahrádkáři, že pozemky budou vyňaty z výpůjčky a zahrádkáři budou pokračovat v přímém nájemním vztahu s MHMP bez prostřednictví Zoo Praha nebo MČ. Souhlas Zoo Praha byl doručen MHMP ke konci listopadu 2022.

V březnu projekt Zubři v Praze obdržel záštitu předsedkyně AVČR, prof. RNDr. E. Zažímalové, CSc., dr. h. c.. Na základě této záštity vstoupila Zoo Praha v jednání s Botanickým ústavem AVČR ve věci botanického monitoringu. Návrh memoranda byl odeslán Ústavu k projednání. Na pozemcích byl proveden dobrovolnický amatérský zoologický průzkum (I. Dzido). Na jeho základě bude rozhodnuto, které segmenty faunistického průzkumu zadat odborníkům z AVČR nebo univerzit.

V červnu začalo zpracovávání projektu pro vlastní výstavbu výběhu. Projekt zpracovávají Arcom Architekti (arch. Pachta). Inženýringem byl pověřen Ing. R. Staněk z ABM. V průběhu roku proběhly opakované konzultace na úřadech MČ Praha - Dolní Počernice, MČ Praha 14 (územní rozvoj, stavební úřad, životní prostředí) a MHMP (územní rozvoj, životní prostředí, lesy) s cílem zajistit hladké projednání dílčích povolení. První žádosti byly na úřady odeslány v prosinci 2022 a projednávání inženýringu bude pokračovat v 1. čtvrtletí roku 2023. V přípravě dokumentace k územnímu řízení/stavebnímu povolení byly využity zkušenosti z budování a provozování výběhu divokých koní na Dívčích hradech. Důraz byl kladen především na širší vjezdy do ohrady pro specializovanou techniku, vyšší manipulační prostor vrat do objektu seníku, řešení sanitárního zázemí pro pracovníky i návštěvy a na bytelnost prvků ohrady a vstupů do ohrady. Byla prověřena místa pro vyhlídky a určeno jejich přesné umístění. Ve

spolupráci s magistrátem také byly vytyčeny porosty určené k ochraně dřevin před okusem během prvních let provozování výběhu.

V roce 2022 proběhla série jednání s rezortem životního prostředí (AOPK, MŽP), jehož výsledkem byla shoda na zbudování voliéry pro sysla obecného na Dívčích hradech a zahájení chovu s využitím zvířat ze Sklenářky, případně z jiné lokality v ČR. Bylo vytipováno místo a zpracován projekt pro umístění voliéry na Dívčích hradech. Zoo získala odbornou podporu RNDr. V. Vohralíka (z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy) k budoucímu vypuštění syslů v lokalitě Dívčí Hrady/Butovické hradiště, kde se sysel do 70. let minulého století vyskytoval. Jako každoročně probíhal na svahu pod Sklenářkou monitoring volně žijící populace syslů. Během dubnového a červnového odchytu prováděného pracovníky AOPK ve vypouštěcí voliére a jejím okolí bylo chyceno výrazně menší množství jedinců, než v předešlých letech (20 jedinců v obou termínech). Zřejmě to souvisí s tím, že se sysli ve větší míře přesunuli na travnaté plochy ve výběhu afrických kopytníků a jeho okolí.

Byla navázána také spolupráce s RNDr. V. Vohralíkem a V. Melicharem ohledně monitoringu výskytu křečka polního. Paní M. Dolejšová a p. P. Štěpánek byli vyškoleni v metodice monitoringu výskytu křečka. Byla rovněž navázána spolupráce se záchrannými stanicemi na území Prahy, které jsou v případě, že budou mít křečka ve stavu, ochotny jej poskytnout do chovu Zoo Praha.

II. SLUŽBY PRO VEŘEJNOST

Rok 2022 byl z pohledu návštěvníků velmi pestrý. Návštěvnost se vrátila na čísla období před covidem, i když skladba návštěvníků se změnila, školy začaly naplno využívat připravené programy a počty dětí i kolektivů, které jimi prošly, jsou rekordní. Bohatý program opět lákal návštěvníky nejen během letní sezóny, ale i v průběhu celého roku a nově otevřený pavilon Rezervace Dja se stal hlavním tahounem celého podzimu.

Návštěvnost

V prvním čtvrtletí jsme otevřeli brány zoologické zahrady bez limitních omezení a v plném režimu zpřístupnění většiny pavilonů. Uzavřena zůstala pouze Indonéska džungle a Ostrov lemurů. Indonéska džungle byla zpřístupněna návštěvníkům 15. března, vstup byl ovšem na základě rozhodnutí veterinární správy možný pouze s nasazenými respirátory a v omezeném počtu. Návštěvnost v únoru lehce převyšovala obvyklou průměrnou návštěvnost za daný měsíc v posledních 10 letech. V měsíci březnu pak byla návštěvnost vysoká. Vliv na ni měly jak připravené programy pro veřejnost, tak velmi příznivé počasí, ale také speciální akce na podporu Ukrajiny, v rámci které jsme přivítali 33 277 uprchlíků (17 116 žen a 16 161 dětí), kteří zoo navštívili za symbolickou jednu korunu.

Největší počet návštěvníků v jednom dni (15 161) přišel na slavnostní zahájení 91. sezóny, a to v sobotu 26. března. Jde o nejvyšší denní návštěvnost v tomto roce.

Druhé čtvrtletí patřilo, co se návštěvnosti týká, k těm úspěšnějším. Hezké počasí, bohatý doprovodný program, ale i příznivá covidová situace v zemi nám pomohla k jedné z nejvyšší návštěvnosti posledních let. Uvítali jsme celkem 442 916 návštěvníků. Dubnová návštěvnost navázala na vysokou návštěvnost březnovou. Za období posledních deseti let šlo o třetí nejvyšší dubnovou návštěvnost. K dobrým výsledkům nám stejně jako v březnu pomohli ukrajinští uprchlíci, kteří měli možnost využít zvýhodněného vstupného v ceně jedné koruny. Za čtvrtý měsíc roku 2022 jich přišlo celkem 25 671 (14 105 žen a 11 566 dětí). Poslední dubnový den jsme i díky této kampani zaznamenali také nejvyšší denní počet návštěvníků v tomto období. Bylo jich 13 990. Květen byl spíše průměrný. Vzrostlo pocitově procento zahraničních turistů a ubylo ukrajinských návštěvníků, kteří od května platili již plné vstupné. Obdobně červnová návštěvnost byla celkově o něco nižší než v minulých letech.

Půlmiliontého návštěvníka jsme uvítali relativně brzy: 29. května.

Na Den dětí přišlo do zoologické zahrady 47% dětí, které využily zvýhodněného vstupného (1,- Kč). Žáci základních škol, kteří dostali z přírodovědných předmětů jedničku, byli 30. června odměněni vstupným za symbolickou cenu 1,- Kč.

První pololetí roku jsme uzavřeli s velmi příznivou návštěvností 654 278.

Třetí čtvrtletí patří každoročně, co se návštěvnosti týká, k neúspěšnějším. Nejinak tomu bylo i v tomto roce. Červenec i srpen nám přinesli nadprůměrnou čtvrtletní návštěvnost i rekordní tržby za vstupné. I přes chladné a deštivé počasí v září se návštěvnost přehoupla přes půl miliónu. Za třetí čtvrtletí navštívilo zoo 508 479 návštěvníků. Červenec i srpen byly co do návštěvnosti jen lehce nad průměrem posledních let, za zmínku však stojí nárůst tržeb za vstupné. V červenci i v srpnu se totiž tržby vyšplhaly na téměř 40 miliónů korun. V srpnu šlo dokonce o absolutní rekord.

Miliónového návštěvníka jsme uvítali v podobném termínu jako v letech 2019 a 2018, a to 21. srpna.

První školní den patřil, jak je již zvykem, školákům. Zoo navštívilo 2 130 dětí se vstupem za symbolickou jednu korunu. Z celkových 5 542 návštěvníků šlo v ten den o úctyhodných 38%. V září se však s návratem dětí do školních lavic znatelně zhoršilo počasí. Po úspěšných letních měsících tak návštěvnost zaznamenala citelný propad. Září patřilo k těm nejméně úspěšným.

V den výroční slavnosti, 28. září, se otevřel nový pavilon goril – Rezervace Dja. Ani v den oslav nám počasí příliš nepřálo a tak do zoo zavítalo jen 4 423 návštěvníků, zhruba polovina obvyklé návštěvnosti. Spolu s novým pavilonem se také otevřel nový vchod do zoo – Sklenářka. Na existenci nového vchodu si návštěvníci teprve zvykají, bezprostředně před vchodem však zastavuje nová linka autobusu, očekáváme tedy postupný nárůst.

V průběhu třetího čtvrtletí jsme upustili od posledního covidového opatření (doporučení používat ochranu dýchacích cest v pavilonu Indonéské džungle).

Říjen byl z pohledu návštěvnosti rekordním měsícem, s celkovým počtem 149 293 návštěvníků se stal historicky nejúspěšnějším říjnem za sledovaná období. Přispělo k tomu nejen hezké počasí, ale rovněž zvýšený zájem o nově otevřený pavilon goril Rezervace Dja, který byl pro návštěvníky mimořádně zpřístupněn i po 16 hodině společně s novým vchodem Sklenářka.

Listopad byl ve srovnání s minulými lety návštěvností spíše podprůměrný, prosinec se pak zařadil k návštěvnicky lepším měsícům, zejména díky období vánočních svátků, kdy bylo velmi teplé počasí.

Konec roku jsme uzavřeli s návštěvností 1 419 122, která se i přes odliv zahraničních turistů a zhoršující se ekonomické situaci ve společnosti přiblížila návštěvnosti let 2017 – 2019.

Od 1. června přijímá Zoo Praha *Prague Visitor Pass* od Prague City Tourism - kartu umožňující navštívit vybrané atrakce za zvýhodněných podmínek nebo zcela zdarma. K 31. 12. 2022 přišlo s *Prague Visitor Pass* do zoo 1 355 návštěvníků.

Díky projektu Prague Card se daří do Zoo Praha již několik let přivést více zahraničních i tuzemských turistů. Za rok 2022 s kartou přišlo 3 139 návštěvníků.

Tab. 5: Srovnání návštěvnosti za leden – prosinec od r. 2013

měsíc/rok	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Leden	30 268	0	48 596	31 729	43 922	25 451	32 518	34 356	42 414	31 358
Únor	42 326	0	54 794	62 626	39 573	46 959	48 547	40 974	53 928	28 618
Březen	138 769	0	21 535	107 452	81 627	110 340	97 600	104 092	122 713	75 827
Duben	136 539	75 952	5 572	152 772	182 233	125 940	125 265	111 619	122 348	135 280
Květen	159 091	97 208	85 557	140 362	182 273	168 521	182 843	165 689	139 162	154 341
Červen	147 299	125 255	186 684	152 547	148 009	156 723	159 280	138 306	151 119	60 712
Červenec	201 965	186 558	187 487	201 289	206 033	231 231	228 595	178 195	187 693	141 694
Srpen	208 199	193 953	156 816	236 808	194 156	242 037	242 095	191 422	237 439	180 635
Září	98 315	114 552	70 865	120 544	128 480	129 174	133 875	135 330	109 262	105 906
Říjen	149 293	99 649	18 259	133 083	117 426	101 900	96 455	95 982	113 041	106 111
Listopad	47 376	33 851	0	51 891	51 760	51 988	49 029	57 026	57 347	40 322
Prosinec	59 682	36 009	15 458	65 423	51 999	54 862	52 251	65 391	45777	54 287
Celkem	1 419 122	962 987	851 623	1 456 526	1 427 491	1 445 126	1 448 353	1 318 382	1 382 243	1 115 091

Tab. 6: Rozdíly v období leden až prosinec roku 2022 a let 2013 až 2021

2022 vers. 2021	2022 vers. 2020	2022 vers. 2019	2022 vers. 2018	2022 vers. 2017	2022 vers. 2016	2022 vers. 2015	2022 vers. 2014	2022 vers. 2013
456 135	567 499	-37 404	-8 369	-26 004	-29 231	100 740	36 879	304 031

Programová a obsahová činnost

Akce pro návštěvnickou veřejnost

Víkendové akce pro veřejnost se nesly v duchu tradičních akcí i programů představujících nově chované druhy v Zoo Praha. Měsíc leden patřil vombatům, v měsíci únoru jsme kromě tradičních akcí zaměřených na lední medvědy oslavili také Valentýn a v měsíci březnu jsme uspořádali velkou slavnost k zahájení již 91. sezóny.

Ve druhém čtvrtletí jsme se dočkali páru luskounů krátkoocasých, na jejichž příchod upozorňovali návštěvníky tematické akce i v předcházejících měsících a které vyvrcholily v květnu, kdy jsme luskouny poprvé ukázali veřejnosti. Jako jedna z nejpobulárnějších akcí u návštěvníků se ukázala akce nazvaná Nezapomenutelný den s vombaty, která byla navázaná na výzkum „vombatího chlapce“ Petera Johna Nicholsona, a kterou budeme v budoucnu bezpochyby opakovat.

Třetí čtvrtletí se neslo v duchu těšení se a příprav na otevření nového pavilonu goril s názvem Rezervace Dja. Každý měsíc byla pro návštěvníky připravena akce zaměřená na historii a vývoj

chovu primátů v lidské péči. Tyto akce vyvrcholily samotným otevřením nového pavilonu goril na konci září.

Poslední čtvrtletí roku byla pozornost soustředěna na nový pavilon goril, Rezervaci Dja. Pro návštěvníky byly připraveny pravidelné prohlídky pavilonu, které jim blíže představily zvířecí obyvatele i samotný pavilon. Nechyběly ale ani tradiční akce jako Dny chovatelů želv, oslava svátku Diwali, adventní dílny a další. Novinkou byla v letošním roce akce Čertovský Mikuláš ve vánočně nazdobeném a nasvíceném Darwinově kráteru a Rezervaci Bororo, která byla tematicky zaměřená na vombaty a d'ábly.

Leden

1. 1. Speciální novoroční komentované krmení

Novoroční komentovaná krmení byla doplněna soutěžními otázkami pro pozorné posluchače o drobné ceny.

6. 1. Tři králové v zoo

Jako každoročně i letos chodili po Zoo Praha Tři králové.

8. 1. Vombat v Zoo Praha

Tento den byl věnován představení nového vombatího samce Coopera veřejnosti za přítomnosti vzácných hostů v podobě náměstka primátora hl. m. Prahy Petra Hlubučka, honorární konzulky Austrálie Jany Kvasnicové, herce Marka Ebena, cukráře Josefa Maršálka a dalších. Celým dnem provázal doprovodný program, který byl zaměřen na vombaty a další vačnatce. Pro návštěvníky byl připraven také velký turnaj v hraní kostek, odkazující na tvar vombatího trusu..

13. 1. Přednáška na téma: První vombat v Darwinově kráteru

Přednáška byla zaměřena na vombaty obecné a samce Coopera, který je prvním příchozím vombatem do Darwinova kráteru. Během přednášky však nebyla opomenuta ani historie chovu vačnatců v Zoo Praha. Přednášejícím byl kurátor chovu savců Pavel Brandl. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

15. 1. Vycházka na zimoviště vodních ptáků

Ani chladnější počasí neodradilo početnou skupinu nadšenců od výpravy k nedaleké řece Vltavě za zimujícími ptáky z dalekého severu.

15. 1. Výstava Daleko, a přece tak blízko

Výstava fotografií d'ábla medvědovitého z Austrálie a Tasmánie byla zahájena na terase Vzdělávacího centra.

15. 1. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

22. 1. Kamba slaví padesáté narozeniny

Nejstarší gorilí samice Kamba oslavila své 50. životní jubileum. Součástí oslavy bylo předání speciálního enrichmentového prvku nejen Kambě, ale i celé gorilí rodině ze Zoo Praha. Doprovodný program byl zaměřen zejména na příčiny ohrožení těchto obdivuhodných primátů.

Únor

4. 2. Pololetní prázdniny v zoo

Pro návštěvníky všech věkových kategorií byla připravena kvízová trasa, komentovaná krmení a setkání a bohaté herní stanoviště zaměřené na zvířecí dovednosti.

12. – 13. 2. Valentýnský víkend

Během speciálních komentovaných krmení a setkání návštěvníci zjistili, která zvířata žijí v trvalých párech, jak vypadají jejich námluvy a kdo se u nich stará o potomstvo.

13. 2. Den chovatelů želv

Tradiční cyklus přednášek a chovatelská poradna poodhalila návštěvníkům další taje z želvího života. Doprovodný program byl zaměřen na téma potravy želv.

17. 2. Přednáška na téma: Nový domov pro lední medvědy

Přednáška byla zaměřena na minulost a budoucnost chovu medvědů ledních v Zoo Praha a na představení jejich plánovaného nového domova v podobě expozičního celku Arktida. Přednášejícím byl kurátor chovu savců Pavel Brandl. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

26. 2. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

27. 2. Oslava Mezinárodního dne ledních medvědů

Konec února tradičně patří ledním medvědům. Letos se oslava jejich mezinárodního dne nesla v duchu vyhlídek na nový expoziční celek Arktida. Součástí oslavy bylo také předání tematického enrichmentového prvku, který si užili nejen medvědi, ale i přítomní návštěvníci.

Březen

5. 3. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistiky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

10. 3. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 9.00 do 15.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů či krmení zvířat v Dětské zoo.

5. – 20. 3. Prázdninová komentovaná setkání a krmení

Po celou dobu trvání jarních prázdnin probíhala v zoo speciální komentovaná krmení a setkání u zvířat.

12. 3. Těšíme se na luskouny

Akce věnovaná luskounům, které v Zoo Praha již brzy přivítáme. Na edukačně herním stanovišti se návštěvníci mohli s těmito fascinujícími tvory blíže seznámit a zjistit mnoho informací z jejich biologie, etologie a ohrožení. Zájemci měli také možnost získat speciální sběratelskou pohlednici a samolepku.

17. 3. Přednáška na téma: Co bude dnes asi nového? Aneb enrichment jako nedílná součást chovatelské praxe

Přednáška se věnovala využívání enrichmentu u zvířat chovaných v Zoo Praha. Přednášející byla specialista na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéta Lavická. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

19. 3. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 10.00 do 15.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů či krmení zvířat v Dětské zoo.

19. – 20. 3. Zoo všemi smysly

Tradiční akce pořádaná (nejen) pro nevidomé a slabozraké návštěvníky. Po oba víkendové dny byla ve Vzdělávacím centru Zoo Praha připravena haptická výstava zahrnující bohatou ukázkou přírodnin a živých bezobratlých, ukázkou pachových vzorků či aromatických krmiv a zvukové nahrávky zvířat, umožňující poznat zoologickou zahradu jinými smysly, než zrakem. Návštěvníci procházeli výstavu po malých skupinkách za doprovodu odborného výkladu průvodců. Pro vidoucí návštěvníky byly k dispozici pásky přes oči.

24. 3. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 10.00 do 16.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů, komentované krmení leguánů kubánských či krmení zvířat v Dětské zoo.

26. 3. Slavnostní zahájení sezóny 2022

Za účasti vážených hostů vykročila Zoo Praha do své 91. sezóny. V úvodu představila zejména projekty na podporu ukrajinských zoologických zahrad postižených válkou a aktivity na podporu ukrajinských obyvatel. Součástí následujícího nabitého programu byla mimo jiné módní přehlídka dětské kolekce uniforem značky Bushman a nové kolekce s motivy luskounů od značky Annanemone, křest mláděte gibona stříbrného, či vernisáž výstavy Něžní obří s představením nového benefičního kalendáře. Na návštěvníky čekal také bohatý doprovodný program včetně speciálních komentovaných krmení a setkání u zvířat, hudebních vystoupení, soutěží či přednášky.

27. 3. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 10.00 do 15.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů či krmení zvířat v Dětské zoo.

Duben

1. 4. Zavolejte hrochovi a vyzkoušejte, zda odpoví na každou Vaši otázku

Tradiční aprílová linka pana hrocha byla v provozu i v letošním roce a těšila se velkému zájmu dětí i dospělých.

2. 4. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

5. 4. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 10.00 do 15.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů či krmení zvířat v Dětské zoo.

8. 4. Den milovníků zoo

Pro všechny příznivce a fanoušky zoologických zahrad byla po celý den připravena speciální komentovaná krmení a setkání, která byla zaměřena zejména na příčiny

ohrožení živočichů a na to, jakým způsobem se zoologické zahrady podílí na ochraně ohrožených druhů.

10. 4. Den chovatelů želv

Tradiční cyklus přednášek a chovatelská poradna podhalila návštěvníkům další taje z želvího života. Doprovodný program byl zaměřen na téma rozmnožování želv.

14. 4. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 10.00 do 15.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů či krmení zvířat v Dětské zoo. Příchozí děti obdržely dárky, které pro ně lidé zakoupili na e-shopu Zoo Praha.

16. 4. Těšíme se na luskouny

Akce věnovaná luskounům, které v Zoo Praha již brzy přivítáme. Na edukačně herním stanovišti se návštěvníci mohli s těmito fascinujícími tvory blíže seznámit a zjistit mnoho informací z jejich biologie, etologie a ohrožení. Zájemci měli také možnost získat speciální sběratelskou pohlednici a samolepku.

18. 4. Velikonoční pondělí zoo

Velikonoční pondělí se neslo v duchu speciálních komentovaných krmení a setkání u vybraných druhů zvířat, kterým byl předán jarně laděný enrichment v podobě proutěných prvků, kvetoucích větví, kytic pampelišek, vrbových větví s čerstvými listy.

20. 4. Přednáška na téma: Pestrobarevný svět papoušků

Přednáška se věnovala chovu papoušků v Zoo Praha. Přednášejícím byl kurátor chovu ptáků Antonín Vaidl. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

21. 4. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 10.00 do 15.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů či krmení zvířat v Dětské zoo. Příchozí děti obdržely dárky, které pro ně lidé zakoupili na e-shopu Zoo Praha.

23. – 24. 4. Hadí víkend v Zoo Praha spojený se Dnem Země

Návštěvníci měli možnost poznat plazi říši podrobně a zblízka. Víkend patřil zejména hadům žijícím v ČR, hadím rekordům a všemu, co k hadům náleží. Pro nejmenší byla připravena kreativní dílna, ve které mohli ztvárnit hada jakkoli chtěli. Po oba dny byla pořádána vycházka vedená odborným chovatelem Vojtěchem Vítou.

V rámci letošních oslav jsme vypsali speciální soutěž - Pomozte nám šířit povědomí o významu hadů v přírodě mezi svými nejbližšími: rodinou, přáteli, nebo třeba v práci či ve škole. Přišlo nám mnoho originálních děl, která byla prezentována v rámci Hadího víkendu.

26. 4. Den pro ukrajinské rodiny s dětmi

Program konaný od 10.00 do 15.00, připravený speciálně pro návštěvníky z Ukrajiny postižené válkou, byl tlumočený do ukrajinského jazyka. Jeho součástí byly herní aktivity v amfiteátru rezervace Bororo, komentované krmení klokanů obrovských a rudokrkých v průchozí expozici Darwinova kráteru, komentované krmení tučňáků, ukázka tréninku lachtanů či krmení zvířat v Dětské zoo. Příchozí děti obdržely dárky, které pro ně lidé zakoupili na e-shopu Zoo Praha.

Květen

5. 5. Komentované prohlídky pro ukrajinské rodiny s dětmi

Prohlídky konané ve třech časech vedené odborným průvodcem a překládané do ukrajinštiny. Na závěr prohlídky bylo připravené krmení zvířat v Dětské zoo. Příchozí děti obdržely dárky, které pro ně lidé zakoupili na e-shopu Zoo Praha.

7. 5. Pestrobarevný svět papoušků

V květnu si připomínáme Světový den papoušků a i v souvislosti s tím jsme připravili návštěvníkům Zoo Praha program, v rámci něhož jim byla přiblížena unikátní kolekci papoušků, kterou ukrývá Rákosův pavilon. Kde se papoušci vyskytují, co je ohrožuje, čím se živí a mnoho dalšího se dozvěděli díky zábavně - edukačnímu programu. Připravena byla také speciální komentovaná krmení a setkání u vybraných druhů papoušků.

9. 5. Komentované prohlídky pro ukrajinské rodiny s dětmi

Prohlídky konané ve třech časech vedené odborným průvodcem a překládané do ukrajinštiny. Na závěr prohlídky bylo připravené krmení zvířat v Dětské zoo. Příchozí děti obdržely dárky, které pro ně lidé zakoupili na e-shopu Zoo Praha.

15. 5. Luskouni v Zoo Praha

Za přítomnosti vzácných hostů byl představen pár luskounů krátkoocasých Run Hou tang a Guo Bao. Nechybělo tematické taneční vystoupení skupiny Kintari, projevy zástupců MHMP primátora hlavního města Prahy Zdeňka Hříba a náměstka primátora Petra Hlubučka. Během hlavního programu byly také odhaleny přezdívký, pro které mohla hlasovat veřejnost – Hugo a Fazolka. Program byl doplněn o ukázkou výroby luskouní kaše za přítomnosti šéfkuchařů Romana Pauluse a Marka Fichtnera.

Pro návštěvníky byl připraven bohatý doprovodný program a nechyběla ani soutěž v ochutnávání komponentů z luskouní kaše.

19. 5. Komentované prohlídky pro ukrajinské rodiny s dětmi

Prohlídky konané ve třech časech vedené odborným průvodcem a překládané do ukrajinštiny. Na závěr prohlídky bylo připravené krmení zvířat v Dětské zoo. Příchozí děti obdržely dárky, které pro ně lidé zakoupili na e-shopu Zoo Praha.

21. 5. Festival zvířecích piv v zahradách Trojského zámku

První ročník festivalu propagujícího kraftové pivovary a jejich piva se zvířecími názvy má charitativní přesah. Z každé prodané vstupenky bylo 100 Kč určeno na veřejnou sbírku Pomáháme jim přežít se zacílením na pomoc pro ďábly medvědotivé na Tasmánii, konkrétně na program Save the Tasmanian Devil Program koordinovaný univerzitou the University of Tasmania. Pro malé i velké návštěvníky byl připraven program zejména zaměřený na in situ programy, které Zoo Praha zaštituje. Nechyběly ani hry a soutěže o ceny. Pro děti byly připravené prohlídky zoologické zahrady, jejichž součástí bylo setkání s bezobratlými živočichy z chovů kontaktních zvířat.

21. 5. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

23. 5. Komentované prohlídky pro ukrajinské rodiny s dětmi

Prohlídky konané ve třech časech vedené odborným průvodcem a překládané do ukrajinštiny. Na závěr prohlídky bylo připravené krmení zvířat v Dětské zoo. Příchozí děti obdržely dárky, které pro ně lidé zakoupili na e-shopu Zoo Praha.

26. 5. Přednáška na téma: Luskouni v Zoo Praha

Přednáška se věnovala luskounům krátkoocasým v Zoo Praha. Přednášejícím byl kurátor chovu savců Pavel Brandl. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

27. 5. Noc snů

Celosvětová akce na podporu handicapovaných dětí.

Tradiční večer plný nevšedních zážitků – setkání s bezobratlými živočichy z kontaktních chovů zájmových zvířat, facepainting, krmení domácích zvířat v Dětské zoo, závěrečná show u Vzdělávacího centra pro rodiny dětí s postižením.

Červen

1. 6. Den dětí s městskou policií

Ve spolupráci s Městskou policií hl. m. Prahy byl uspořádán program pro děti, jehož součástí bylo na příklad: divadlo Koloběžka, hod na cíl, foto koutek a mnoho dalšího.

4. 6. Za koňmi Převalského na Dívčí hrady

Komentovaných vycházky za koňmi Převalského na Dívčí hrady pro předem přihlášené zájemce.

5. 6. Symbolické loučení se Starým pavilonem goril

Ještě před tím, než se gorilí skupina složená ze samic a mladého samečka Ajabua odstěhovala do Nového pavilonu goril, bylo připraveno symbolické loučení se starým pavilonem. Program, který byl zaměřen na příčiny ohrožení a na životní cyklus goril byl završen diskusí ředitele Zoo Praha s bývalým chovatelem goril Markem Ždánským o chovu goril. Pro gorily byl připraven enrichmentový prvek, jehož předání probíhalo za doprovodu odborného komentáře.

7. 6. Gaviáli v přírodě i v Zoo Praha

Přednáška se věnovala gaviálům indickým a jejich příčinám ohrožení, ale také chovu v Zoo Praha. Přednášejícím byl kurátor chovu plazů Petr Velenský. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

11. 6. Nezapomenutelný den s vombaty v Zoo Praha

Návštěvníci se hravou formou seznámili s životem vombatů, méně známých vačnatců z příbuzenstva koal. Připravili jsme si pro ně zábavné aktivity inspirované výzkumem „vombatího chlapce“ Petera Johna Nicholsona, například měření nor, hrabání nor, hledání vombata pomocí pobytových stop a mnoho dalšího. Celým programem provázel Deník badatele.

18. 6. Křest knihy Gorilí pohádky

Křest nového vydání oblíbené knihy plné příběhů nejen o Moje, prvním mláděti gorily narozeném v zoologických zahradách v Česku, ale i dalších gorilách proběhlo za přítomnosti Marka Adamczyka a Terezy Šefrnové.

19. 6. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

26. 6. Vernisáž výstavy Sklípkani v galerii Gočárovovy domy

Vernisáž výstavy zahájilo hudební vystoupení, na které navázaly proslovy autorů výstavy a hostů. Pro návštěvníky krom prohlídek výstavy byla připravena tvořivá dílna, vědomostní kvíz a další aktivity zaměřené na pavouky.

30. 6. Prázdniny začínají, aneb pozorujte a poznávejte zvířata kolem nás

Program zaměřený na faunu české republiky. Jaká zvířata u nás v přírodě můžeme nalézt, jak se při takových setkání chovat a jak místní faunu chránit se návštěvníci dozvěděli během celodenního programu. Pro zájemce byly také připraveny vycházky za volně žijícími zvířaty v areálu zoologické zahrady.

Červenec

3. 7. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

9. 7. Seznamte se s chovem primátů v Zoo Praha

Návštěvníci byli seznámeni nejen s historií a vývojem chovu primátů v lidské péči v minulosti, ale povídali jsme si také o budoucnosti chovu goril a novém pavilonu goril. Celý program vyvrcholil předáním enrichmentového prvku za doprovodu odborného komentáře.

10. 7. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

16. – 17. 7. Víkend hmyzožravců

Návštěvníci měli možnost ochutnat hmyz upravený na nejrůznější způsoby. Zjistili, jaké jsou benefity hmyzí kuchyně a v rámci speciálních komentovaných krmení se seznámili se zvířaty chovanými v zoo, která se živí hmyzem. Každou celou hodinu byla připravena komentovaná setkání s bezobratlými živočichy z chovů kontaktních zvířat na terase Vzdělávacího centra.

17. 7. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

23. 7. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

24. 7. Za koňmi Převalského na Dívčí hrady

Komentované vycházky za koňmi Převalského na Dívčí hrady pro předem přihlášené zájemce.

24. 7. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

31. 7. Světový den strážců přírody

Zoologické zahrady chrání ohrožené druhy nejen ex situ (mimo místo původního výskytu), ale také in situ (v místě původního výskytu). Tento typ ochrany by ale mnohdy nebyl možný bez strážců přírody, jejichž práce není jednoduchá a často je i nebezpečná, protože se musí potýkat s pytláky i s nepříznivými klimatickými podmínkami. Návštěvníci se seznámili s in situ projekty Zoo Praha, zjistili, jak se strážci přírody dají podpořit, a prostřednictvím nejrůznějších her se zkusili na chvíli jedním stát.

31. 7. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

Srpen

6. 8. Siláci a rekordmani

Při návštěvě Zoo Praha můžete vidět celou řadu zvířat, jejichž schopnosti mnohonásobně převyšují ty lidské. Gorily, blízce příbuzné lidem, dokážou uzvednout až dvě tuny, téměř desetinásobek své hmotnosti, zatímco lidský rekord je pouhých 264 kg. Kromě vzpírání zvířata předčí člověka také ve skocích do dálky, v plavání, ve sprintu i vytrvalostním běhu. Návštěvníci měli možnost si vyzkoušet, zda se jejich výkonům aspoň přiblíží.

7. 8. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

10. 8. Novodobé povodně v Zoo Praha

Přednáška se věnovala povodním, které postihli Zoo Praha. Přednášejícím byl veterinář Roman Vodička. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

13. 8. Světový den slonů

V rámci oslav Světového dne slonů byl připraven bohatý program, během kterého se návštěvníci seznámili se slony chovanými v Zoo Praha a měli jedinečnou příležitost si prohlédnout i chovatelské zázemí za doprovodu odborného komentáře samotných chovatelů. Velkou pozornost přitáhlo také koupání sloních samců a předání enrichmentového prvku sloním samicím.

14. 8. 20 let od ničivých povodní

Povodeň v roce 2002 stála život 134 zvířat. Evakuováno bylo celkem 1 029 zvířat a součet škod byl vyčíslen na 232 milionů. Povodeň však přinesla i něco dalšího. A to obrovskou vlnu solidarity a ochotu pomoci zoo, zvířatům a personálu. Díky ní a návštěvníkům jsme se dokázali z neštěstí vzpamatovat a s vervou jsme se pustili do oprav. Za 20 let se toho mnoho změnilo. Pro návštěvníky byl připraven program v podobě komentovaných prohlídek po spodní části areálu, který byl povodní zasažený, vernisáž výstavy Zoo Praha čelí povodním a křest knihy Pong Jindřicha Skeldala.

14. 8. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

20. – 28. 8. Divadlo Spejbla a Hurvínka

Divadelní představení pro malé i velké návštěvníky probíhala ve Vzdělávacím centru každý den kromě pondělí 22. 8.

20. 8. Chov goril v Zoo Praha

Návštěvníci byli seznámeni nejen s historií a vývojem chovu primátů v lidské péči v minulosti, ale povídali jsme si také o budoucnosti chovu goril a novém pavilonu goril. Celý program vyvrcholil předáním enrichmentového prvku za doprovodu odborného komentáře.

21. 8. Za koňmi Převalského na Dívčí hrady

Komentované vycházky za koňmi Převalského na Dívčí hrady pro předem přihlášené zájemce.

21. 8. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

27. 8. Loučení s prázdninami

Prázdniny sice skončily, ale zábava v Zoo Praha pokračuje. Pro malé i velké návštěvníky byl připraven pestrý program plný her a soutěží se zvířecí tematikou.

28. 8. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

Září

1. 9. Zpět do školních lavic

Děti měly možnost si zpestřit první školní den návštěvou Zoo Praha! Na děti čekaly hry se zvířecí tematikou a pro nadšené přírodovědce byla připravena speciální soutěžní komentovaná krmení a setkání, během kterých naše zvířata dostávala nejrůznější typy potravních hlavolamů, smyslových enrichmentů a dalších „hraček“. Děti do patnácti let měly navíc vstup za symbolickou jednu korunu.

1. 9. Pavoukovci

Přednáška se věnovala pavoukocům z hlediska jejich chovu, systematického zařazení a anatomických zajímavostí. Přednášejícím byl fotograf a chovatel pavouků Přemysl Fabiánek. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

3. 9. Mezinárodní den povědomí o supech a kondorech

V rámci tradičních oslav se návštěvníci seznámili s těmito dravci nejen jako s důležitými články ekosystémů, ale také s biologií a etologií jednotlivých druhů a zejména s příčinami jejich ohrožení v přírodě. Představili jsme také projekt Zoo Praha zaměřený na ochranu supy mrchožravého na Balkáně. Nechyběla ani oblíbená komentovaná krmení supů a kondorů.

3. 9. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

4. 9. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

9. – 11. 9. Zoohistorica

Akce pro předem přihlášené účastníky, která je primárně určena pro fanoušky zoologických zahrad a sběratele pohledů, tištěných průvodců a dalších materiálů spojených se zoologickými zahradami. Účastníci mezi sebou vybrali 2210 eur, které poskytli na veřejnou sbírku Pomáháme jim přežít se zacílením na pomoc pro d'ábly medvědovité.

11. 9. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

19. 9. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

24. 9. Světový den goril

Návštěvníci byli seznámeni nejen s historií a vývojem chovu primátů v lidské péči v minulosti, ale povídali jsme si také o budoucnosti chovu goril a novém pavilonu goril. Celý program vyvrcholil předáním enrichmentového prvku za doprovodu odborného komentáře.

25. 9. Seznámení se sklípkaný

Prohlídka výstavy s komentářem odborného chovatele zaměřená na zajímavosti o životě vystavovaných druhů sklípkanů.

28. 9. Rezervace Dja: Slavnostní otevření nového pavilonu goril

Spolu s návštěvníky jsme se přenesli do africké Biosferické rezervace Dja a oslavili okamžik, na který jsme tak dlouho čekali: Otevření nového pavilonu goril. Po celý den bylo možné nakoupit na africkém tržišti, vyzkoušet si hru na africké djembe či se vyfotit v tematicky laděném fotokoutku. Návštěvníci měli možnost se zapojit do průvodu od hlavního vchodu k novému pavilonu goril a sledovat gorilí stopy značící cestu. Připraven byl bohatý program v podobě hudebních vystoupení, výroby afrických masek, navlékání korálkových náhrdelníků, čtení gorilích pohádek, stanoviště zaměřené na příčiny ohrožení goril a mnoho dalšího.

29. 9. Toulavý autobus a další ochránářské aktivity v Kamerunu

Přednáška se věnovala vlajkovému in situ projektu Zoo Praha a dalším ochránářským aktivitám v Kamerunu. Přednášejícími byli Manfred Epanda Aimé

a Jocelyn Aubery Ewane. Přednáška byla z francouzštiny tlumočena do češtiny. Záznam přednášky byl uveřejněn na YouTube kanálu Zoo Praha.

29. – 30. 9. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

Říjen

1. 10. Mezinárodní den zvířat a chovatelů

Oslavili jsme Mezinárodní den zvířat a jejich chovatelů, kteří se o své svěřence celý rok starají. Pro návštěvníky byla připravena oblíbená komentovaná krmení a setkání. Nejmenší návštěvníci měli možnost se kreativně vyjádřit a vyrobit zvířata z nejrůznějších přírodních materiálů.

1. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

2. 10. Světový den učitelů

Zážitkový den pro předem objednané učitele byl doplněn o stánek u Vzdělávacího centra, kde se návštěvnická veřejnost mohla dozvědět více o nabídce vzdělávání v Zoo Praha.

2. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

8. 10. 10. výročí příchodu slonů ze Srí Lanky

V letošním roce uběhlo již 10 let od příchodu Tamary a Janity, zakladatelek úspěšného chovu slonů v Zoo Praha. Součástí oslav bylo edukační stanoviště, pravidelná komentovaná setkání, koupání slonů, předání enrichmentového prvku a na závěr dne byla připravena přednáška od vrchního chovatele slonů Martina Kristena nesoucí název: 10 let od příchodu Tamary s Janitou.

8. 10. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

8. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

9. 10. Den chovatelů želv

Tradiční cyklus přednášek a chovatelská poradna podhalily návštěvníkům další taje ze života želv. Doprovodný program byl zaměřený na zoogeografii želv a děti i dospělí se formou zábavných aktivit seznámili s adaptacemi želv na různá prostředí, v rámci kvízu se dozvěděli, jak se řekne želva v různých jazycích a pro nejmenší návštěvníky byla připravena podzimně laděná sensorická hra a kreativní dílna.

9. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

15. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

16. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

21. 10. Diwali – svátek světél

Oblíbený večerní lampionový průvod připomněl hinduistický svátek světél Diwali. Lampionový průvod vyvrcholil světelnou show u restaurace Gulab.

22. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

23. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

26. – 28. 10. Podzimní prázdniny v Zoo Praha

Oblíbené dýňové hody se pořádaly u vybraných druhů zvířat. Dýně dostali například velké želvy, chápani, sloni, talapoini, sloni, lemuři a mnoho dalších.

29. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

30. 10. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

Listopad

5. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

5. 11. Pomáháme zvířatům nejen v zimě

Návštěvníci se naučili vyrábět ptačí krmítka a zjistili, kam je vhodné krmítka umístit a čím je správně naplnit. Seznámili se také s druhy, které mohou v zimě na krmítkách pozorovat. Velký úspěch sklídila ornitologická procházka za volně žijícími ptáky v areálu zoologické zahrady.

6. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

12. 11. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

12. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

13. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

19. 11. Adventní dílna v Zoo Praha

Tradiční adventní dílny zaměřené na výrobu adventních věnců a vánočních dekorací.

19. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

20. 11. Den chovatelů želv

Tradiční cyklus přednášek a chovatelská poradna poodhalily návštěvníkům další taje ze života želv. Doprovodný program byl vánočně laděný a zahrnoval kvízovou vánoční stezku a výrobu vánočních ozdob se želvami.

20. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

24. 11. Přednáškový cyklus

Přednáška člena Londýnské zoologické společnosti Anthonyho D. Sheridana, který představil další vývoj záchranného projektu pro gibony annámské ve Vietnamu a také nejnovější vydání svého knižního hodnocení zoologických zahrad.

26. 11. Adventní dílna v Zoo Praha

Tradiční adventní dílny zaměřené na výrobu adventních věnců a vánočních dekorací.

26. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

27. 11. Slavnostní rozsvícení vánočního stromu

Součástí programu slavnostního rozsvícení vánočního stromu byla ukázka výroby skleněných figurek od firmy Urbanglass. Za zvuku koled rozsvítila vánoční strom herečka a moderátorka Tereza Bebarová.

27. 11. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

Prosinec

2. 12. Čertovský Mikuláš

Návštěvníci si mohli vychutnat atmosféru vánočně nazdobeného Darwinova kráteru a napsat dopis Ježíškovi z Rezervace Bororo. Nechyběl ani čert, anděl a Mikuláš. 50 % z ceny vstupenky putovalo na sbírkové konto Pomáháme jim přežít na pomoc d'áblům medvědovitým.

3. 12. Tradiční setkání sponzorů a Den pro Troju

Tradiční setkání přátel, sponzorů a partnerů Zoo Praha. Součástí programu bylo vyhlášení vítězných snímků fotosoutěže „Fotím v Zoo Praha“, předání cen Richard, křtiny mláděte hrabáče a setkání s obyvateli městské části Troja.

3. 12. Čertovský Mikuláš

Návštěvníci si mohli vychutnat atmosféru vánočně nazdobeného Darwinova kráteru a napsat dopis Ježíškovi z Rezervace Bororo. Nechyběl ani čert, anděl a Mikuláš. 50 % z ceny vstupenky putovalo na sbírkové konto „Pomáháme jim přežít“ na pomoc ďáblům medvědovitým.

4. 12. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

5. 12. Mikuláš v zoo

Celý den po areálu zoologické zahrady chodili čert, anděl a Mikuláš.

10. 12. Workshop zaměřený na výrobu enrichmentových prvků

Pro předem objednané zájemce byl připraven workshop na výrobu hraček pro zvířata pod vedením specialistiky na pohodu zvířat a enrichment Mgr. Markéty Lavické.

10. 12. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

11. 12. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

17. 12. Křtiny mláděte guerézy pláštikové

Samice guerézy pláštikové, jejímž kmotrem se stal Tomáš Matonoha, dostala jméno Kivu.

17. 12. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

17. 12. Betlémské světlo v Zoo Praha

Skauti přinesli do Zoo Praha Betlémské světlo, které bylo pro návštěvníky až do Štědrého dne k dispozici u hlavního vchodu.

18. 12. Prozkoumejte Rezervaci Dja

Komentované prohlídky novým pavilonem goril probíhaly každou celou hodinu.

24. 12. Štědrý den v zoo

Během Štědrého dne mohli návštěvníci obdarovat zvířata donesením vhodného krmiva, které předali pracovníkům zoo. Nechyběla ani oblíbená ukázka tréninku lachtanů.

27. – 30. 12. Nadílka u zvířat

Shromážděné krmivo donesené na Štědrý den a nevyužité vánoční stromky od prodejců zvířata dostávala ve dnech 27. až 30. prosince.

Zooškoly pro děti

Za rok 2022 proběhly dva kurzy zooškoly pro děti na téma Krmení je věda a dva kurzy zooškoly pro děti na téma Ptáci. Novinkou roku byl kurz na téma Cesta do Afriky, který využívá nově otevřeného pavilonu Rezervace Dja a přibližuje účastníkům in situ projekty Zoo Praha ve střední Africe. Tento kurz proběhl dvakrát.

Zooškoly pro dospělé

Celkem proběhly čtyři kurzy zooškoly pro dospělé na téma Zbavte se fobií a tři kurzy na téma Jak se dělá zoo.

Programy pro školy

V prvním pololetí využilo vzdělávací nabídku Zoo Praha 496 školních skupin v celkovém počtu 11 178 dětí. Během letních prázdnin programy a prohlídky pro školy neprobíhaly. Od začátku školního roku do konce prosince proběhlo 282 programů pro školní skupiny o celkovém počtu 6988 žáků. Celkem se tak za rok zúčastnilo 778 programů 18 166 dětí.

Tab. 7: Počet školních skupin a dětí, které v letošním roce využily vzdělávací programy v areálu Zoo Praha:

Měsíc	Prohlídky s průvodcem		Výukové programy		Celkem	
	skupiny	děti	skupiny	děti	skupiny	děti
Leden	8	178	2	39	10	217
Únor	10	241	4	66	14	307
Březen	69	1668	32	647	101	2315
Duben	78	1802	35	787	113	2589
Květen	71	1807	33	633	104	2440
Červen	118	2697	36	613	154	3310
Červenec	0	0	0	0	0	0
Srpen	0	0	0	0	0	0
Září	31	756	15	335	46	1091
Říjen	77	1967	26	613	103	2580
Listopad	67	1668	15	355	82	2023
Prosinec	41	1054	10	240	51	1294
Celkem	570	13838	208	4328	778	18166

Spolupráce se školami

Počátkem roku byla rozšířena nabídka vzdělávacích programů pro děti o výukový program Za koňmi Převalského na Dívčí hrady a Enrichmentový workshop. Pravidelně byla doplňována a aktualizována sekce webu Učíme se o zvířatech, která slouží jako podpora pedagogům ve výuce. Tato sekce zahrnuje pracovní sešity, kvízy, křížovky a další vzdělávací materiály.

Nově byla v prvním pololetí roku zahájena spolupráce s ukrajinskými dobrovolníky na překladu materiálů z webové sekce Učíme se o zvířatech do ukrajinštiny, ty pak využíváme jak na programových akcích v areálu zoo, tak je poskytujeme pedagogům do výuky přímo na školách.

V únoru byl rozeslán vůbec první newsletter určený speciálně pro školy v grafické podobě běžného newsletteru.

V dubnu se školní skupiny v rámci oslav Dne Země zapojily do kreativní soutěže s tématem Hadi, ty nejlepší kolektivy si pak vysloužily speciální prohlídku na téma Plazi v Zoo Praha.

S pedagogy jsme závěrem školního roku také intenzivně spolupracovali na realizaci prohlídek a výukových programů v rámci Výzvy OP VVV Šablony.

28. září byl otevřen nový pavilon Rezervace Dja, ve kterém jsme zpřístupnili školám dva zcela nové vzdělávací programy – výukový program Toulavý autobus a komentovanou prohlídku Cesta do Afriky I: Tropický deštný les.

2. října 2022 byl pro pedagogy mateřských, základních a středních škol uspořádán speciální zážitkový den v Zoo Praha v rámci oslavy Světového dne učitelů. Na program se během několika dnů přihlásilo 58 pedagogů z celé České republiky, kterým byla v daný den představena nabídka vzdělávání v Zoo Praha a zároveň umožněno vyzkoušet si vybrané aktivity pro školní skupiny (např. návštěvu kontaktních chovů s ukázkou výukových programů a workshop výroby papíru ze sloního trusu v Papírně) či navštívit komentovanou prohlídku v nově otevřeném pavilonu Rezervace Dja.

Staň se strážcem pralesa 2022

V únoru bylo vyhlášeno jarní kolo již 13. ročníku soutěže dětských kolektivů nazvané „Staň se strážcem pralesa“. Soutěž pořádaná ve spolupráci se společností REMA Systém, a. s., spočívá ve sběru a následné recyklaci starých mobilních telefonů a tabletů. Sběrem vysloužilých mobilních zařízení pomáhají soutěžní skupiny gorilám nížinným a dalším ohroženým druhům. Vítězové jarního kola byli vyhlášeni 31. 5. 2022, kolektivy s nejvíce nasbíranými zařízeními vyhrály speciální zážitkové programy, každý kolektiv, který nasbíral alespoň 40 vysloužilých mobilů a tabletů, pak získal nárok na prohlídku, a každý kolektiv, který nasbíral alespoň 120 vysloužilých zařízení, získal vstupné pro členy kolektivu vstupné za symbolickou 1 Kč.

V jarních a letních měsících také proběhlo čerpání výher z předcházejícího ročníku.

1. 9. 2022 byl vyhlášen již 14. ročník soutěže, který potrvá až do 31. 5. 2023.

Zookroužky a Zooklub

Ve 2. pololetí školního roku 2021/2022 navštěvovalo Zookroužky a Zooklub 170 dětí ve věku od 8 do 18 let. Zookroužky a zooklub ve školním roce 2022/2023 byly zahájeny 3. 10. 2022 a navštěvuje je 171 dětí ve věku od 8 do 18 let.

Jednotlivé lekce zookroužků probíhají každý všední den, pro děti od 8 do 11 let v čase od 15.30 do 17.00, pro děti od 12 do 15 let od 17.00 do 18.30. Každou středu od 18.30 do 20.00 pak probíhá zooklub pro studenty od 15 do 18 let. Zookroužky a zooklub vedou zkušení lektoři, kteří děti systematicky vzdělávají v zoologii, ekologii a dalších přidružených disciplínách.

Komentovaná krmení a setkání

Pravidelná komentovaná krmení a setkání probíhala v prvním čtvrtletí o víkendech a svátcích. Konala se na více než deseti místech areálu zoologické zahrady.

Ve druhém a třetím čtvrtletí probíhala letní komentovaná krmení a setkání na více než dvaceti místech v areálu zoologické zahrady - v dubnu a v květnu o víkendech a svátcích, v červnu denně.

Od září pak opět probíhala komentovaná krmení a setkání o víkendech a svátcích. Tato zimní komentovaná krmení a setkání probíhala na více než deseti místech areálu zoologické zahrady.

Příměstské tábory

Novinkou roku byly jarní příměstské tábory, které se konaly v termínech 7. - 11. 3. a 14. - 18. 3. a celkem se jich zúčastnilo 53 dětí. Tábory byly tematicky zaměřeny na jarní období a refletovaly jak dění v přírodě, tak přípravy na hlavní sezónu v zoologické zahradě.

Již tradičních letních příměstských táborů se zúčastnilo 242 dětí v šesti turnusech, které se konaly v termínech 11. - 15. 7., 18. - 22. 7., 25. - 29. 7., 8. - 12. 8., 15. - 19. 8. a 22. - 26. 8. 2022. Téma letošních letních táborů bylo „Jak to chodí v zoo“ a děti mohly během pěti dnů nahlédnout pod pokličku fungování zoologické zahrady a vyzkoušet si prakticky práci chovatelů, krmivářů i designérů a architektů.

Prezentace Zoo Praha mimo vlastní areál

V letošním roce proběhlo několik prezentačních akcí mimo areál Zoo Praha. 28. května se Zoo Praha účastnila festivalu *Dny Protinožců v Riegrových sadech* a zároveň také *Dětského dne na Vypichu*. 17. června proběhla prezentace Zoo Praha na finále matematické soutěže *Pangea* a 22. června se Zoo Praha účastnila akce *VědaFest* na Vítězném náměstí. 8. listopadu jsme se již druhým rokem zúčastnili *Dne otevřených dveří Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých České republiky*, na které jsme prezentovali program pro návštěvníky se specifickými potřebami *Zoo všemi smysly* a také další služby pro nevidomé návštěvníky, například v podobě haptického plánu Zoo Praha. 26. - 27. listopadu se Zoo Praha zúčastnila cestovatelského festivalu *Kolem světa v Clarion Congress Hotel Prague*, v rámci kterého jsme prezentovali in situ projekty Zoo Praha u nás i ve světě a zástupci Zoo Praha (ředitel Miroslav Bobek a chovatel David Vala) zde vystoupili s přednáškami o pomoci v Austrálii a na Tasmánii a o projektech Zoo Praha ve Střední Africe.

Výstavy

Galerie Gočárový domy

V prvním čtvrtletí byla v Galerii Gočárový domy prezentována výstava *Zoo pro hlavní město*. Návštěvníci se v rámci ní mohli seznámit s historií vzniku naší zoo až do konce druhé světové války, a to včetně dob, které jejímu slavnostnímu otevření v roce 1931 předcházely. Výstava vycházela z nové stejnojmenné knihy Hany Heráňové, která byla vydána v loňském roce v rámci 90. výročí pražské zoologické zahrady.

Dne 26. 3. byla v Gočárových domech zahájena nová výstava *Pavel Procházka – ilustrátor Zoo Praha*. Ta představila tvorbu předního výtvarníka naší zoo, jehož vědecké ilustrace zvířat je možné vidět na jmenovkách zvířat a informačních panelech po celém areálu zoologické zahrady. Výstava představila nejen ilustrace, které vznikly pro Zoo Praha, ale i výběr z další tvorby Pavla Procházky.

Od 26. června byla v Galerii Gočárový domy otevřena návštěvníky velmi oblíbená výstava *Sklípkani*, která tradičně nabízí pohled na více než čtyřicet živých exemplářů sklípkanů, od nejmenších druhů po ty největší. Kromě pravidelně zastoupených druhů se návštěvníci mohli těšit i na nové, dosud nevystavované druhy sklípkanů. Každou neděli probíhala na výstavě také komentovaná setkání s chovateli, kteří zvířata pro výstavu zapůjčili. Pro velký úspěch u návštěvnické veřejnosti byla výstava prodloužena až do 12. října. Následně se do Gočárových domů vrátila výstava *F. X. Procházka: První malíř Zoo Praha*.

Jurta

Během jara byla v Jurtě instalována výstava *Koně Převalského na Dívčích hradech*, která mapuje nový projekt vypuštění koní Převalského na území Prahy a prostřednictvím velkoformátových fotografií odhaluje, jak může tento projekt podpořit biodiverzitu místní stepní flory a fauny.

Terasa Vzdělávacího centra

Od 15. 1. byla na terase Vzdělávacího centra instalována výstava fotografií d'ábla medvědovitého z Tasmánie i Zoo Praha s názvem *Daleko, a přece tak blízko*. Tato výstava byla původně součástí 8. ročníku Aussie & Kiwi Film festu a byla veřejnosti prezentována od 29. 11. do 12. 12. 2021 v pasáži Lucerna. Snímky, kromě ukázek z tasmánské přírody, obsahovaly rovněž reportáž z některých oblastí Austrálie, kterým směřovala pomoc organizovaná pražskou zoo po katastrofických požárech v roce 2020.

Dne 26. 3. byla slavnostně otevřena nová výstava s názvem *Něžní obři*, představující fotografie ředitele Zoo Praha Miroslava Bobka pořízené ve východním Kongu a zachycující gorily východní z Národního parku Kahuzi-Biega. K výstavě byl vydán také stejnojmenný kalendář, jehož koupí je přispíváno na sbírkové konto Pomáháme jim přežít a na ochranu tohoto kriticky ohroženého druhu lidoopů.

Od 11. 7. do 27. 7. mohli na terase Vzdělávacího centra návštěvníci shlédnout autorskou výstavu Václava Šilhy, vítěze Czech Nature Photo, s názvem *Zvířata ve svém prostředí*.

Výstava *Na pomoc Austrálii*, jež byla na terase Vzdělávacího centra instalována od 28. 7. a byla zaměřena na projekty podpořené ze sbírkového konta Pomáháme jim přežít a prezentovala aktuální fotografie z míst postižených požáry, kde Zoo Praha od roku 2020 pomáhá.

Současně s výstavou *Na pomoc Austrálii* bylo možné od 14. 8. do 31. 8. shlédnout výstavu *Zoo Praha čelí povodním*, která na historických fotografiích přibližovala události ničivých povodní z roku 2002 a 2013. Výstava byla umístěna na stojanech za prosklenou stěnou Vzdělávacího centra.

Od 28. 9. byla pro návštěvníky na terase Vzdělávacího centra instalována výstava s názvem *Biosferická rezervace Dja: Inspirace pro nový pavilon goril*. Výstava prostřednictvím fotografií z Kamerunu zachycuje ideové pozadí vzniku nového pavilonu goril.

Hudební procházky:

Od května do září probíhaly oblíbené hudební procházky každou neděli od 13.00 v Gočárových domech.

Květen:

- 15. 5. – Trio Iuventa (D. Milhaud, W. A. Mozart)
- 22. 5. – Hudba Kalich (G. Verdi, B. Smetana)
- 29. 5. – Musica a tre (E. Schulhoff, J. Ibert)

Červen

- 5. 6. – Amis de la musique (W. A. Mozart, A. Dvořák)
- 12. 6. – Trio Boema (F. X. Dušek, W. A. Mozart)
- 19. 6. – Pražské saxofonové kvarteto (G. Miller, J. Ježek)
- 26. 6. – Wichterle kvintet (J. Haydn, D. Milhaud)

Červenec

- 3. 7. – Duo per due (L. van Beethoven, W. A. Mozart)
- 10. 7. – Jan Vent Collegium (J. Rejcha, F. Kramář)
- 17. 7. – Musica spirituale (Věvec duchovních písní)
- 24. 7. – Pražské dechové kvinteto (G. Bizet, A. Rejcha)
- 31. 7. – Pražské saxofonové kvarteto (G. Miller, G. Gerschwin)

Srpen

- 7. 8. – Hudba Kalich (G. Verdi, B. Smetana)
- 14. 8. – Grand Duetto Concertante (A. Vivaldi, W. Corbett)
- 21. 8. – Musica vocale (J. Mysliveček, Ch. Gounod)
- 28. 8. – Trio Iuventa (J. Ibert, W. A. Mozart)

Září

- 4. 9. – Prague Brass Ensemble (J. I. Linek, J. Horowitz)
- 11. 9. – Antonín Rejcha kvintet (J. Haydn, D. Milhaud)
- 18. 9. – Amis de la musique (W. A. Mozart)

Média, publicita a internet

Média

Zoo Praha se v médiích začátkem roku 2022 objevovala převážně v souvislosti s příjezdem samce vombata obecného Coopera, který byl v lednu po skončení povinné karantény slavnostně představen médiím i návštěvníkům v expozičním celku Darwinův kráter. Významným posláním a tedy i tématem v rámci komunikace se pak staly aktivity Zoo Praha na pomoc válkou ohroženým chovatelským zařízením na Ukrajině, pro které pražská zoo vytvořila speciální podúčet na svém sbírkovém kontě „Pomáháme jim přežít“ a z vybraných prostředků vypravila dosud čtyři transporty s krmivem a vybavením či přímo zaslala peníze ze sbírky Zoo Mykolajiv, Zoo Charkov a Safari Zoo Berďansk. Velkou mediální událostí prvního čtvrtletí bylo zahájení 91. sezony a představení nadcházejících plánů roku 2022 – příjezd luskounů krátkoocasých a nový pavilon goril, jehož otevření proběhlo 28. září. O této nové expozici točí také Česká televize v rámci dlouhodobé spolupráce dokument, který mapuje její vznik. Nevšedním se pak stalo představení překladu Gorilích pohádek, první vázané knihy v jazykovém dialektu badjoué, které se uskutečnilo v rámci tiskové konference v kamerunském Somalomo a kterému věnovala pozornost i místní média.

V druhém čtvrtletí se velké mediální pozornosti dostalo dlouho očekávanému příchodu luskounů krátkoocasých a stěhování skupiny goril nížinných. Postupné osidlování všech obyvatel nového pavilonu nadále dokumentovala Česká televize v rámci smlouveného natáčení. Od března také Zoo Praha využívá služby nového poskytovatele monitoringu Monitory, kdy kromě přehlednějších každodenních souhrnů zmínek o Zoo Praha a ostatních zoologických zahradách dostává i podrobnou analýzu zmínek o Zoo Praha. Součástí služeb je také poskytnutí přístupů do mediálního archivu a mobilní aplikace pro zaměstnance tiskového a publikačního oddělení. Média také zaujaly dvě události s charitativním přesahem. V květnu proběhl první ročník Festivalu zvířecích piv v areálu zahrad Trojského zámku, kdy část výtěžku putovala na záchranný program d'áblů medvědovitých v Tasmánii. V červnu pak Zoo Praha vydala nové vydání oblíbených Gorilích pohádek, které spolu s jejich autory Terezou Šefrnovou a ředitelem Zoo Praha Miroslavem Bobkem pokřtil herec Marek Adamczyk. I toto nové vydání přispívá k ochraně goril a veškerý výtěžek putuje na záchranné programy v jejich africké domovině.

Během třetího čtvrtletí byla Zoo Praha v médiích zmiňována především v souvislosti s děním okolo nového pavilonu goril – Rezervace Dja. Ať už šlo o stěhování jednotlivých dalších obyvatel do nových expozic či zvykání si rodinné skupiny goril v jejím novém domově, drtivá většina mediálních výstupů i mediální poptávky směřovala právě k Rezervaci Dja. Nejvýraznější koncentrace této pozornosti se soustředila na září, kdy do Prahy za mimořádné pozornosti novinářů i veřejnosti dorazily dvě nové gorily – chovný samec Kisumu z rakouské Zoo Schmiding a samice Duni, dcera slavné Moji, ze španělského Cabárcena. Novináři z Českého rozhlasu dokonce doprovázeli tým Zoo Praha při leteckém transportu druhé zmíněné gorily armádním letounem CASA. Mediální akcí tohoto kvartálu pak byla tisková konference týden před otevřením nového pavilonu veřejnosti. Té se zúčastnilo bezmála šest desítek novinářů reprezentujících redakce napříč tuzemskou mediální krajinou. Další tři desítky zástupců médií pak dorazily na samotné otevření Rezervace Dja, současně největšího pavilonu v historii zahrady, při příležitosti 91. výročí Zoo Praha. V souvislosti s tím byl ředitel Zoo Praha Miroslav Bobek častým hostem diskuzních pořadů, např. Studia 6 v České televizi, Rozstřelu na portálu Idnes.cz či Nového dne na kanálu CNN Prima News. Druhou tiskovou konferencí, kterou Zoo Praha uspořádala, byla červencová konference k pomoci Zoo Praha

Austrálii po tragických požárech z přelomu let 2019 a 2022. Na brífinku bylo zástupcům médií prezentováno využití finančních prostředků ze sbírkového konta Na pomoc Austrálii. Dalším významným obdobím kvartálu byl první a druhý srpnový týden, na který připadlo výročí tragických povodní v roce 2002. Zoo Praha, která je s velkou vodou neodmyslitelně spojená, byla jedním z center mediální pozornosti a rozhovory s pamětníky i současným ředitelem se objevily ve všech významných médiích (ČT, ČRo, TV Nova, CNN Prima News, TV Seznam, MF Dnes aj.). Kromě tématu nového gorilího pavilonu, australských požárů a tuzemských povodní se ve třetím čtvrtletí Zoo Praha v médiích objevovala zejména v souvislosti s významnými zvířecími přírůstky (hrabáč, klokánek krysí aj.) a také s veterinárním tréninkem lachtaného samečka Edy, vnuka slavného Gastona (reportáž ve Víkendu TV Nova, zpravodajství CNN Prima News aj.). V poslední řadě je třeba zmínit dvě rozhlasové stanice, které v létě vysílaly přímo z areálu Zoo Praha – pořad ČRo Radiožurnál Host Lucie Výborné se v druhém srpnovém týdnu předtáčil v prostoru vedle Vzdělávacího centra a nabídl posluchačům i návštěvníkům zoo sérii rozhovorů s kurátory, chovateli, veterinářem a na závěr i živý rozhovor s ředitelem Zoo Praha. Druhým zmíněným rozhlasovým médiem poté bylo Hitrádio CITY 93,7 FM, které vysílalo 25. srpna celý den z přenosového stanu z areálu zoo a kromě tematického hudebního playlistu rovněž nabídlo posluchačům hned devět živých rozhovorů se zástupci Zoo Praha.

Začátkem října média informovala o vytrvalém zájmu návštěvníků o nový pavilon goril, který si vyžádal autonomní prodloužení otevírací doby Rezervace Dja nad rámec standardních sezónních otevíracích hodin Zoo Praha. Významného mediálního dosahu se také dostalo zprávě o březosti samice luskouna krátkoocasého Run Hou Tang, kterou potvrdil ultrazvuk. Snímky ultrazvuku se objevovaly v mnoha televizních i psaných médiích a například na sociálních sítích Akademie věd či ČT24 lidé mohli hádat, komu ultrazvuk patří. Významnou událostí se stalo udělení „Řádu Polární hvězdy“ – nejvyšší státního vyznamenání, které může obdržet cizí státní příslušník – řediteli Zoo Praha Miroslavu Bobkovi mongolským prezidentem. Ve středu mediální pozornosti i nadále byly veškeré události v Rezervaci Dja – seznamování nových goril Kisuma a Duni se stávajícími členy pražské gorilí skupiny, návrat štětkounů afrických do Zoo Praha a jejich spojení s kočkodany Brazzovými. Počátkem listopadu se zástupci médií zúčastnili tiskové konference neobvykle pořádné v pražské Vinoři, kdy byla do rybníku U Kamenného stolu vypuštěna přibližně stovka malých karasů obecných a zahájila se tak dlouho chystaná reintrodukce téměř vyhynulého druhu do tuzemské přírody. Na konci měsíce se vylíhly čtyři mláďata želvy záhadné, které žijí volně v pavilonu Indonéska džungle, rozmnožení tohoto dosud zcela neprobádaného druhu zaujalo mnohé redakce. Média také pokrývala tradiční Den sponzorů a kromě výstupů o předávání cen Richard, se pozornosti dostalo křtinám malé samičky hrabáče kapského, která dostala od kmotra, herce Miroslava Táborského, jméno Farisa. Poslední měsíc roku se nesl v duchu mediální kampaně zaměřené na takzvané „sirotky“ – opomíjené či nové druhy, kterým se nedostává adopčních rodičů a sponzorů. Každý pátek do konce roku v deníku Metru v sekci Zooalbum vycházely články i s Quick Response kódem, díky kterému mohli čtenáři ihned dané zvíře podpořit. Na sklonku roku Zoo Praha již tradičně představila své největší chovatelské úspěchy – vůbec první narozené mládě klokánka krysího, zdárné rozmnožení v přírodě rychle mizejícího satyra Cabotova či vylíhnutí stále málo prozkoumaných želv záhadných.

Televize a rozhlas

Zoo Praha spolupracovala se všemi významnými televizními i rozhlasovými stanicemi: TV Nova, Prima FTV, CNN Prima News, Česká televize, Seznam TV, Praha TV, Rádio Impuls, Frekvence 1, Evropa 2, Český rozhlas, Rádio Blaník, Hitrádio, Rádio Express FM aj.

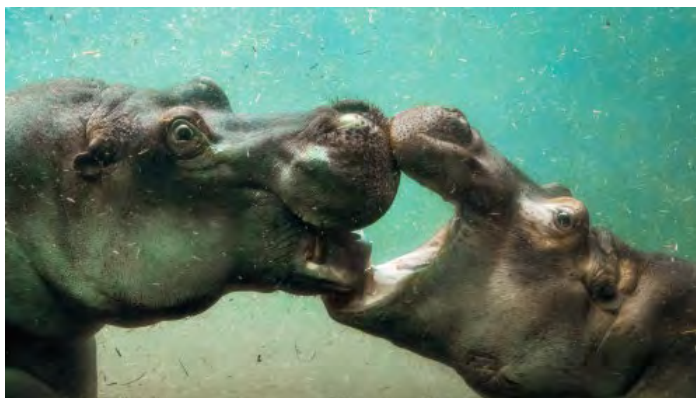
Opakovaně byli zástupci Zoo Praha zváni do pořadů České televize – zpravodajství ČT24, ČT Děčko – pořadu Wifina a Planeta Yó, pořadu ČT1 Sama doma a také do zpravodajského vysílání CNN Prima News.

Internet a sociální sítě

Počátek roku byl poznamenán zejména válkou na Ukrajině. Zoo Praha reagovala rychle na nastalou situaci a na sociálních sítích jsme tak promovali zejména možnost pomoci ukrajinským zoologickým zahradám i program pro ukrajinské matky s dětmi. Důležitou roli hrála sociální média v propagaci sbírky, jejíž výtěžek je průběžně využíván na pomoc zoologickým zahradám na Ukrajině. Sbírkou organizovala Zoo Praha za podpory zahrad Unie českých a slovenských zoologických zahrad, které k její propagaci využily vizuál připravený v Zoo Praha. Zásadními události druhého čtvrtletí, které se odrazily i v on-line prostředí, byly pro Zoo Praha příchod luskounů a stěhování chovné skupiny goril do nového pavilonu. Válka na Ukrajině rezonovala v druhém čtvrtletí již méně, ale příležitostně jsme stále propagovali sbírku na pomoc ukrajinským zoo a pravidelně na webu Zoo Praha aktualizuje vybranou částku spolu s informací o jejím konkrétním využití. Nejvýznamnější událostí třetího čtvrtletí bylo otevření Rezervace Dja. K tomuto novému pavilonu goril byla na webu zoo vytvořena speciální microsite <https://www.zoopraha.cz/dja> a před otevřením i po něm byl pavilon bohatě propagován na sociálních sítích. V závěru roku pak byla spuštěna webová stránka pro odborný časopis Gazella, kde si zájemci mohou jednotlivá čísla stáhnout ve formátu pdf: <https://www.zoopraha.cz/gazella>.

Pravidelně byly aktualizovány a plněny obsahem všechny profily Zoo Praha na sociálních sítích: Facebook (Zoo Praha, Prague Zoo, Pražskij zoopark, Návrat divokých koní, Pomáháme gorilám, Slůňata v Zoo Praha, Toulavý autobus – Le Bus ambulant, Pomáháme jim přežít, Podpořte Zoo Praha), Twitter (@zoo_praha, @prague_zoo), Instagram (@zoopraha), LinkedIn (Zoo Praha), TikTok (@zoopraha).

Na Facebooku mělo největší dosah video s mládřaty vlka hřivnatého (12. dubna), fotogalerie ze dne stěhování goril do nového pavilonu (8. června), sdílený sloupek ředitele Zoo Praha s názvem *Jak podle Soukupa chovat medvědy* (25. června) a video *Želví hosté v Zoo Praha* (24. srpna). Nejvyšší počet reakcí zaznamenala fotografie z prvního setkání samce a samice hrocha obojživelného ve společné expozici (14. dubna) a dále příspěvek k otevření nového pavilonu goril (28. září). Placenou reklamou na Facebooku byla v létě podpořena kampaň na zvýšení návštěvnosti. V posledním čtvrtletí pak nejvíce bodovala videa z nového pavilonu goril: největší dosah mělo

video *První seznamování goril* (20. října), které oslovilo 276 348 lidí; nejvyšší počet reakcí (3 957) pak vyvolaly fotografie nového pískového lože pro sloního samce Ankhora.

Na YouTube kanál byla i nadále přidávána krátká videa a pravidelně byly publikovány záznamy přednášek ze Zoo Praha. Z přednášejících byli nejsledovanější Pavel Brandl s tématem luskounů a Markéta Lavická, která přiblížila pojem enrichment. Z krátkých videí měly za uplynulý rok největší úspěch videoreportáž *Gorilí rodina v Zoo Praha je pohromadě* (17 724 zhlédnutí), dále záběry ze spojování goril (13 643 zhlédnutí) a první kroky vombata Coopera ve venkovním výběhu (10 858 zhlédnutí).

Newsletter a mailové patičky

Jedenkrát týdně byl i nadále rozeslán elektronický newsletter s aktuálními tipy, pozvánkami a odkazy na vybraná videa z areálu. Z několika nabídek byl vybrán nový, český, poskytovatel služby rozesílání newsletteru s nepřetržitou podporou.

Pravidelně byly také vytvářeny a nasazovány tematické patičky do firemního mailu.

Publikační činnost

V prvním čtvrtletí vydala Zoo Praha první letošní číslo časopisu *Trojský koník*. Jeho hlavním tématem byl příchod vombata Coopera. Dětská příloha *Trojský koníček* měla podtitul *Podivuhodná zvířata* a nechybělo ani malé překvapení v podobě samolepek. Příjezd dvou luskounů krátkoocasých a jejich následné představení veřejnosti bylo pro Zoo Praha jednou ze stěžejních událostí druhého kvartálu. Logicky se tedy tento kriticky ohrožený druh stal hlavním tématem letního čísla časopisu *Trojský koník*. Luskouni zde byli prozkoumání z mnoha různých úhlů – svůj pohled na ně

představil ředitel zoo, chovatel, zoolog, veterinář i pracovník zajišťující administrativně náročnou přepravu z Tchaj-peje do Prahy. Dětská příloha *Trojský koníček* pojednávala tentokrát o tom, jak lidé (úspěšně či neúspěšně) „opisují“ od přírody. Podzimní číslo *Trojského koníka* přináší příběh Rezervace Dja – podrobný popis konceptu nového pavilonu goril z mnoha úhlů pohledu, rozhovory s jednotlivými autory a protagonisty, přiblížení různých unikátních řešení, stejně jako představení obyvatel a popis vegetace v pavilonu. Přílohou tohoto čísla byla brožura o novém pavilonu goril a samolepky s fotografiemi vybraných druhů. I poslední letošní *Trojský koník* včetně dětské přílohy se týká Rezervace Dja a jejího postupného zabydlování.

POMÁHÁME JIM PŘEŽÍT

POMÁHÁTE S NÁMI

LUSKOUNI V ZOO PRAHA

UNIKÁTNÍ A KRITICKY OHROŽENÍ

V souvislosti se začátkem chovu nového druhu byl vydán rovněž leták *Luskouni v Zoo Praha*, vznikla tematická skládáčka a před pavilonu Indonéska džungle byl umístěn nový panel o luskounech a o jejich ohrožení. Upraven byl také informační systém v noční expozici pavilonu, jejíž osazenstvo se s příchodem luskounů částečně proměnilo.

POMÁHÁME JIM PŘEŽÍT - LUSKOUNI
WE HELP THEM TO SURVIVE - PANGOLINS

LUSKOUNI JSOU V SOUČASNOSTI NEJNEKOROVANĚJŠÍMI SAVCI SVĚTA, A TO ZEJMÉNA KVŮLI MASU A ŠUPINÁM, KTERÝMI SE V ČINĚNÉ MEDICINĚ PŘISLUŠLÍ LÉČEBÍ ÚČINNĚ VŠECH OSMI KROJŮ ASIAJSKÝCH A AFRICKÝCH LIDSKÝCH JE DOMĚNĚNÝCH. PŘÍTOM JEDE O ŽELATA UNIKÁTNÍ TVORBY.

THE MOST THREATENED MAMMALS

PANGOLINS ARE CURRENTLY THE MOST THREATENED MAMMALS IN THE WORLD. THEY ARE BEING KILLED FOR THEIR SCALES, WHICH ARE BELIEVED TO HAVE HEALING PROPERTIES BY CHINESE MEDICINE. ALL OTHER SPECIES OF MAMMALS HAVE BEEN EXTINCTED AND ARE NOW ONLY FOUND IN THE OCEANIC ISLANDS.

THE MOST THREATENED MAMMALS

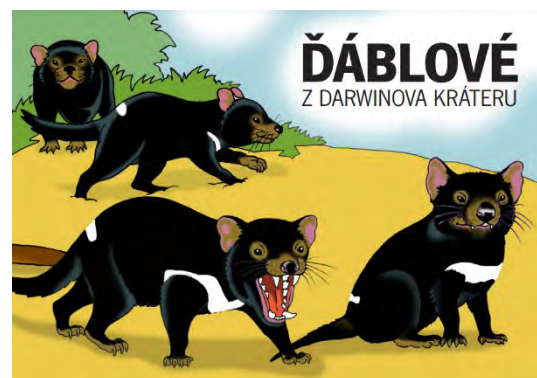
THE MOST THREATENED MAMMALS IN THE WORLD ARE PANGOLINS. THEY ARE BEING KILLED FOR THEIR SCALES, WHICH ARE BELIEVED TO HAVE HEALING PROPERTIES BY CHINESE MEDICINE. ALL OTHER SPECIES OF MAMMALS HAVE BEEN EXTINCTED AND ARE NOW ONLY FOUND IN THE OCEANIC ISLANDS.

Reedice a nové obálky se v druhém čtvrtletí dočkal oblíbený *Atlas trusu* a do prodeje bylo dáno nové vydání *Gorilích pohádek*. Ty byly během slavnostního křtu představeny spolu s jejich loni vydanou verzí v překladu do kamerunského dialektu badjoué (jde o vůbec první vázanou knihu v tomto dialektu a u kamerunských dětí se setkala s úspěchem).

Do Zoo Praha se po několikaleté pauze vrátila na konci června výstava živých sklípkanů a to byla příležitost ke vzniku další brožury s aktualizovaným katalogem druhů. Někteří sklípkani byli jako motiv využiti také na prodejních samolepkách.

Pro nejmenší děti vznikly omalovánky inspirované ďábly medvědotími a dalšími obyvateli Darwinova kráteru. Obrázky Jana Dungela doprovodila autorskými texty básnička a držitelka ceny Magnesia Litera Olga Stehlíková.

Připraveny byly rovněž kalendáře pro rok 2023 ve formátech nástěnný i stolní.

Na letní setkání zaměstnanců Zoo Praha bylo vytištěno první letošní číslo interního časopisu *Tamtamy*. V pestré směsici článků mělo prostor i zamyšlení nad situací na Ukrajině. Na začátku prosince pak vyšlo číslo druhé, inspirované recepty na přípravu zvířecích pokrmů. Přílohou tohoto čísla bylo pexeso z dětských a dospělých fotografií zaměstnanců.

V přípravě je reedice *Lexikonu zvířat od A do Z*.

V září byla vydána obsáhlejší brožura *Rezervace Dja: nový pavilon goril*, která přibližuje jak základní technické parametry stavby, tak pojetí pavilonu i jeho obyvatele. Na konci roku byl zhotoven také překlad brožury do angličtiny.

Pro nový pavilon goril byly zpracovávány kompletně všechny prvky informačního systému – osm standardních panelů, jeden velkoformátový pás, jmenovky, doplňkové cedulky a obsah dotykových panelů.

Vedle prací na informačním systému Rezervace Dja a dílčích aktualizací jmenovek v areálu zoo byl dokončen informační systém pro naučnou stezku Zakázanka a aktualizovány byly panely pro štolu a vinici. Po skončení rekonstrukce v okolí Centra Méfou, které obývá samčí skupina goril, zde byly osazeny aktualizované panely respektující novou kódovou barvu pavilonu.

Marketing a PR

Přestože si pandemie Covidu již tento rok nevynutila uzavření areálu a nedošlo tak k obrovským finančním ztrátám minulých dvou let, v průběhu prvních měsíců roku přišly jiné, nečekané události, které činnost marketingu a PR aktivit opět nasměrovaly k fundraisingovým aktivitám.

Zoo Praha mířila svou pomocí na zvířata v chovatelských zařízeních na válkou zmítané Ukrajině. Také podpořila ukrajinské maminky s dětmi, které musely kvůli bojům opustit své domovy, a umožnila jim proto návštěvu areálu Zoo Praha za symbolickou 1 korunu.

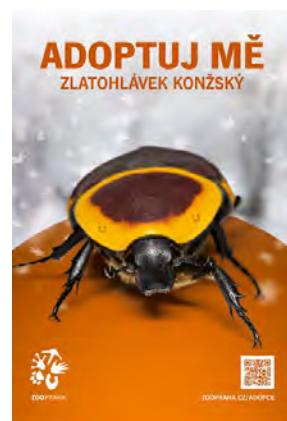
Postupně jsme svou pozornost upřeli na nejvýznamnější událost tohoto roku, dlouho očekávané otevření nového pavilonu pro pražské gorily. V září proto všechny reklamní kanály zaplnily tváře nového pavilonu, Rezervace Dja. Kampaň se seznamováním s novými obyvateli Rezervace Dja pokračovala až do listopadu, kdy byla vystřídána tradiční adopční kampaní.

Kampaně, reklama a inzerce

Adopční kampaň

Každoroční adopční kampaň přispívá k popularitě opomíjených zvířat a inspiruje k adopci „sirotků“, jimiž byli dvojzoborožec nosorožčí, takin indický, želva ostnitá a zlatohlávek konžský.

V zimních měsících byly v Praze k vidění jak billboardové, tak citylightové plakáty.

Jarní kampaň

Na začátku roku byla pozornost plně věnována příchodu nového druhu do Zoo Praha. Vombat obecný tasmánský Cooper, zabydlel expozici v Darwinově kráteru, vedle tasmánských čertů.

Nemohl tedy chybět na CLV plakátech v Praze a stal se tak lákavou pozvánkou k návštěvě jarní zoo.

Pomoc Ukrajině

Nákupem symbolické vstupenky nebo příspěvím libovolné částky na podúčet sbírkového konta *Pomáháme jim přežít* je možné přispět chovatelským zařízením na válkou zasažené Ukrajině.

V charitativním duchu, vyjadřujícím podporu okupované Ukrajině, byla zahájena i hlavní sezóna a při té příležitosti byl také předán ukrajinskému velvyslanci symbolický šek s finančním obnosem ze sbírky, kterou Zoo Praha vyhlásila a díky níž jsou do ukrajinských chovatelských zařízení vypravována auta s materiální pomocí pro zvířata.

Zážitkové programy, komerční aktivity

V průběhu celého roku jsme pokračovali v pořádání zavedených zážitkových programů, a to včetně nových programů, které byly představeny veřejnosti v minulém roce. Významným počinem bylo březnové zařazení speciálních benefičních prohlídek na podporu zoologických zahrad na Ukrajině, které byly zasaženy válkou. Benefičních prohlídek se v roli průvodců účastnili přímo chovatelé, celkem bylo do nabídky zařazeno 5 chovatelských úseků. Tyto benefiční prohlídky pokračovaly i ve druhém kvartále a v dubnu byly rozšířeny o další 3 úseky. Důležitou součástí práce byla i příprava a sjednávání velkých komerčních akcí spojených s pronájmem prostor.

V březnu zahájila provoz ruční Papírna, která tímto vstoupila již do své 7. sezóny. Její služby a programy neustále rozvíjíme. Pro sezónu 2022 jsme připravili workshop *Od trusu k papíru*, který probíhal 1x měsíčně pro skupinu do 10 návštěvníků. Dvuhodinový program provádí

návštěvníky jak teorií, tak praxí týkající se slonů a ručního papírenství. Následně si papír návštěvníci dozdobí nejrůznějšími výtvarnými technikami. Součástí programu jsou i zábavně-educativní hry a kvízová stezka.

V další jarní kampani jsme představovali návštěvníkům nové zážitkové programy. Kampaň na plakátech lákala na speciální projížďku novým Zooexpresem, doplněnou povídáním o našich zvířatech, na program *Chovatelem na jeden den u hrochů*, na výrobu ručního papíru ze sloního trusu a noční prohlídky zoo s termokamerou.

Jedním z výrazných počínů sezóny 2022 bylo uvedení nového druhu programu *Chovatelem na jeden den*, a to na úseku hrochů a antilop.

Měsíce květen a červen se nesly ve znamení velkých komerčních akcí spojených s pronájmem prostor. Mezi důležité akce patřila partnerská večerní setkání pro KB (celkem 3x), akce pro společnost Seznam.cz, nebo den pro agenturu Broker Trust, který byl určen pro celkem 500 účastníků. Proběhla také tradiční akce *Canon zoom*.

Dále byl realizován polep všech tří zakoupených elektromobilů určených pro zážitkové jízdy s návštěvníky Zooexpresem, a to zvířecími motivy: gepard, papoušek, varan. Zatraktivnění Zooexpresu posloužilo jako lákadlo pro zakoupení těchto zážitkových jízd. Proto počet objednaných jízd Zooexpresem začal výrazně vzrůstat. Z důvodu změn ve skupině žiraf, a s tím spojenou větší bázlivostí celé skupiny, nebyl zahájen oblíbený program *Krmení žiraf*. Naproti tomu byl v měsíci září a říjnu pro návštěvníky, uveden nový zážitkový program *Krmení bongů*.

Ve třetím čtvrtletí byla rozšířena nabídka o možnost večerní projížďky naším Zooexpresem.

Během celého období jsme zajišťovali běžnou agendu spojenou s již zavedenými zážitkovými programy – *Chovatelem na jeden den*, denní i večerní prohlídky, krmení velbloudů, či narozeninové oslavy.

Z větších komerčních akcí spojených s pronájmem prostor byla realizována např. akce pro *Výzkumný ústav železniční* s bohatým doprovodným programem ze strany Zoo Praha. Počet účastníků této akce přesáhl 200 osob. Akce měla u klienta velmi dobré ohlasy.

V měsíci říjnu došlo ke spuštění nového programu *Snídaně s luskovy*, který nenásilnou formou seznámil účastníky s těmito pozoruhodnými savci a uvedl je i do problematiky in situ

ochrany ohrožených druhů. První termíny se těšily velkému zájmu a neustálý zájem o tento program zůstává i nadále vysoký.

V měsíci listopadu proběhly také 2 akce spojené s pronájmem prostor – prezentační akce společností SONY a Disney+ a výroční konference *Společnosti pro vědu o laboratorních zvířatech*.

Poslední čtvrtletí, jako každý rok po ukončení hlavní návštěvnické sezóny, možnost zrevidovat průběh celé hlavní části roku, začít pracovat na propagaci stávajících programů a připravovat nové programy pro sezónu 2023.

Celkově hodnotíme rok 2022 jako velmi úspěšný. V průběhu celého roku docházelo k rozvoji komerčních programů pro veřejnost a představování nových typů programů – v obecné rovině se celá nabídka úspěšně diverzifikuje a návštěvník je tedy schopen zvolit si program přesně dle svého zájmu, případně dle svých finančních možností. V tomto nastaveném trendu bychom rádi pokračovali i v následujících letech.

Tab. 8 -Přehled zážitkových programů a večerních prohlídek za I. Q – IV. Q roku 2022

Zážitkový program	I. Q	II. Q	III. Q	IV. Q	CELKEM
Krmení velbloudů	15	40	47	19	121
Krmení žiraf	x	x	x	x	x
Krmení bongů	x	x	14	17	31
Večerní prohlídky	24	24	27	23	98
Setkání se zvířetem	4	34	40	2	80
Setkání s lachtany	11	13	11	14	49
Chovatelem na 1 den	8	25	24	14	71
Narozeniny	8	17	10	14	49
Chovatelem na půl den v DK	6	8	8	7	29
Setkání s ďábly	7	6	7	6	26
Snídaně s luskouny	x	x	x	6	6
Noční výpravy s termokamerou	37	26	39	19	121
Zooexpres	0	24	33	24	81
Večerní Zooexpres	x	x	7	12	19
Benefiční prohlídky pro Ukrajinu s chovateli	31	25	x	x	56
Workshop Od trusu k papíru	x	2	2	x	4

Festival zvířecích piv

V romantickém prostředí Trojského zámku se na konci května odehrál první ročník charitativního happeningu *Festival zvířecích piv*. Nápad uspořádat pивní festival minipivovarů, které produkují speciální piva se zvířecím názvem nebo jej mají v logu firmy, vzešel ze spolupráce s pivovarem Raven, kde vaří pro Zoo Praha kraftové *Ďáblovo pivo*. Z každé prodané vstupenky je věnováno 100 Kč na sbírku pro tasmánské čerty a již se těšíme na další ročník v roce 2023.

K propagaci jsme využili plakátové plochy v areálu zoo, Trojského zámku a distribuci letáků na pokladnách zoo a v informačních centrech.

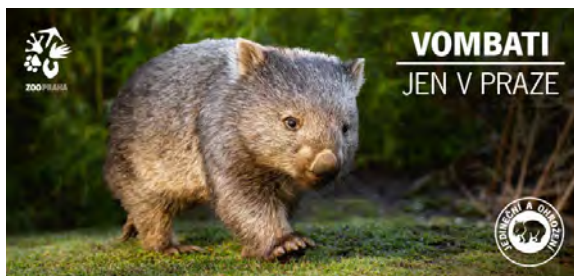

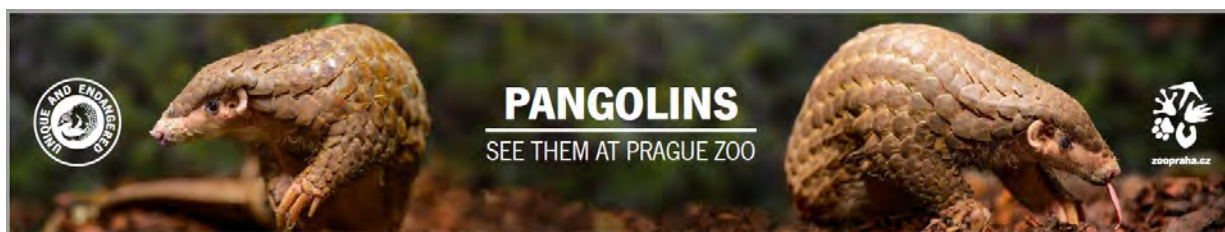
FESTIVAL ZVÍŘECÍCH PIV
KONÁ SE V SOBOTU 21. KVĚTNA V ZAHRADĚ TROJSKÉHO ZÁMKU

Jedineční a ohrožení

Na počátku června se rozběhla letní kampaň věnovaná našim novým obyvatelům z říše unikátních a ohrožených zvířat. A tak se vombat Cooper i pár luskounů objevili na citylightech, billboardech a dokonce na zavazadlových páscech na letišti Václava Havla, kde vítali příjezdějí turisty. Samozřejmě byla distribuce letáků v informačních centrech.

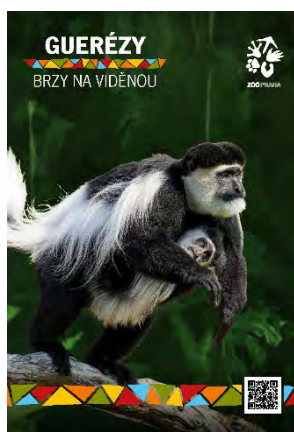
Online kampaň

Na konci léta jsme ve spolupráci se společností Mafra, uveřejnili na portálu iDNES pozvánky do vzdálených koutů světa – Afrika, Asie i Austrálie na dosah ruky v Zoo Praha. Na podzim jsme také využili on-line prostor portálů iDNES.cz a Seznam.cz k pozvánkám do Rezervace Dja. Byly zde použity stejné vizuály jako v outdoorové reklamě.

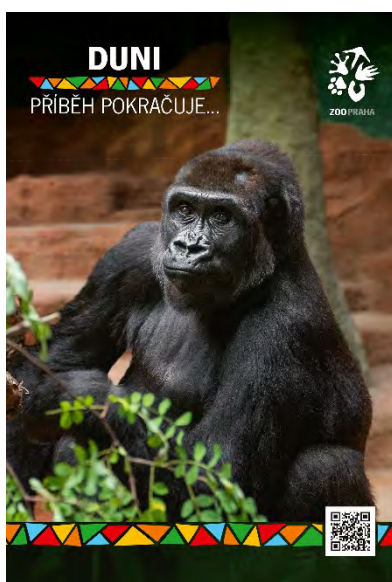
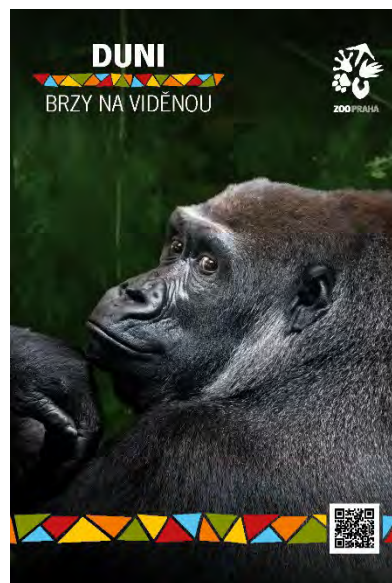
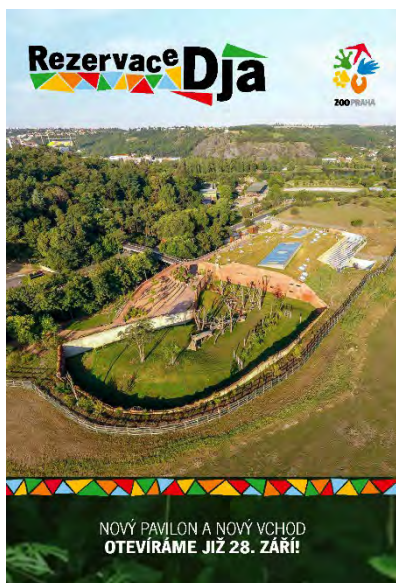

Rezervace Dja

Očekávané slavnostní otevření pavilonu a dalšího vchodu do areálu zoo bylo propagováno na citylightových plakátech v její první fázi. Ve druhé fázi mohla veřejnost poprvé vidět nově přichozí zvířata - gorilího samce Kisumu, samičku Duni a další obyvatele pavilonu - kočkodany,

talapoiny, guerézy a štetkouny. V poslední fázi této podzimní kampaně následovaly další portréty *Duni - Příběh pokračuje* a dvojice *Duni a Kisumu – Našli v sobě zalíbení*.

Adopční kampaň

Měsíc prosinec je každoročně věnován adopční kampani, proto v ní figurovali zvířecí sirotci, kteří nemají svého adoptivního rodiče. Na citylightových plakátech si o pozornost a podporu řekli zebra Grévyho, zákeřnice hrozivá, pangas vláknoploutvý, štetkoun africký, talapoin severní, želva ohebná, husice australská.

Den pěstounů

Již druhým rokem se uskutečnilo, ve spolupráci s Magistrátem hl. m. Prahy, setkání pěstounských rodin v Zoo Praha. Rodiny mají možnost se spolu sejít, podělit se o zkušenosti, poradit se s odborníky v atraktivním prostředí zoologické zahrady. Spolu si mohou užít speciální prohlídky s průvodci či programy s kontaktními zvířaty. Akce byla velice kladně hodnocena pořadateli i účastníky.

Divadlo Spejbla a Hurvínka

Prázdninovým zpestřením návštěvy Zoo Praha bylo pro mnohé návštěvníky divadlo Spejbla a Hurvínka. A tak kromě skutečného člunozobce, bylo možné vidět v zoo i člunozobce loutkového. Představení Hurvínek a nezvaný host navštívilo během týdne přes 200 diváků.

Trojská karta

Spolu s našimi sousedy v Troji, Botanickou zahradou a Trojským zámekem, každoročně zahajujeme prodej oblíbené společné vstupenky, Trojské karty. Za zvýhodněnou cenu se v průběhu hlavní sezóny dostane návštěvník do všech třech organizací dle své časové volby.

Fotím v Zoo Praha

Také letos jsme se mohli potěšit výstavou fotografií zvířat a rostlin, pořízených v areálu Zoo Praha našimi návštěvníky. Fotosoutěž byla realizována ve spolupráci se společností CeWe a vítězové v kategoriích Dospělí, Děti a Mobily byli slavnostně vyhlášeni v rámci slavnostního *Dne sponzorů*.

Ceny Richard

Každoročně na Dni sponzorů také oceňujeme nejzásadnější donátorské počiny speciální křišťálovou cenou v podobě gorilí tlapy ze sklářské dílny Huňát a syn. Letošní předávání Velkého, Malého a Divokého Richarda proběhlo u Rezervace Dja, ocenění jsou našimi dlouholetými a zasloužilými sponzory či adoptivními rodiči.

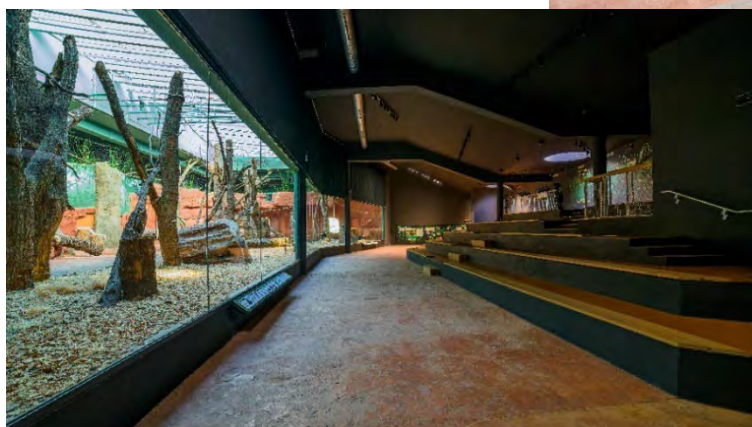
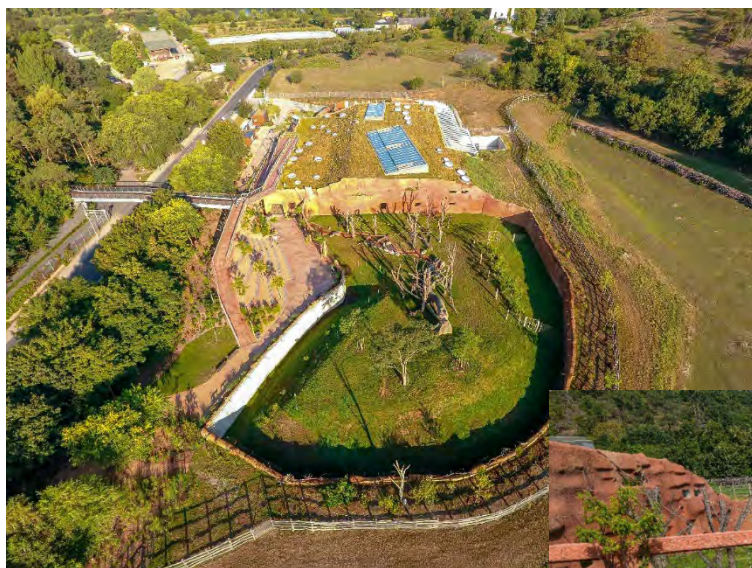
Hlavní a mediální partneři Zoo Praha

Komerční banka a. s.
Volkswagen – Porsche Česká republika s.r.o.
Coca - Cola Česká republika s. r. o.
Plzeňský Prazdroj a. s.
Bidfood Czech Republic s. r. o.
MAFRA a. s.
Adjust Art s.r.o.

III. ČINNOSTI STAVEBNÍHO ODDĚLENÍ – INVESTIČNÍ AKCE

Pavilon goril – nový (č. akce 0042123)

V měsíci červnu se do nového pavilonu goril přestěhovala chovaná zvířata včetně části původní gorilí skupiny. Po uvyknutí zvířat na nové prostředí bylo opět obnoveno provádění dokončovacích prací a také reklamačního řízení. Začátkem měsíce září byl do pavilonu přivezen nový chovný samec Kisumu a následně také samice Duni. Dne 28. 9. 2022 došlo ke slavnostnímu otevření pavilonu pro návštěvníky, který nyní ponese název „Rezervace Dja“.

Náhradní objekty za Bosnu (č. akce 0042818)

Ve spolupráci s vedením SOŠ a SOU Čakovice, se podařilo zajistit financování objektu detašovaného školského zařízení, z kapitoly „školství“ rozpočtu HMP. S vítězným uchazečem byla uzavřena smlouva na výstavbu nové ubytovny a školského zařízení. Na obou objektech probíhají stavební práce dle harmonogramu.

Výstavba pavilónu medvědovitých šelem, dříve Expozice pand velkých (č. akce 0043048)

Práce na projektu pro územní řízení byly pozastaveny, a to proto, že lokalita pro pavilon, tedy stávající ubikace a expozice medvědů ledních, bude k dispozici teprve po přestěhování ledních medvědů do nové expozice.

Expozice Arktidy – lední medvědi (č. akce 0043049)

Vzhledem k nepřiměřeným finančním nárokům projektanta jsme se s ním dohodli na ukončení spolupráce po odevzdání dokumentace pro stavební povolení. Dále probíhalo jednání se zástupci Magistrátu hl. m. Prahy o nutnosti navýšení celkových nákladů akce z důvodu zpracování aktualizovaného kontrolního rozpočtu, který ukázal vyšší finanční náročnost celé stavby. Navýšení celkových nákladů akce bylo schváleno dne 29. 8. 2022 Radou hl. m. Prahy

usnesením č. 2171. Poté bylo vyhlášeno výběrové řízení na zpracovatele dalších stupňů projektové dokumentace. Toto výběrové řízení vyhrála společnost Sweco Hydroproject a. s.

Odstranění starých dílen (č. akce 0044576)

Objekt starých dílen u jižního vchodu do Zoo Praha byl kompletně odstraněn. Akce pokračovala prováděním následných čistých terénních úprav a výsadbou zeleně a je již dokončena.

Vodojem užitkové vody (č. akce 0044577)

Stavební práce na vodojemu užitkové vody byly dokončeny a 21. 4. 2022 proběhla závěrečná kontrolní prohlídka stavby (kolaudace). Kolaudační souhlas byl vydán dne 5. 5. 2022.

Nyní probíhá příprava druhé etapy akce spočívající v realizaci páteřních rozvodů užitkové vody od vodojemu k uzlovým bodům budoucích expozic.

Pláně - etapa I. - Ubikace a výběhy koní Převalského (č. akce 0045570)

S projektantem, který zpracoval dokumentaci pro společné územní a stavební povolení, byla ukončena spolupráce a pro další stupeň dokumentace byl vybrán nový zpracovatel. Dne 10. 5. 2022 bylo vydáno stavební povolení, které nabylo právní moci 16. 6. 2022. Po kontrole prováděcí dokumentace bylo vypsáno výběrové řízení na zhotovitele stavby, který byl vybrán, a byla s ním podepsána smlouva o dílo. Dne 3. 10. 2022 bylo předáno staveniště zhotoviteli. V současné době probíhá realizace stavby.

Stavební úpravy a přístavba Zimoviště II. (č. akce 0045571)

V roce 2021 byla úspěšně realizována a zkolaudována stavba klecového výběhu o půdorysu 10,0 x 16,5 metru. Vzniklo tak univerzální zařízení, jež umožní dlouhodobé oddělení velkých šelem, respektive lidoopů, od ostatních jedinců jejich druhu. Týká se to například záložních samců, samců po dobu odchovu mláďat, zvířat hendikepovaných či dlouhodobě léčených.

Druhou etapou byla rekonstrukce přilehlé komunikace a manipulační plochy, zejména úprava nivelety, čímž při transportech zvířat odpadne pracné a potenciálně nebezpečné překládání z velkých kamionů na menší vozidla. S vybraným zhotovitelem stavby byla podepsaná smlouva a během 3. čtvrtletí proběhla realizace stavebních prací. Rekonstrukce přilehlé komunikace a manipulační plochy je dokončena.

Rekonstrukce pavilonu Indonéska džungle (č. akce 0045572)

Pavilon byl uveden do užívání v roce 2004. Přes řádnou pravidelnou údržbu se na stavu konstrukčních prvků projevují důsledky vlivu tropického mikroklimatu uvnitř pavilonu. Zároveň například končí životnost izolačním vrstvám střešního pláště nad provozním zázemím a ubikacemi orangutanů. Po patnácti letech provozu v extrémních podmínkách je třeba i zásahů do systémů vzduchotechniky atd. V březnu byla dokončena první etapa akce, kterou bylo provedení úprav noční expozice, tzv. Nokturna, pro potřeby chovu a expozice luskounů.

Rekonstrukce vstupů, vjezdů a odbavení návštěvníků - I. Etapa (č. akce 0045573)

Konečným cílem investice je komplexní řešení:

- vstupů do areálu Zoo Praha - rekonstrukcí stávajících a realizací další, nových
- řešení dopravy v klidu
- odbavení návštěvníků s důrazem na digitalizaci

První etapou je náhrada stávajících vstupních turniketů za nové. V květnu proběhlo výběrové řízení na turnikety pro nový vstup u nového pavilonu goril, jejichž realizace proběhla dle předloženého časového harmonogramu. Ve 4. čtvrtletí proběhlo výběrové řízení na dodavatele hardware a software vjezdového systému Zoo Praha. Vítězem této veřejné zakázky se stala společnost Green Center s. r. o., se kterou byla uzavřena smlouva o dílo. Dílo bylo převzato s menšími nedodělkami, které budou odstraněny během ledna 2023.

Pláně – Etapa II. Ubikace velbloudů dvouhrbých (č. akce 0046060)

Akce je II. etapou realizace expozičního celku nazvaného „PLÁNĚ“. Pro novou ubikaci a navazující expoziční i záložní chovné výběhy je zpracovaná studie jako podklad pro vypracování projektu pro společné povolení. Realizačně by akce měla navazovat na Etapu č. I, kterou je výstavba nových ubikací a výběhů koní Převalského. V měsíci srpnu bylo objednáno

rozpracování a aktualizace stávající studie. Odevzdání aktualizované verze studie očekáváme v 1. čtvrtletí 2023.

Voliéra ptáků u pavilonu Sečuán (č. akce 0046061)

Voliéra o výměře více než 70 m² naváže na jižní fasádu pavilonu a bude sloužit expozici ptačích druhů z asijských hor. Součástí akce jsou modelace okolí voliéry, návazné komunikace a výsadby dotvářející celkový dojem expozice. Pro akci byla z prostředků Fondu investic Zoo Praha pořízena projektová dokumentace a bylo již vydáno stavební povolení. Následně byl vybrán zhotovitel prováděcí dokumentace, která sloužila jako podklad pro výběr zhotovitele. Veřejnou zakázku na výběr zhotovitele stavby vyhrála společnost P&M bau s. r. o., se kterou byla uzavřena dne 16. 11. 2022 smlouva o dílo. V současné době probíhá realizace stavby.

Výběh zubra evropského v Dolních Počernicích (č. akce 0046062)

Hlavním cílem projektu Zubří v Praze je vytvoření rozlehlého přírodního výběhu pro rozšíření chovu tohoto největšího evropského kopytníka. Akce současně přispěje k revitalizaci území a navýšení biodiverzity - zkušenosti totiž dokazují, že spásáním, rozrušováním půdního pokryvu kopyty či válením se zvířat v kalištích, respektive prachových lázních, dochází v lokalitě k selekci travních porostů ve prospěch kvetoucích rostlin, keřů i stromů, což v důsledku znamená návrat původních druhů živočichů od hmyzu až po obratlovce. V současné době máme k dispozici projektovou dokumentaci pro společné povolení a probíhá její projednání s dotčenými orgány.

Rekonstrukce Opičích ostrovů a Vodního světa (č. akce 0046624)

Kapitálové výdaje na tuto investiční akci byly dodatečně schváleny dne 29. 8. 2022 usnesením Rady hl. m. Prahy č. 2094 a následně bylo vydáno rozpočtové opatření č. 5241.

Akce zahrnuje úpravy a rekonstrukce níže uvedených objektů a jednu novou expozici:

Přestavba ubikace gueréz na ubikaci pro malpy

Guerézy byly přestěhovány do nového pavilonu goril a jejich bývalá ubikace bude sloužit pro jiný druh primátů. Nejdříve se uvažovalo o kočkodanech nebo mangabejích a tyto druhy se objevily i v původním názvu akce. Po zvážení bude nakonec ubikace po přestavbě sloužit malpám, a proto byl název aktualizován. Úpravy budou muset řešit čtyři základní úkoly:

- náhradu sendvičových vnitřních stěn příčkami jednovrstvými (eliminace potenciálních úkrytů hlodavců),
- náhradu rákosové střešní krytiny,
- zastínění ubikace tak, aby bylo odstraněno zrcadlení expozičních skel
- a konečně přístavbu venkovní klece sloužící jako zimní výběh v době kdy nelze využívat hlavní expoziční výběh.

V průběhu prací na studii se ukázalo, že lepší než celková rekonstrukce ubikace bude její odstranění a náhrada úplně novou, což sice znamená nutnost absolvovat kompletní sloučené povolovací řízení, ale stavební program nebude nijak omezován.

Dokončená architektonická studie nového objektu pro chov malp nám byla odevzdána v prosinci 2022. Na základě této studie budou zpracovány další stupně projektové dokumentace.

Rekonstrukce vodních nádrží - jezírka a vodní příkopy

Stávající foliové nádrže je třeba rekonstruovat jak ve dnových partiích tak zejména v partiích břehových, kde nové technické řešení musí zabránit degradaci břehů vně hrany těsnění.

Zastínění ubikace gibbonů

Stávající ubikaci bylo nutné v zájmu zvýšení komfortu pro návštěvníky a celkového expozičního vyznění objektu zastínit tak, aby nedocházelo k nežádoucímu zrcadlení v expozičních sklech. Veřejnou zakázku na výběr zhotovitele stavby vyhrála společnost Sirea Praha spol. s r. o., se kterou byla dne 4. 11. 2022 uzavřena smlouva o dílo. Dílo bylo dokončeno a bez nedodělků předáno v prosinci 2022. Tato část investiční akce je hotova a ukončena.

Expozice strašilek humřích

Nová expozice vzácných, kriticky ohrožených, strašilek humřích bude umístěna v zadní části rezervace Bororo a zahrnuje instalování dvou buněk – mobilních kontejnerů, z nichž jedna bude sloužit pro potřeby zvířat a chovatelů a druhá bude expozicí pro návštěvníky. K buňkám bude přistavěn skleník o půdorysu cca 6 x 3 metry k produkci listí na krmení strašilek. Území pro chovné zařízení strašilek humřích je připraveno pro následnou instalaci výše zmíněných buněk a skleníku. Na základě zpracované projektové dokumentace proběhla veřejná zakázka na výběr zhotovitele stavby, se kterým bude uzavřena smlouva o dílo.

IV. EKONOMICKÝ ROZBOR

Hlavní činnost

Výnosy, transfery

Celkové výnosy bez transferů v roce 2022 činily 299 767,4 tis. Kč. Po dvou letech konečně nebyla jejich výše ovlivněna pandemií a Zoo Praha se vrátila k výnosům srovnatelným s obdobími před pandemií covid-19.

Výnosy ze vstupného, i nadále zůstávají nejvýznamnější položkou celkových výnosů. Oproti schválenému rozpočtu 192 750,0 tis. Kč bylo dosaženo skutečné výše 255 425,5 tis. Kč (z toho **vstupné do areálu** – 254 739,9 tis. Kč, **Trojská karta** – 685,6 tis. Kč). Každým rokem je při tvorbě rozpočtu k těmto výnosům přistupováno se zvýšeným ohledem na princip opatrnosti – zejména z toho důvodu, že návštěvnost, a tedy i výše tržeb, je do velké míry determinována neovlivnitelnými faktory, jako je zejména počasí, či v posledních letech pandemie covid-19, jejíž další vývoj nebylo možné předem odhadnout. Po dvou letech ovlivněných zmiňovanou pandemií se návštěvnost vrátila na původní úroveň. Podíl na dosažení tohoto pozitivního výsledku mělo rovněž otevření nového pavilonu goril, pojmenovaného „Rezervace Dja“ a příznivé klimatické podmínky.

I přesto, že další výnosy z prodeje služeb nedosahují takové výše jako tržby ze vstupného, vnímáme je i tak jako důležitý zdroj příjmů. Téměř u všech došlo k nárůstu skutečných výnosů oproti původnímu předpokladu. Zázitkový program „**Výroba sloního papíru**“ přispěl do výnosů částkou 243,8 tis. Kč (SR 120,0 tis. Kč). I v tomto roce byly u návštěvníků nejúspěšnější programy spojené s blízkým kontaktem se zvířaty, jako např. „**Chovatelem v Zoo**“ (787,6 tis. Kč, SR 200,0 tis. Kč), „**Setkání s lachtany**“ (188,4 tis. Kč, SR 50,0 tis. Kč) či „**Krmení velbloudů**“ (125,8 tis. Kč, SR 40,0 tis. Kč). Žádaný byl také zázitkový program „**Noční výprava s termokamerou**“ (391,5 tis. Kč, SR 200,0 tis. Kč) a další stále více oblíbené programy a průvodcovské služby (3 827,0 tis. Kč, SR 1 500,0 tis. Kč). V tomto roce musel být vzhledem k plachosti současné skupiny zvířat pozastaven program „**Krmení žiraf**“, a dosaženo tak bylo celkových výnosů pouze ve výši 1,2 tis. Kč (SR 120,0 tis. Kč). Nově pak byly zavedeny programy Krmení bongů (27,9 tis. Kč) a Snídaně s luskouny (6,5 tis. Kč), z kterého je část výnosů určena na sbírku Pomáháme jim přežít. Další výnosy pak plynuly z ubytování v rekreačním zařízení (198,9 tis. Kč) a dopravy zvířat (11,5 tis. Kč).

V případě prodeje zboží se jedná především o tržby z prodeje plánek, které přímo souvisí s návštěvou Zoo Praha. Zde došlo v roce 2022 k nárůstu výnosů (396,0 tis. Kč, SR 200,0 tis. Kč).

Čerpání fondů Zoo Praha bylo zapojeno v celkové výši 31 107,9 tis. Kč, tj. 92,8 % upraveného rozpočtu. Z toho 8 329,5 tis. Kč tvoří čerpání veřejné sbírky „Pomáháme jim přežít“ a „Toulavý autobus“, 181,1 tis. Kč čerpání FKSP a 22 597,3 tis. Kč zapojení fondu odměn. K úspoře oproti upravenému rozpočtu došlo v případě použití fondu odměn (402,7 tis. Kč).

K mírnému nárůstu došlo oproti schválenému rozpočtu (6 575,0 tis. Kč) v položce **ostatních výnosů**, které skutečně činily 6 609,4 tis. Kč, výnosy z přefakturace energií činily 6 045,4 tis. Kč. Dále se jednalo zejména o náhrady od pojišťovny (106,1 tis. Kč) aj.

Finanční výnosy dosáhly výše 104,5 tis. Kč, jednalo se o kurzové zisky (77,7 tis. Kč) a úroky na účtech (26,8 tis. Kč).

Neinvestiční příspěvek MHMP byl pro rok 2022 schválen ve výši 155 549,0 tis. Kč. V průběhu roku poté došlo k následujícím rozpočtovým opatřením:

- 21 050,5 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 1296; navýšení NIP – krytí nezbytných provozních výdajů (zvýšení cen energií).
- 3 157,5 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 2643; zvýšení limitu prostředků na platy a zákonných odvodů.
- 1 968,4 tis. Kč; usnesení Rady hl. m. Prahy č. 2951, refundace nákladů spojených se zajištěním kyvadlové dopravy mezi záchytným parkovištěm u tunelu Blanka a Zoo Praha za rok 2022.

Celkový neinvestiční příspěvek MHMP tak po úpravách činil 181 725,4 tis. Kč.

V letošním roce došlo k úspoře neinvestičního příspěvku ve výši 3 330,2 tis. Kč (z toho nižší tvorba odpisů oproti upravenému plánu – 233,8 tis. Kč). Úspory bylo dosaženo z důvodu pozitivního vývoje návštěvnosti, ale i úsporným opatřením v oblasti energií.

Dále Zoo Praha obdržela **dotaci od MŽP** ve výši 3 102,3 tis. Kč., která byla určena na úhradu části krmiv a vydání publikace "Ročenka zoologických zahrad". . Dotace byla plně využita.

V rámci **ostatních dotací mimo rozpočet zřizovatele** byly proúčtovány v souladu s účetním standardem č. 708 odpisy z majetku pořízeného z daru ve výši 199,5 tis. Kč. Jedná se o poměrnou část odpisů v případě Rákosova pavilonu.

Náklady

V porovnání s rokem 2021 byl zaznamenán nárůst celkových nákladů v hlavní činnosti o 77 136,1 tis. Kč. Nárůst souvisí zejména s plným provozem Zoo Praha po celý rok, bez uzavření, či jiných restrikcí na základě vládních nařízení. K navýšení došlo až na výjimku ve všech kategoriích. U spotřebovaných nákupů o 38 804,5 tis. Kč, u osobních nákladů o 16 805,6 tis. Kč, u nákladů za služby o 12 027,8 tis. Kč a taktéž i v rámci ostatních nákladů o 8 184,4 tis. Kč. Ke zvýšení nákladů došlo i u odpisů a drobného majetku (o 1 269,6 tis. Kč), finančních nákladů (117,3 tis. Kč) a daně z příjmu (1,5 tis. Kč). Náklady z daní a poplatků byly oproti roku 2021 naopak nižší o 74,7 tis. Kč. Schválený rozpočet nákladů ve výši 391 881,0 tis. Kč byl v průběhu roku upraven v návaznosti na vývoj výnosů, schválených transferů a čerpání fondů na celkových 487 197,6 tis. Kč. Skutečné náklady poté činily 481 464,4 tis. Kč.

Spotřebované nákupy

Spotřebované nákupy dosáhly výše 111 133,7 tis. Kč, přičemž 3 025,2 tis. Kč tvořila dotace od Ministerstva životního prostředí určená na úhradu krmiv.

V rámci **spotřebního materiálu** došlo oproti roku 2021 ke zvýšení nákladů o 38 804,5 tis. Kč. Nejobjemnější položkou spotřebního materiálu jsou náklady na krmiva, které včetně dotace MŽP dosáhly výše 29 990,3 tis. Kč (skutečnost 2021 činila 25 593,0 tis. Kč).

K objemnějším nákladům v rámci spotřeby materiálu patří zejména základní materiál (17 264,4 tis. Kč), tj. především podestýlky pro chovaná zvířata, materiál pro údržbu areálu, předtisky vstupenek a čipových karet, propagační materiál (3 263,8 tis. Kč), pohonné hmoty (2 384,2 tis. Kč), majetek v operativní evidenci (1 365,9 tis. Kč), veterinární léky a materiál (836,5 tis. Kč) a rostlinný materiál (609,8 tis. Kč).

V rámci **spotřeby energií** došlo oproti roku 2021 k nárůstu celkových nákladů o 23 786,7 tis. Kč. Nárůst je zapříčiněn zvýšením cen elektřiny a plynu, ve fyzických jednotkách došlo naopak v důsledku úsporných energetických opatření k poklesu.

Tab. 9 – Srovnání spotřeby energií v roce 2022 a 2021

v tis. Kč	2022	2021
Elektrická energie	35 678,7	16 372,2
Plyn	6 382,2	2 230,9
Vodné, stočné	12 232,2	11 903,4
Celkem	54 293,1	30 506,5

Spotřeba elektrické energie ve fyzických jednotkách ve výši 9,055 mil. kWh (bez přefakturací) se snížila oproti roku 2021 o 131 tis. kWh (2021 činila 9,186 mil. kWh).

Spotřeba plynu ve fyzických jednotkách činila 259 tis. m³ (bez přefakturací) a snížila se tak v porovnání s rokem předešlým (313 tis. m³) o 54 tis. m³.

V roce 2022 došlo ke zvýšení položky vodné, stočné (bez vody jímané z vrtů) na 12 232,2 tis. Kč.

Služby

Ve srovnání s rokem 2021 zaznamenala tato nákladová skupina nárůst o 12 027,8 tis. Kč. Nárůst souvisí především s plným provozem Zoo Praha po celý rok, bez uzavření, či jiných restrikcí na základě vládních nařízení, a tím i možnosti realizace služebních cest za účelem transportu zvířat a in situ projektů. Provedeny byly rovněž nezbytné opravy a udržování. V roce 2022 bylo dále v rámci ostatních služeb promítnuto zvýšené čerpání prostředků veřejné sbírky „Pomáháme jim přežít“ i v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině (oproti roku 2021 o 1 409,3 tis. Kč).

Náklady na **opravy a udržování** dosáhly výše 26 984,3 tis. Kč. Veškeré opravy a udržování bylo nezbytně nutné provést, a to zejména z důvodu předcházení následným rozsáhlejšími opravám, ale i bezpečnosti a plynulosti chodu zahrady.

V rámci oprav budov a staveb byla provedena oprava fasády hlavní budovy, oprava vodovodní šachty, oprava herní části rezervace Bororo, oprava povrchu tří bazénů a přístřešku v zázemí lachtanů, opravný nátěr v objektu Hejnice, oprava podlahy v zázemí slonů, nátěr střechy Pavilonu vodních ptáků, oprava nádrže na naftu a další.

U oprav a údržby komunikací došlo k opravě mlatových návštěvnických cest a ploch a parkovišť.

V rámci ostatních oprav a udržování byly hrazeny instalatérské, malířské a lakýrnické, zednické a betonářské práce, čištění a dezinfekce vody, elektromontážní a elektroinstalační práce, údržba a servis MaR, EZS, EPS a UPS, zámečnické, sklenářské, výškové, pokrývačské a klempířské práce, výroba klíčů a zámků, oprava jízdních kol a další. Z mimořádných akcí stojí za zmínku oprava konstrukce zastínění člunozubců, oprava elektroinstalace Gočárových domů, výměna poškozených stropních sítí ve velké voliére a oprava sítě ve venkovním výběhu orangutanů.

Opravy strojů a zařízení se týkaly především servisu a údržby kamerových systémů, čerpací techniky, čistící techniky, kotlů, výtahů a zvedacích zařízení, kompresorů, automatických bran, dveří a závor a dalších strojů a zařízení. Mimořádnou bezodkladnou velkou akcí byla havárie vodovodního potrubí v pavilonu Indonéska džungle. Mezi další akce patří oprava regulace vzduchotechniky ve Vzdělávacím centru, oprava filtrace jezírka u orangutanů, oprava kompresorů v Pavilonu hrochů, apod.

V případě údržby pozemků a porostů se pak jednalo zejména o arboristické práce související s průběžným i mimořádným ošetřením stromů, redukční a bezpečnostní řezy stromů, kácení havarijních a potenciálně nebezpečných dřevin a další zahradnické práce včetně obnovy a nových výsad. Významným počinem v 1. pololetí byla dosadba zeleně venkovních prostor nového pavilonu goril a osázení ochozů, záhonů a zelených stěn tropickými rostlinami uvnitř pavilonu. Do termínu slavnostního otevření pavilonu „Rezervace Dja“ se všechny porosty pěkně zapojily a nastala pečlivá pravidelná údržba. Na základě výběrového řízení proběhla obnova zeleně poblíž pavilonu Indonéska džungle a také výměna parkosů ve vybraných výběžích a expozicích. Řízenou údržbou svahu na Zakázance se snažíme obnovit stepní rostlinné společenství a poskytnout tak přirozené útočiště zejména plazům a hmyzu. I nadále jsme spolupracovali s externími vědeckými pracovišti, jejichž odborníci monitorují výskyt a šíření bylin a malých živočichů. Koncem roku proběhla ve výběhu kozorožců kavkazských a v prostoru pavilonu vodních ptáků redukce hnízd volavek popelavých.

Přehled o výši provedených oprav a udržování dle jednotlivých druhů uvádí tabulka níže.

Tab. 10 – Přehled o výši provedených oprav a udržování dle jednotlivých druhů v roce 2022

v tis. Kč	RS 2022	RU 2022	Skutečnost 2022
Opravy budov a staveb	450,0	5 140,1	3 140,1
Opravy komunikací	100,0	233,3	233,3
Ostatní opravy a udržování	4 220,0	9 295,8	9 118,3
Opravy strojů a zařízení	1 485,0	6 941,3	6 941,4
Opravy a servis programového vybavení	45,0	28,6	28,6
Opravy dopravních prostředků	700,0	2 164,5	2 164,5
Údržba pozemků a porostů	3 000,0	5 358,1	5 358,1
Opravy a udržování celkem	10 000,0	29 161,7	26 984,3

Náklady na **cestovné** v roce 2022 činily 4 039,8 tis. Kč. Veškeré služební cesty bylo nezbytně nutné uskutečnit z důvodu udržování stávající a navázání možné nové spolupráce s evropskými i světovými zahradami zejména v rámci chovatelské oblasti a v neposlední řadě v souvislosti s monitoringem a rozšířením aktivit v oblasti in situ projektů.

Náklady na reprezentaci za rok 2022 dosáhly výše 1 070,7 tis. Kč. Jednalo se převážně o cateringové služby u příležitosti významných událostí.

Celkové náklady na **ostatní služby** (skutečnost 2022 činila 40 459,4 tis. Kč) byly vyšší oproti roku 2021 o 5 933,5 tis. Kč. K nárůstu oproti schválenému rozpočtu roku 2022 i skutečnosti roku 2021 dochází téměř ve všech položkách ostatních služeb, a to především z důvodu plného provozu Zoo Praha po celý rok, bez vládních covid omezení. Náklady byly vynaloženy na odborné služby (9 041,9 tis. Kč – služby grafické a tiskové, cizojazyčné překlady a tlumočení, právní a znalecké posudky, ekonomické a ostatní), ostatní služby zejména v rámci použití prostředků veřejné sbírky Pomáháme jim přežít (8 875,9 tis. Kč), bezpečnostní služba (3 395,0 tis. Kč), IT služby (2 954,3 tis. Kč), inzerce a propagace (2 688,1 tis. Kč), odvoz odpadu (2 447,0 tis. Kč - vč. biologického odpadu – hnůj, listovka aj.), služby úklidu (2 411,7 tis. Kč), poštovné (1 564,1 tis. Kč – vč. fundraisingové rozesílky na podporu in situ projektů v rámci veřejné sbírky Pomáháme jim přežít), poplatky za platební karty (1 347,7 tis. Kč), veterinární péče a rozbory (2 653,3 tis. Kč) aj.

Osobní náklady

Limit prostředků na platy byl schválen ve výši 100 668,7 tis. Kč pro 243,0 pracovníků. V souvislosti se zákonným navýšením platových tarifů byl v souladu s usnesením RHMP č. 2643 ze dne 26. 9. 2022 limit navýšen o 2 325,2 tis. Kč na 102 993,9 tis. Kč. V tomto roce bylo schváleno použití fondu odměn v celkové výši 23 000,0 tis. Kč, přičemž skutečné čerpání činilo 22 597,3 tis. Kč. Fond odměn byl použit na odměny zaměstnanců (14 264,4 tis. Kč) a dále z něj bylo kompenzováno překročení limitu prostředků na platy (8 332,9 tis. Kč).

Limit počtu zaměstnanců 243,0 osob byl na základě Usnesení RHMP č. 1609 ze dne 20. 6. 2022 navýšen na 246 přepočtených osob pro rok 2022. Tento limit počtu zaměstnanců byl dodržen na 99,5 % (skutečnost 2022 - 244,8 osob). Vzhledem k vysoké náročnosti na odborné znalosti a zkušenosti se v roce 2022 nepodařilo obsadit pracovní pozici interního auditora.

Ostatní osobní náklady vznikají především z důvodu potřeby zajištění staff, pokladní a průvodcovské služby. Jedná se o činnosti, které by bylo vzhledem k nerovnoměrné potřebě v průběhu roku neefektivní zajišťovat prostřednictvím kmenových zaměstnanců. Tyto služby jsou nezbytně nutné nejen z důvodu zabezpečení kvalitního servisu pro naše návštěvníky, ale především kvůli bezpečnosti a plynulosti chodu zoologické zahrady. Ve srovnání s předchozím rokem se tyto náklady zvýšily o 3 583,2 tis. Kč v souvislosti s plným provozem Zoo Praha bez omezení a rovněž s otevřením Rezervace Dja, včetně nového vstupu v této lokalitě.

Úměrně k nárůstu mzdových nákladů došlo rovněž ke zvýšení zákonného sociálního pojištění a ostatních sociálních nákladů.

Odpisy, drobný dlouhodobý majetek

Odpisový plán v hlavní činnosti byl schválen ve výši 73 034,0 tis. Kč včetně odpisů z transferů/darů. Na základě žádosti Zoo Praha byl odpisový plán usnesením RHMP č. 3242 ze dne 14. 12. 2022 snížen na 70 302,0 tis. Kč, z toho 200,0 tis. Kč odpisy majetku pořízeného z daru. Ke snížení odpisů oproti původnímu plánu došlo především vlivem prodloužení životnosti budov a staveb v důsledku provedení technického zhodnocení. Vedle toho i z důvodu pozdějšího zařazení některých budov a staveb, případně jejich technického zhodnocení, oproti původnímu předpokladu, z důvodu prodloužení realizace stavebních prací vyvolaných nutnými změnami. Skutečné odpisy pak činily 70 067,7 tis. Kč (z toho odpisy majetku pořízeného z daru 199,5 tis. Kč), upravený plán tak byl naplněn na 99,6 %.

Na nákup **drobného dlouhodobého majetku** bylo vynaloženo celkem 5 197,1 tis. Kč. Jednalo se především o nákup nábytku a vybavení pro kanceláře a ostatní pracoviště, výpočetní techniky a ostatní elektroniky, pracovních strojů a vybavení z důvodu nově vzniklé potřeby pro výkon práce, či běžného opotřebení původního majetku.

Daně a poplatky, ostatní náklady, finanční náklady

V rámci položky daně a poplatky došlo k úhradě poplatků za dálniční známky, mýtné, kolky, místního poplatku za vyhrazení parkovacích míst a poplatek za čerpání podzemních vod. Spotřeba vody jímáné z vrtů v roce 2022 činila 688 296 m³ (r. 2021 - 753 478 m³), cena i v tomto roce zůstala ve výši 3 Kč/m³.

Nejvýznamnější položkou v rámci ostatních nákladů byly náklady z titulu koeficientu DPH, které činily 20 494,3 tis. Kč. Mezi další podstatné položky patří pojistné (3 575,7 tis. Kč) a členské poplatky (563,8 tis. Kč - WAZA, EAZA, UCSZOO, Species 360).

V případě finančních nákladů se jednalo konkrétně o kurzové rozdíly (216,2 tis. Kč).

Hospodářský výsledek

K 31. 12. 2022 ukončila Zoo Praha hospodaření v rámci hlavní činnosti s vlastní úsporou neinvestičního příspěvku 3 330,2 tis. Kč (z toho nižší tvorba odpisů oproti upravenému plánu činila 233,8 tis. Kč). Úspory bylo dosaženo z důvodu pozitivního vývoje návštěvnosti, ale i úsporným opatřením v oblasti energií. Dotace MŽP byla vyčerpána v plné výši.

Doplňková činnost

Výnosy

V rámci doplňkové činnosti se podařilo dosáhnout **celkových výnosů** 109 432,7 tis. Kč. Roční plán výnosů stanovený na 73 050,0 tis. Kč tak byl splněn na 149,8 %. K překročení plánu došlo téměř ve všech položkách rozpočtu.

Tržby z parkoviště přispěly k celkovým výnosům částkou ve výši 31 518,4 tis. Kč, tj. 131,3 % schváleného rozpočtu. Se souhlasem Magistrátu hl. m. Prahy a TSK jsme od 26. března 2022 opět zahájili provoz parkoviště u tunelového komplexu Blanka ve smíšeném režimu (všední dny jako záchytná parkovací plocha, kterou provozuje TSK a o víkendech, svátcích a letních prázdninách jako záchytná parkovací plocha pro návštěvníky Zoo Praha se zajištěnou autobusovou kyvadlovou dopravou). Cena parkovného u tunelového komplexu Blanka zůstala na stejné úrovni jako v předchozích letech, tj. 50,- Kč za jeden osobní automobil na jeden den. Cena parkovného na parkovištích v Troji v bezprostřední blízkosti zoologické zahrady se od 1. dubna 2022 zvýšila na 250,- Kč za jeden osobní automobil na jeden den o víkendech, svátcích a letních prázdninách. V ostatní dny zůstala cena 200,- Kč za jeden den. Nicméně vzhledem ke kompletní revitalizaci jižního parkoviště a revitalizaci parkoviště pod Trojským zámkem, konkrétně okolí jižního vchodu k Trojskému zámku, jsme po část roku neměli k dispozici cca 100 parkovacích míst. Zvýšené parkovné o víkendech, svátcích a letních prázdninách nám nahradilo ztrátu za pokles parkovacích míst v důsledku výše uvedených revitalizací. Po dohodě s organizací ROPID a Dopravním podnikem hl. m. Prahy, a.s. byla od 28. září 2022 zavedena nová autobusová linka č. 234 ze zastávky Nádraží Holešovice přes zastávku Parkoviště Trojský most, k Zoo Praha a dále k novému pavilonu goril až do stanice Podhoří. Tato linka z velké části nahradila stávající kyvadlovou dopravu.

Významný podíl na celkových výnosech tvoří **výnosy z prodaného zboží** 46 921,8 tis. Kč (tj. 161,8 % SR). V letošní sezóně si návštěvníci mohli zakoupit suvenýry ve stávajících jedenácti prodejních stáncích. Některé z nich jsou zaměřeny na konkrétní tematiku – např. Knihkupectví (literatura o zvířatech, rostlinách či přírodě), prodejní galerie minerálů, přírodnin, fosílií a originálních sošek nazvaná Trilobit či stánek Pomáháme přežít gorilám. Od 28. září 2022 byl otevřen nový obchod pod názvem „Suvenýry Dja“, který je součástí nového pavilonu goril a který má nyní největší prodejní plochu ze všech našich obchodů.

V měsíci říjnu bylo etno zboží z obchodu „Mzuri Afrika“ přemístěno do prodejny „Suvenýrů Dja“ a etno obchod jsme změnili na „Obchůdek u želv“, kde se zaměřujeme převážně na prodej textilního zboží se zoo tematikou.

V roce 2022 jsme v oblasti merchandisingu připravili nové produkty zaměřené na příchod vombata: originální řada pánských, dámských a dětských triček, hrnky ve dvou provedeních, podtácky a cukrovinky ve tvaru krychliček tzv. „Vombatí kostky“. Další merchandising jsme připravili k zahájení sezóny. Jednalo se o produkty s výtvarným zpracováním motivu luskouna (pánské košile, hrnky, tašky přes rameno, taštičky na zip, cestovní polštářky) a dětskou kolekci sportovního oblečení od firmy Bushman (košile, kraťasy, mikiny a letní plátěné kloboučky). Luskouní kolekci jsme využili taktéž při jejich oficiálním představení, které proběhlo 15. května 2022. Jako tradičně každý rok jsme připravili oblíbené stolní a nástěnné kalendáře na rok 2023.

Do nově otevřeného obchodu „Suvenýry Dja“ jsme nechali vyrobit celou novou unikátní kolekci „Rezervace Dja“, která obsahuje: trička s motivem Duni, Kisumu, štětkouna, kočkodana a guerézy, dále plátěné tašky, hrnky, bloky, pohlednice a magnetky se stejnými motivy. Motivy obou nových goril byly dále využity na batůžky, lahve na pití, kšiltovky a kloboučky. Celou sérii suvenýrů řady „Rezervace Dja“ ještě doplňují lupy, krabičky poslední záchrany, figurky gorilího samce nebo samice v personifikované krabičce, dětský nožík a šňůrky na krk.

V rámci in-situ projektů jsme v březnu na zahajovací slavnosti začali s prodejem nástěnného kalendáře na rok 2023 pod názvem „Něžní obři“, navazujícího leporela a puzzlí, vše vytvořené z unikátních fotografií goril východních. Dále jsme 18. června 2022 pokřtili nové vydání úspěšné knihy Gorilí pohádky – Moja, Tatu a tiplíci. Výtěžek z prodeje těchto předmětů je určen na sbírkový účet „Pomáháme jim přežít“.

Tržby za reklamu činily 3 734,5 tis. Kč. Jednalo se zejména o reklamu poskytnutou partnerům Zoo Praha.

Tržby z pronájmů za rok 2022 činily 24 420,8 tis. Kč, plán byl splněn na 215,2 %. V letošním roce byly všechny gastrostánky a restaurace provozovány stávajícími nájemci. Nicméně provozovatelé dvou restaurací byli ve výpovědi, a to restaurace Oceán, kde podal výpověď provozovatel k 31. říjnu 2022 a Hostinec Gočárův dům, kde dala výpověď provozovateli zoologická zahrada k 31. prosinci 2022. Ve 3. čtvrtletí byla tedy vyhlášena veřejná soutěž na provozovatele restaurace Oceán. Vítězem se stal stávající provozovatel, společnost Great Eat s.r.o., která tak od 1. listopadu 2022 dál plynule pokračovala ve svém provozu. Vzhledem k enormnímu nárůstu cen energií a surovin a vzhledem k znovuotevření zrekonstruované konkurenční restaurace Gaston, klesla nabídková cena ročního nájmu téměř o polovinu.

Ve 4. čtvrtletí jsme vysoutěžili nového provozovatele Hostince Gočárův dům, kde nabídková cena ročního nájmu stoupla téměř o jeden milion Kč, čímž se snížila ztráta za nájemné restaurace Oceán.

Během června a července 2022 proběhla výměna zahradního nábytku na terasách Občerstvení Obora.

I v letošním roce byla po celou sezónu v provozu **dětská tramvajka**, jejíž tržby nám významně přispívají do výnosů doplňkové činnosti. V letošní sezóně tržby činily 1 145,5 tis. Kč.

V rámci ostatních výnosů jsou zahrnuty zejména provize za pamětní medaile, bonusy od partnerů, poštovné za e-shop, prodej sloního trusu a přefakturace energií a služeb.

Náklady

Náklady doplňkové činnosti za rok 2022 byly v celkové výši 80 840,4 tis. Kč, tj. 139,6% schváleného rozpočtu. Tyto náklady bylo nutné vynaložit z důvodů zajištění výnosové stránky rozpočtu.

V souvislosti se zvýšenými tržbami oproti schválenému rozpočtu došlo k nárůstu nákladů z prodaného zboží, spotřebního materiálu, poštovného a osobních nákladů, kde jsme v průběhu roku byli nuceni vzhledem k inflaci a vzhledem ke konkurenci navýšit hodinové sazby sezónním brigádníkům.

Odpisy dlouhodobého majetku v rámci doplňkové činnosti byly v souladu s Pokynem k přijetí dědictví ze závěti zúčtovány v celkové výši 185,2 tis. Kč. Jedná se o odpisy z majetku nabytého dědictvím, který je využíván v rámci doplňkové činnosti (pronájmy).

Hospodářský výsledek

Za rok 2022 vykazuje doplňková činnost zisk po zdanění ve výši 28 592,3 tis. Kč. Doplňková činnost je významným zdrojem pro tvorbu rezervního fondu a fondu odměn a tím tedy i eventuálního financování nákladů hlavní činnosti, nekrytých běžným neinvestičním příspěvkem a výnosy.

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb. a pravidly pro finanční vypořádání navrhujeme proto do rezervního fondu přidělit 6 391,7tis. Kč. Do fondu odměn poté 22 200,6 tis. Kč.

Vypracovala:

Schválil:

Ing. Šárka Nováková, MBA
ekonomicko provozní náměstek

Mgr. Miroslav Bobek
ředitel Zoologické zahrady hl. m. Prahy

V Praze dne 6. 2. 2023

**ZOOLOGICKÁ ZAHRADA HL. M. PRAHY • U TROJSKÉHO ZÁMKU 120/3 •
171 00 PRAHA 7 • CZ**

PŘEHLED ZÍSKANÝCH DARŮ PŘEVEDENÝCH DO REZERVNÍHO FONDU ZA ROK 2022

Dar	Počáteční stav k 01. 01. 2022	Přijaté dary za rok 2022	Použití darů za rok 2022	Konečný stav k 31. 12. 2022
Konkrétně určené dary - zvířata - adopce, sponzoring, darovací smlouvy	69 588 136,13	14 285 666,82	0,00	83 873 802,95
Stravenky	14 323 750,00	931 700,00	0,00	15 255 450,00
Sloninec	513 965,62	21 000,00	0,00	534 965,62
Veřejná sbírka Pomáháme jim přežít	14 202 803,14	6 874 626,15	8 326 050,66	12 751 378,63
Veřejná sbírka Toulavý autobus	45 542,39	1 132,00	3 446,14	43 228,25
Veřejná sbírka Návrat divokých koní	146 566,80	1 046,00	0,00	147 612,80
Veřejná sbírka Rozvoj Zoo Praha	939 355,19	126 363,00	0,00	1 065 718,19
Peněžité dary účelové	2 365 500,00	-865 500,00	0,00	1 500 000,00
celkem	102 125 619,27	21 376 033,97	8 329 496,80	115 172 156,44

V Praze dne 31. 1. 2023

Ivana Růžková

**ZOOLOGICKÁ ZAHRADA HL. M. PRAHY • U TROJSKÉHO ZÁMKU 120/3 •
171 00 PRAHA 7 • CZ**

TABULKY č. 1 – 5

2022

Příspěvková organizace: Zoologická zahrada hl. m. Prahy

Rozbor hospodaření za rok 2022

Hlavní činnost

v tis. Kč

	Schválený plán 2022	Upravený plán k 31.12.2022	Skutečnost k 31.12.2022	Skutečnost k 31.12.2021
VÝNOSY CELKEM	236 132,0	302 169,9	299 767,4	210 946,2
60X Výnosy z vlastních výkonů a zboží	195 425,0	261 693,7	261 693,6	182 999,9
<i>z toho: vstupné</i>	<i>192 750,0</i>	<i>255 425,5</i>	<i>255 425,5</i>	<i>178 467,1</i>
<i> prodané zboží</i>	<i>200,0</i>	<i>395,9</i>	<i>395,9</i>	<i>265,9</i>
64X Ostatní výnosy	40 675,0	40 371,7	37 969,3	27 910,4
66X Finanční výnosy	32,0	104,5	104,5	35,9
NÁKLADY CELKEM	391 881,0	487 197,6	481 464,4	404 328,4
50X Spotřebované nákupy	96 246,7	114 106,4	111 133,7	72 329,2
<i>z toho: 501 Spotřeba materiálu</i>	<i>33 996,7</i>	<i>56 661,1</i>	<i>56 661,3</i>	<i>41 781,9</i>
<i> 502 Spotřeba energie</i>	<i>62 200,0</i>	<i>57 266,1</i>	<i>54 293,1</i>	<i>30 506,5</i>
51X Služby	38 908,6	74 732,2	72 554,2	60 526,4
<i>z toho: 511 Opravy a udržování</i>	<i>10 000,0</i>	<i>29 161,7</i>	<i>26 984,3</i>	<i>24 548,6</i>
<i> 512 Cestovné</i>	<i>1 178,0</i>	<i>4 039,8</i>	<i>4 039,8</i>	<i>888,8</i>
<i> 513 Náklady na reprezentaci</i>	<i>512,0</i>	<i>1 070,7</i>	<i>1 070,7</i>	<i>563,1</i>
<i> 518 nájemné a služby (nebyt. prost.)</i>	<i>564,0</i>	<i>377,6</i>	<i>377,4</i>	<i>908,8</i>
<i> 518 úklid</i>	<i>2 205,0</i>	<i>2 411,7</i>	<i>2 411,7</i>	<i>1 999,6</i>
<i> 518 výkony spojů</i>	<i>1 984,0</i>	<i>2 822,4</i>	<i>2 822,2</i>	<i>1 982,1</i>
<i> 518 ostraha objektů</i>	<i>3 100,0</i>	<i>3 395,0</i>	<i>3 395,0</i>	<i>3 151,8</i>
<i> 518 propagace</i>	<i>2 120,0</i>	<i>2 688,1</i>	<i>2 688,1</i>	<i>2 616,5</i>
52X Osobní náklady	157 633,7	194 306,2	193 903,3	177 097,7
<i>z toho: 521 030X platy zaměstnanců</i>	<i>100 668,7</i>	<i>125 993,9</i>	<i>125 591,2</i>	<i>116 566,3</i>
<i> 521 031X ostatní osobní náklady</i>	<i>7 010,0</i>	<i>12 031,3</i>	<i>12 031,2</i>	<i>8 448,0</i>
<i> 524 zákonné soc. pojištění</i>	<i>41 980,0</i>	<i>46 173,8</i>	<i>46 173,8</i>	<i>42 127,7</i>
<i> 527 030x zák. soc. náklady - FKSP</i>	<i>2 490,0</i>	<i>2 541,0</i>	<i>2 541,0</i>	<i>2 358,5</i>
53X Daně a poplatky	2 559,0	2 518,2	2 518,2	2 592,9
54X Ostatní náklady	23 134,0	25 814,1	25 814,4	17 629,9
<i>z toho: 541 Smluvní pokuty a úroky z prodlení</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i> 542 Jiné pokuty a penále</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i> 547 Manka a škody</i>	<i>0,0</i>	<i>121,0</i>	<i>121,1</i>	<i>0,2</i>
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	73 294,0	75 499,1	75 319,4	74 049,9
<i>z toho: 551 03XX-08XX odpisy jako zdroj 416</i>	<i>72 834,0</i>	<i>70 102,0</i>	<i>69 868,2</i>	<i>68 411,2</i>
<i> 551 09XX odpisy kryté státní dotací (403/672)</i>	<i>200,0</i>	<i>200,0</i>	<i>199,5</i>	<i>199,5</i>
56X Finanční náklady	80,0	216,3	216,2	98,8
59X Daň z příjmů	25,0	5,1	5,1	3,5
Výsledek hospodaření (výnosy - náklady)	-155 749,0	-185 027,7	-181 697,0	-193 382,1
672 Neinv. příspěvek z rozpočtu zřizovatele	155 549,0	181 725,4	181 725,4	177 835,7
672 Neinv. přisp. prostřednictvím rozpočtu zřizovatele	0,0	3 102,3	3 102,3	16 744,2
672 Ostatní dotace mimo rozpočet zřizovatele	200,0	200,0	199,5	211,6
Výsledek hospodaření celkem	0,0	0,0	3 330,2	1 409,3

Sestavil/a: Ivana Růžková

Datum: 31.01.2023

Telefon: 296 112 242

Podpis:

Ředitel/ka organizace: Mgr. Miroslav Bobek

Podpis:

Organizace: Zoologická zahrada hl. m. Prahy

(odměňující dle § 109 odst. 3 písm. d) zákona č. 262/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů)

Plnění počtu zaměstnanců a prostředků na platy za rok 2022

U k a z a t e l	Měrná jedn.	R o k 2022 limit	Skutečnost 2022	% plnění	Skutečnost 2021
a	b	1	2	3	4
<u>Hlavní činnost</u>					
Počet zaměstnanců	přep. os.	246,0	244,8	99,5	240,4
Prostředky na platy <i>z toho: platové tarify</i>	tis. Kč	102 993,9	125 591,2	121,9	116 566,3
	tis. Kč	68 810,3	60 416,8	87,8	55 493,9
Průměrný plat	Kč	34 889,5	42 756,6	122,5	40 414,3
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	12 031,3	12 031,2	100,0	8 448,0
<u>Doplňková činnost</u>					
Počet zaměstnanců	přep. os.	x	37,5	x	35,0
Prostředky na platy	tis. Kč	x	18 887,5	x	16 555,0
Průměrný plat	Kč	x	41 956,52	x	39 366,6
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	x	5 749,2	x	4 510,0

Vypracoval/a: Jaroslava Řečinská

Telefon: 296 112 166

Datum: 31.01.2023

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	42123	
Název akce	Pavilon goril - nový	
Realizace v letech	od 2013	do 2022

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)		CN=IP+NIP (1+2)	
		306 191,46	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)		IP=KV+FI (1)	
		306 191,46	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		222 130,01	84 061,45
z toho: projektová dokumentace		10 327,00	217,40
stavební část		211 803,01	83 844,05
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :		(2) 0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		112 560,63	109 569,38	50 507,80		
2022		0,00	0,00	33 553,65		
celkem KV + FI		112 560,63	109 569,38	84 061,45	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		306 191,46			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		0,00	0,00	0,00		
2024						
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		0,00	0,00	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		0,00			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		112 560,63	109 569,38	84 061,45	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		306 191,46			celkem NIP	0,00

P r o b í h a j í c í I N V . a k c e / R o z e s t a v ě n á s t a v b a

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	42123	
Název akce	Pavilon goril - nový	
Realizace v letech	od 2013	do 2022

K o m e n t á ř

Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA

V měsíci červnu se do nového pavilonu goril přestěhovala chovaná zvířata včetně části původní gorilí skupiny. Po uvyknutí zvířat na nové prostředí bylo opět obnoveno provádění dokončovacích prací a také reklamačního řízení. Začátkem měsíce září byl do pavilonu přivezen nový chovný samec Kisumu a následně také samice Duni. Dne 28. 9. 2022 došlo ke slavnostnímu otevření pavilonu pro návštěvníky. Pavilon nyní ponese název „Rezervace Dja“.

Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil :	Mgr. Miroslav Bobek (+razítko) ředitel	Datum: 02.02.2023
-------------	----------------------------------	------------	--	-------------------

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

P r o b í h a j í c í I N V . a k c e / R o z e s t a v ě n á s t a v b a

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	42818	
Název akce	Náhradní objekty za Bosnu	
Realizace v letech	od 2016	do 2023

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	61 800,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	61 800,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		39 400,00	22 400,00
z toho: projektová dokumentace		6 000,00	0,00
stavební část		33 400,00	22 400,00
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		864,60	5 309,20	0,00		
2022		0,00	16 330,69	0,00		
celkem KV + FI		864,60	21 639,89	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022			22 504,49		celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		0,00	16 895,51	22 400,00		
2024						
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		0,00	16 895,51	22 400,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023			39 295,51		celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		864,60	38 535,40	22 400,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP			61 800,00		celkem NIP	0,00

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	42818	
Název akce	Náhradní objekty za Bosnu	
Realizace v letech	od 2016	do 2023

Komentář

Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA
 Ve spolupráci s vedením SOŠ a SOU Čakovice, se podařilo zajistit financování objektu detašovaného školského zařízení, z kapitoly „školství“ rozpočtu HMP. Kapitálové výdaje ve výši 16 800 tis. Kč byly schváleny usnesením RHMP č. 1019 dne 2. 5. 2022. Tímto usnesením byly zároveň navýšeny i celkové náklady akce na 61 800 tis. Kč. S vítězným uchazečem byla uzavřena smlouva na výstavbu nové ubytovny a školského zařízení. Na obou objektech probíhají stavební práce dle harmonogramu. Z důvodu finanční náročnosti celé akce budeme žádat o ponechání nevyčerpaných kapitálových výdajů z roku 2022.

Zpracoval : Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil : (+razítko)	Mgr. Miroslav Bobek ředitel	Datum: 02.02.2023
--	--------------------------	--------------------------------	-------------------

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP
 FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	43048	
Název akce	Výstavba pavilónu medvědotých šelem	
Realizace v letech	od 2016	do 2030

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)		CN=IP+NIP (1+2) 200 000,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)		IP=KV+FI (1) 200 000,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		200 000,00	0,00
z toho: projektová dokumentace		20 094,00	0,00
stavební část		179 906,00	0,00
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :		(2) 0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2021 (včetně DPH)							
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA		
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
do r. 2021		2 499,70	2 969,15	0,00			
2022		0,00	0,00	0,00			
celkem KV + FI		2 499,70	2 969,15	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP - do 2022		5 468,84			celkem NIP - do 2021 0,00		

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA		
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
2023		0,00	0,00	0,00			
2024		0,00					
2025		10 000,00					
2026		10 000,00					
2027		50 000,00					
2028		50 000,00					
další		74 531,16					
celkem KV + FI		194 531,16	0,00	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP - předp.od 2023		194 531,16			celkem NIP - předp.od 2022 0,00		
celkem KV + FI		197 030,86	2 969,15	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP		200 000,00			celkem NIP 0,00		

P r o b í h a j í c í I N V . a k c e / R o z e s t a v ě n á s t a v b a

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	43048	
Název akce	Výstavba pavilónu medvědovitých šelem	
Realizace v letech	od 2016	do 2030

K o m e n t á ř

Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA
Práce na projektu pro územní řízení byly pozastaveny, a to proto, že lokalita pro pavilon, tedy stávající ubikace a expozice medvědů ledních, bude k dispozici teprve po přestěhování medvědů do nové expozice.

Zpracoval : Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil : (+razítko)	Mgr. Miroslav Bobek ředitel	Datum: 02.02.2023
--	--------------------------	--------------------------------	-------------------

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP
FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	43049	
Název akce	Expozice Arktidy - lední medvědi	
Realizace v letech	od 2016	do 2026

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)		CN=IP+NIP (1+2)	
		870 000,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)		IP=KV+FI (1)	
		870 000,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		794 000,00	76 000,00
z toho: projektová dokumentace		46 000,00	0,00
stavební část		748 000,00	76 000,00
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :		(2) 0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)							
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA		
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
do r. 2021		15 243,31	16 932,95	0,00			
2022		0,00	60,12	0,00			
celkem KV + FI		15 243,31	16 993,07	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP - do 2022		32 236,38			celkem NIP - do 2022	0,00	

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA		
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
2023		110 000,00	21 475,86	0,00			
2024		312 000,00					
2025		276 287,76		37 000,00			
2026		42 000,00		39 000,00			
2027							
2028							
další							
celkem KV + FI		740 287,76	21 475,86	76 000,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP - předp.od 2023		837 763,62			celkem NIP - předp.od 2023	0,00	
celkem KV + FI		755 531,07	38 468,93	76 000,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP		870 000,00			celkem NIP	0,00	

P r o b í h a j í c í I N V . a k c e / R o z e s t a v ě n á s t a v b a

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	43049	
Název akce	Expozice Arktidy - lední medvědi	
Realizace v letech	od 2016	do 2026

K o m e n t á ř

Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA
 Vzhledem k nepřiměřeným finančním nárokům projektanta jsme se s ním dohodli na ukončení spolupráce po odevzdání dokumentace pro stavební povolení. Dále probíhalo jednání se zástupci Magistrátu hl. m. Prahy o nutnosti navýšení celkových nákladů akce z důvodu zpracování aktualizovaného kontrolního rozpočtu, který ukázal vyšší finanční náročnost celé stavby. Navýšení celkových nákladů akce bylo schváleno dne 29. 8. 2022 Radou hl. m. Prahy usnesením č. 2171. Poté bylo vyhlášeno výběrové řízení na zpracovatele dalších stupňů projektové dokumentace. Toto výběrové řízení vyhrála společnost Sweco Hydroproject a. s.. Vzhledem k finanční náročnosti této akce budeme žádat o ponechání kapitálových výdajů z roku 2022.

Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil :	Mgr. Miroslav Bobek (+razítko) ředitel	Datum:	02.02.2023
-------------	----------------------------------	------------	--	--------	------------

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	44576	
Název akce	Odstranění starých dílen	
Realizace v letech	od 2017	do 2022

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	6 844,54	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	6 844,54	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		6 605,94	238,60
z toho: projektová dokumentace		0,00	238,60
stavební část		6 605,94	0,00
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		0,00	6 375,96	238,60		
2022		0,00	229,98	0,00		
celkem KV + FI		0,00	6 605,94	238,60	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		6 844,54			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		0,00	0,00	0,00		
2024						
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		0,00	0,00	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		0,00			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		0,00	6 605,94	238,60	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		6 844,54			celkem NIP	0,00

P r o b í h a j í c í I N V . a k c e / R o z e s t a v ě n á s t a v b a

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	44576	
Název akce	Odstranění starých dílen	
Realizace v letech	od 2017	do 2022

K o m e n t á ř			
<p>Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA Objekt starých dílen u jižního vchodu do Zoo Praha byl kompletně odstraněn. Akce pokračovala prováděním následných čistých terénních úprav a výsadbou zeleně a je již dokončena. Akce je ukončena a kapitálové výdaje ve výši 394 065,24 Kč budou vráceny.</p>			
Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil : (+razítko)	Mgr. Miroslav Bobek ředitel
			Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	44577	
Název akce	Vodojem užitkové vody	
Realizace v letech	od 2018	do 2023

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	25 321,62	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	25 321,62	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		25 000,00	321,62
z toho: projektová dokumentace		0,00	321,62
stavební část		25 000,00	0,00
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akci (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		0,00	14 136,48	321,62		
2022		0,00	5 854,31	0,00		
celkem KV + FI		0,00	19 990,79	321,62	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		20 312,41			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		0,00	5 009,21	0,00		
2024						
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		0,00	5 009,21	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		5 009,21			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		0,00	25 000,00	321,62	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		25 321,62			celkem NIP	0,00

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	44577	
Název akce	Vodojem užitkové vody	
Realizace v letech	od 2018	do 2023

Komentář

Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA
 Stavební práce na vodojemu užitkové vody byly dokončeny a 21. 4. 2022 proběhla závěrečná kontrolní prohlídka stavby (kolaudace). Kolaudační souhlas byl vydán dne 5. 5. 2022.
 Nyní probíhá příprava druhé etapy akce spočívající v realizaci páteřních rozvodů užitkové vody od vodojemu k uzlovým bodům budoucích expozic. Vzhledem k větší časové náročnosti přípravné fáze této akce, budeme žádat o ponechání části nevyčerpaných kapitálových výdajů z roku 2022.

Zpracoval : Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil : (+razítko)	Mgr. Miroslav Bobek ředitel	Datum: 02.02.2023
--	--------------------------	--------------------------------	-------------------

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP
 FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45570	
Název akce	Pláně - Etapa I. Ubikace a výběhy koní Převalského	
Realizace v letech	od 2018	do 2023

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	78 000,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	78 000,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		50 000,00	28 000,00
z toho: projektová dokumentace		5 500,00	219,01
stavební část		44 500,00	27 780,99
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		609,51	0,00	219,01		
2022		4 712,99	1 390,49	0,00		
celkem KV + FI		5 322,50	1 390,49	219,01	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		6 932,00			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		0,00	43 287,01	27 780,99		
2024						
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		0,00	43 287,01	27 780,99	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		71 068,00			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		5 322,50	44 677,50	28 000,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		78 000,00			celkem NIP	0,00

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45570	
Název akce	Pláně - Etapa I. Ubikace a výběhy koní Převalského	
Realizace v letech	od 2018	do 2023

Komentář			
<p>Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA</p> <p>S projektantem, který zpracoval dokumentaci pro společné územní a stavební povolení, byla ukončena spolupráce a pro další stupeň dokumentace byl vybrán nový zpracovatel. Dne 10. 5. 2022 bylo vydáno stavební povolení, které nabylo právní moci 16. 6. 2022. Po kontrole prováděcí dokumentace bylo vypsané výběrové řízení na zhotovitele stavby, který byl vybrán, a byla s ním podepsána smlouva o dílo. Dne 3. 10. 2022 bylo předáno staveniště zhotoviteli. V současné době probíhá realizace stavby. Z důvodu posunu předpokládaného zahájení stavebních prací na této akci, budeme žádat o ponechání nedočerpaných kapitálových výdajů z roku 2022.</p>			
Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil : (+razítko)	Mgr. Miroslav Bobek ředitel
			Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45571	
Název akce	Stavební úpravy a přestavba Zimoviště II.	
Realizace v letech	od 2019	do 2022

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)		CN=IP+NIP (1+2)	
		5 314,76	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)		IP=KV+FI (1)	
		5 314,76	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		4 818,34	496,42
z toho: projektová dokumentace			496,42
stavební část		4 818,34	
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :		(2) 0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		4 363,33	0,00	496,42		
2022		0,00	455,01	0,00		
celkem KV + FI		4 363,33	455,01	496,42	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		5 314,76			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		0,00	0,00	0,00		
2024						
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		0,00	0,00	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		0,00			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		4 363,33	455,01	496,42	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		5 314,76			celkem NIP	0,00

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45571	
Název akce	Stavební úpravy a přestavba Zimoviště II.	
Realizace v letech	od 2019	do 2022

Komentář			
<p>Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA</p> <p>V roce 2021 byla úspěšně realizována a zkolaudována stavba klecového výběhu o půdorysu 10,0 x 16,5 metru. Vzniklo tak univerzální zařízení, jež umožní dlouhodobé oddělení velkých šelem, respektive lidoopů, od ostatních jedinců jejich druhu. Týká se to například záložních samců, samců po dobu odchovu mláďat, zvířat hendikepovaných či dlouhodobě léčených.</p> <p>Druhou etapou byla rekonstrukce přílehlé komunikace a manipulační plochy, zejména úprava nivelety, čímž při transportech zvířat odpadne pracné a potenciálně nebezpečné překládání z velkých kamionů na menší vozidla. S vybraným zhotovitelem stavby byla podepsána smlouva a během 3. čtvrtletí proběhla realizace stavebních prací. Rekonstrukce přílehlé komunikace a manipulační plochy je dokončena. Akce je ukončena a kapitálové výdaje ve výši 1 181 663,87 Kč budou vráceny.</p>			
Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil : (+razítko)	Mgr. Miroslav Bobek ředitel
			Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45572	
Název akce	Rekonstrukce pavilonu Indonéská džungle	
Realizace v letech	od 2019	do 2025

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	100 000,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	100 000,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		83 000,00	17 000,00
z toho: projektová dokumentace		3 000,00	1 000,00
stavební část		80 000,00	16 000,00
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		3 000,00	0,00	16 126,35		
2022		367,13	0,00	0,00		
celkem KV + FI		3 367,13	0,00	16 126,35	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		19 493,48			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		4 000,00	632,87	0,00		
2024		40 000,00				
2025		35 000,00		873,65		
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		79 000,00	632,87	873,65	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		80 506,53			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		82 367,13	632,87	17 000,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		100 000,00			celkem NIP	0,00

P r o b í h a j í c í I N V . a k c e / R o z e s t a v ě n á s t a v b a

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45572	
Název akce	Rekonstrukce pavilonu Indonéská džungle	
Realizace v letech	od 2019	do 2025

K o m e n t á ř

Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA
 Pavilon byl uveden do užívání v roce 2004. Přes řádnou pravidelnou údržbu se na stavu konstrukčních prvků projevují důsledky vlivu tropického mikroklimatu uvnitř pavilonu. Zároveň například končí životnost izolačním vrstvám střešního pláště nad provozním zázemím a ubikacemi orangutanů. Po patnácti letech provozu v extrémních podmínkách je třeba i zásahů do systémů vzduchotechniky atd.
 V březnu byla dokončena první etapa akce, kterou bylo provedení úprav noční expozice, tzv. Nokturna, pro potřeby chovu a expozice luskounů. V rámci této akce budeme žádat o ponechání nevyčerpaných kapitálových výdajů z roku 2022.

Zpracoval : Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil : (+razítko)	Mgr. Miroslav Bobek ředitel	Datum: 02.02.2023
--	--------------------------	--------------------------------	-------------------

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP
 FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45573	
Název akce	Rekonstrukce vstupů, vjezdů a odbavení návštěvníků - I. Etapa	
Realizace v letech	od 2021	do 2023

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	10 000,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	10 000,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		10 000,00	0,00
z toho: projektová dokumentace		500,00	
stavební část		3 500,00	
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení		6 000,00	
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)							
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA		
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
do r. 2021		497,79	0,00	0,00			
2022		0,00	3 719,10	0,00			
celkem KV + FI		497,79	3 719,10	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP - do 2022			4 216,89		celkem NIP - do 2022	0,00	

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA		
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
2023		0,00	5 783,10	0,00			
2024							
2025							
2026							
2027							
2028							
další							
celkem KV + FI		0,00	5 783,10	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP - předp.od 2023			5 783,10		celkem NIP - předp.od 2023	0,00	
celkem KV + FI		497,79	9 502,21	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP			10 000,00		celkem NIP	0,00	

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	45573	
Název akce	Rekonstrukce vstupů, vjezdů a odbavení návštěvníků - I. Etapa	
Realizace v letech	od 2021	do 2023

Komentář			
<p>Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA</p> <p>Konečným cílem investice je komplexní řešení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vstupů do areálu Zoo Praha - rekonstrukcí stávajících a realizací dalších, nových, - řešení dopravy v klidu, - odbavení návštěvníků s důrazem na digitalizaci. <p>První etapou je náhrada stávajících vstupních turniketů za nové. V květnu proběhlo výběrové řízení na turnikety pro nový vstup u nového pavilonu goril, jejichž realizace proběhla dle předloženého časového harmonogramu. Ve 4. čtvrtletí proběhlo výběrové řízení na dodavatele hardware a software vjezdového systému Zoo Praha. Vítězem této veřejné zakázky se stala společnost Green Center s. r. o., se kterou byla uzavřena smlouva o dílo. Dílo bylo převzato s menšími nedodělky, které budou odstraněny během ledna 2023. Oproti plánu v roce 2022 práce neproběhly v takovém rozsahu a nestačili jsme vyčerpat přidělené kapitálové výdaje. Z důvodu nutnosti dokončení této akce budeme žádat v letošním roce o jejich ponechání.</p>			
Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil :	Mgr. Miroslav Bobek ředitel
		(+razítko)	Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	46060	
Název akce	Pláně - Etapa II. Ubikace velbloudů dvouhrbých	
Realizace v letech	od 2018	do 2024

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetín.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	44 000,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	44 000,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		30 000,00	14 000,00
z toho: projektová dokumentace		3 500,00	500,00
stavební část		26 500,00	13 500,00
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetín.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		0,00	0,00	119,31		
2022		0,00	0,00	122,77		
celkem KV + FI		0,00	0,00	242,08	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		242,08			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		30 000,00	0,00	200,00		
2024				13 557,92		
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		30 000,00	0,00	13 757,92	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		43 757,92			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		30 000,00	0,00	14 000,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		44 000,00			celkem NIP	0,00

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	46060	
Název akce	Pláně - Etapa II. Ubikace velbloudů dvouhrbých	
Realizace v letech	od 2018	do 2024

Komentář			
<p>Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA Akce je II. etapou realizace expozičního celku nazvaného „PLÁNĚ“. Pro novou ubikaci a navazující expoziční i záložní chovné výběhy je zpracovaná studie jako podklad pro vypracování projektu pro společné povolení. Realizačně by akce měla navazovat na Etapu č. I, kterou je výstavba nových ubikací a výběhů koní Převalského. V měsíci srpnu bylo objednáno rozpracování a aktualizace stávající studie. Odevzdání aktualizované verze studie očekáváme v 1. čtvrtletí 2023.</p>			
Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil :	Mgr. Miroslav Bobek ředitel
		(+razítko)	Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	46061	
Název akce	Voliéra ptáků u pavilonu Sečuán	
Realizace v letech	od 2018	do 2023

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce (IA)		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)	CN=IP+NIP (1+2)	21 000,00	
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)	IP=KV+FI (1)	21 000,00	
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		20 000,00	1 000,00
z toho: projektová dokumentace		1 680,00	132,29
stavební část		18 320,00	867,71
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akcí (IA) CELKEM :	(2)	0,00	
z toho: údržba		0,00	
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)		0,00	

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Čerpání finančních prostředků do r. 2022 (včetně DPH)						
ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
do r. 2021		0,00	0,00	132,29		
2022		1 899,01	0,00	0,00		
celkem KV + FI		1 899,01	0,00	132,29	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - do 2022		2 031,30			celkem NIP - do 2022	0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	NÁZEV	INV. PROSTŘEDKY (IP)			NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
		Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.
2023		0,00	18 100,99	867,71		
2024						
2025						
2026						
2027						
2028						
další						
celkem KV + FI		0,00	18 100,99	867,71	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP - předp.od 2023		18 968,70			celkem NIP - předp.od 2023	0,00
celkem KV + FI		1 899,01	18 100,99	1 000,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00
celkem IP		21 000,00			celkem NIP	0,00

Probíhající INV. akce / Rozestavěná stavba

TAB 3b

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	46061	
Název akce	Voliéra ptáků u pavilonu Sečuán	
Realizace v letech	od 2018	do 2023

Komentář			
<p>Stručný popis, zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace o průběhu IA</p> <p>Voliéra o výměře více než 70 m² naváže na jižní fasádu pavilonu a bude sloužit expozici ptáčích druhů z asijských hor. Součástí akce jsou modelace okolí voliéry, návazné komunikace a výsadby dotvářející celkový dojem expozice. Pro akci byla z prostředků Fondu investic Zoo Praha pořízena projektová dokumentace na jejímž základě bylo vydáno stavební povolení. Následně byl vybrán zhotovitel prováděcí dokumentace, která sloužila jako podklad pro výběr zhotovitele. Veřejnou zakázku na výběr zhotovitele stavby vyhrála společnost P&M bau s. r. o., se kterou byla uzavřena dne 16. 11. 2022 smlouva o dílo. V současné době probíhá realizace stavby. Budeme žádat o ponechání přidělených kapitálových výdajů na tuto akci.</p>			
Zpracoval :	Ing. Hana Nováková Jiří Kotek	Schválil :	Mgr. Miroslav Bobek ředitel
		(+razítko)	Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Z a h a j o v a n á INV. akce v roce 2022

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	46062	
Název akce	Výběh zuba evropského v Dolních Počernicích	
Realizace v letech	od 2022	do 2024

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

INV. akce		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)		CN=IP+NIP (1+2)	15 905,50
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)		IP=KV+FI (1)	15 905,50
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		15 905,50	0,00
z toho: projektová dokumentace		450,00	
stavební část		15 455,50	
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akci (IA) CELKEM :		(2)	0,00
z toho: údržba a opravy			0,00
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)			0,00

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetinn.místa) v tis.Kč

Průběh čerpání fin. prostředků v roce 2022 (včetně DPH)							
ROK	INV. PROSTŘEDKY (IP)					NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
	NÁZEV	Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
2022		102,37	0,00	0,00			
celkem IP - za 2022		102,37			celkem NIP - za 2022		0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	INV. PROSTŘEDKY (IP)					NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA	
	NÁZEV	Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka	
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ
2023		13 905,50	897,63	0,00			
2024		1 000,00					
2025							
2026							
2027							
2028							
další							
celkem KV + FI		14 905,50	897,63	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP - předp.od 2023		15 803,13			celkem NIP - předp.od 2023		0,00
celkem KV + FI		15 007,87	897,63	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00
celkem IP		15 905,50			celkem NIP	0,00	

Z a h a j o v a n á I N V. a k c e v r o c e 2 0 2 2

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	46062	
Název akce	Výběh zebra evropského v Dolních Počernicích	
Realizace v letech	od 2022	do 2024

Komentář

Stručný popis akce, průběh (harmonogram prací), zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace

Hlavním cílem projektu Zubří v Praze je vytvoření rozlehlého přírodního výběhu pro rozšíření chovu tohoto největšího evropského kopytníka. Akce současně přispěje k revitalizaci území a navýšení biodiverzity - zkušenosti totiž dokazují, že spásáním, rozrušováním půdního pokryvu kopyty či válením se zvířat v kalištích, respektive prachových lázních, dochází v lokalitě k selekci travních porostů ve prospěch kvetoucích rostlin, keřů i stromů, což v důsledku znamená návrat původních druhů živočichů od hmyzu až po obratlovce. V současné době máme k dispozici projektovou dokumentaci pro společné povolení a probíhá její projednání s dotčenými orgány. Vzhledem k finanční náročnosti celé akce budeme žádat o ponechání nevyčerpaných kapitálových výdajů z roku 2022.

Zpracoval : Ing. Hana Nováková
Jiří Kotek

Schválil :
(+razítko)

Mgr. Miroslav Bobek
ředitel

Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Z a h a j o v a n á I N V. a k c e v r o c e 2 0 2 2

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	460624	
Název akce	Rekonstrukce Opčích ostrovů a Vodního světa	
Realizace v letech	od 2022	do 2023

Návrh finančních prostředků (včetně DPH)

(zaokrouhl.na 2 desetiny místa) v tis.Kč

INV. akce		Náklady celkem	
CELKOVÉ NÁKLADY (CN)		CN=IP+NIP (1+2)	14 000,00
INVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (IP) CELKEM = Celk. náklady akce (CNA)		IP=KV+FI (1)	14 000,00
z toho:		KV	FI
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (KV) a vlastní zdroje z FONDU INVESTIC (FI)		14 000,00	0,00
z toho: projektová dokumentace		450,00	
stavební část		13 550,00	
technologie			
interiér - vybavení (INV. charakteru)			
zařízení			
ostatní (uveďte jaké)			
NEINVESTIČNÍ PROSTŘEDKY (NIP) související s INV. akci (IA) CELKEM :		(2)	0,00
z toho: údržba a opravy			0,00
(uveďte konkrétní práce)			
interiér - vybavení (NEINV. charakteru)			0,00

Průběh INV. akce

(zaokrouhl.na 2 desetiny místa) v tis.Kč

Průběh čerpání fin. prostředků v roce 2022 (včetně DPH)								
ROK	INV. PROSTŘEDKY (IP)				NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA			
	NÁZEV	Čerpaná částka			NÁZEV	Čerpaná částka		
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ	
2022		1 014,48	0,00	0,00				
celkem IP - za 2022		1 014,48			celkem NIP - za 2022			0,00

Schválený rozpočet na rok 2023 a návrh (předpoklad) čerpání fin.prostředků v dalších letech (včetně DPH)

ROK	INV. PROSTŘEDKY (IP)				NEINV. PROSTŘEDKY (NIP) související s IA			
	NÁZEV	Schvál./požadov.částka			NÁZEV	Požadovaná částka		
		KV	KV ponech.	FI		ÚDRŽBA a OPR.	VYBAVENÍ	
2023		0,00	12 985,52	0,00				
2024								
2025								
2026								
2027								
2028								
další								
celkem KV + FI		0,00	12 985,52	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00	
celkem IP - předp.od 2023		12 985,52			celkem NIP - předp.od 2023			0,00
celkem KV + FI		1 014,48	12 985,52	0,00	celkem ÚD. a OPR. + VYB.	0,00	0,00	
celkem IP		14 000,00			celkem NIP	0,00		

Z a h a j o v a n á I N V. a k c e v r o c e 2 0 2 2

ORGANIZACE	Zoologická zahrada hl. m. Prahy	
Číslo akce	460624	
Název akce	Rekonstrukce Opičích ostrovů a Vodního světa	
Realizace v letech	od 2022	do 2023

Komentář

Stručný popis akce, průběh (harmonogram prací), zdůvodnění, v jaké fázi se IA nachází, na co konkrétně byly finance použity a další informace

Kapitálové výdaje na tuto investiční akci byly dodatečně schváleny dne 29. 8. 2022 usnesením Rady hl. m. Prahy č. 2094 a následně bylo vydáno rozpočtové opatření č. 5241.

Akce zahrnuje úpravy a rekonstrukce níže uvedených objektů a jednu novou expozici:

Přestavba ubikace queréz na ubikaci pro malpy

Guerézy byly přestěhovány do nového pavilonu goril a jejich bývalá ubikace bude sloužit pro jiný druh primátů. Nejdříve se uvažovalo o kočkodanech nebo mangabejích a tyto druhy se objevily i v původním názvu akce. Po zvážení bude nakonec ubikace po přestavbě sloužit malpám, a proto byl název aktualizován. Úpravy budou muset řešit čtyři základní úkoly:

- náhradu sendvičových vnitřních stěn příčkami jednovrstvými (eliminace potenciálních úkrytů hlodavců),

- náhradu rákosové střešní krytiny,

- zastínění ubikace tak, aby bylo odstraněno zrcadlení expozičních skel

- a konečně přístavbu venkovní klece sloužící jako zimní výběh v době kdy nelze využívat hlavní expoziční výběh.

V průběhu prací na studii se ukázalo, že lepší než celková rekonstrukce ubikace bude její odstranění a náhrada úplně novou, což sice znamená nutnost absolvovat kompletní sloučené povolenací řízení, ale stavební program nebude nijak omezován.

Dokončená architektonická studie nového objektu pro chov malp nám byla odevzdána v prosinci 2022. Na základě této studie budou zpracovány další stupně projektové dokumentace.

Rekonstrukce vodních nádrží - jezírka a vodní příkopy

Stávající foliové nádrže je třeba rekonstruovat jak ve dnových partiích tak zejména v partiích břehových, kde nové technické řešení musí zabránit degradaci břehů vně hrany těsnění.

Zastínění ubikace gibbonů

Stávající ubikaci bylo nutné v zájmu zvýšení komfortu pro návštěvníky a celkového expozičního vyznění objektu zastínit tak, aby nedocházelo k nežádoucímu zrcadlení v expozičních sklech. Veřejnou zakázku na výběr zhotovitele stavby vyhrála společnost Sirea Praha spol. s r. o., se kterou byla dne 4. 11. 2022 uzavřena smlouva o dílo. Dílo bylo dokončeno a bez nedodělků předáno v prosinci 2022. Tato část investiční akce je hotova a ukončena.

Expozice strašilek humčích

Nová expozice vzácných, kriticky ohrožených, strašilek humčích bude umístěna v zadní části rezervace Bororo a zahrnuje instalování dvou buněk – mobilních kontejnerů, z nichž jedna bude sloužit pro potřeby zvířat a chovatelů a druhá bude expozicí pro návštěvníky. K buňkám bude přistavěn skleník o půdorysu cca 6 x 3 metry k produkci listů na krmení strašilek. Území pro chovné zařízení strašilek humčích je připraveno pro následnou instalaci výše zmíněných buněk a skleníku. Na základě zpracované projektové dokumentace proběhla veřejná zakázka na výběr zhotovitele stavby, se kterým bude uzavřena smlouva o dílo.

Budeme žádat o ponechání nevyčerpaných kapitálových výdajů z roku 2022.

Zpracoval : Ing. Hana Nováková
Jiří Kotecký

Schválil :
(+razítko)

Mgr. Miroslav Bobek
ředitel

Datum: 02.02.2023

Poznámka

KV - kapitálové výdaje = investiční dotace z rozpočtu HMP, resp. investiční transfer z rozpočtu HMP

FI - vlastní zdroje PO použité z fondu investic (FI) organizace na financování / dofinancování investiční akce (IA)

Příspěvková organizace: Zoologická zahrada hl. m. Prahy

Rozbor hospodaření za rok 2022

Doplňková činnost

v tis. Kč

	Schválený plán 2022	Skutečnost k 31.12.2022
VÝNOSY CELKEM	73 050,0	109 432,7
<i>z toho: parkoviště</i>	<i>24 000,0</i>	<i>31 518,4</i>
<i>prodané zboží</i>	<i>29 000,0</i>	<i>46 921,8</i>
<i>reklama</i>	<i>8 000,0</i>	<i>3 734,5</i>
<i>pronájem</i>	<i>11 350,0</i>	<i>24 420,8</i>
<i>ostatní</i>	<i>700,0</i>	<i>2 837,4</i>
NÁKLADY CELKEM	57 913,0	80 840,4
50X Spotřebované nákupy	26 248,0	35 975,3
<i>z toho: spotřeba materiálu</i>	<i>400,0</i>	<i>675,8</i>
<i>spotřeba energie</i>	<i>9 500,0</i>	<i>8 152,1</i>
51X Služby	2 850,0	3 400,5
<i>z toho: opravy a udržování</i>	<i>300,0</i>	<i>258,0</i>
<i>cestovné</i>	<i>15,0</i>	<i>0,0</i>
<i>nájemné a služby (nebyt. prostory)</i>	<i>290,0</i>	<i>281,5</i>
<i>úklid</i>	<i>900,0</i>	<i>1 001,2</i>
<i>výkony spojů</i>	<i>360,0</i>	<i>472,3</i>
52X Osobní náklady	24 800,0	34 184,3
<i>z toho: 521 003X mzdy a platy (bez OON)</i>	<i>14 150,0</i>	<i>18 887,5</i>
<i>521 00XX ostatní osobní náklady</i>	<i>4 000,0</i>	<i>5 749,2</i>
<i>zákonné soc. pojištění</i>	<i>5 840,0</i>	<i>8 194,0</i>
<i>zák. soc. náklady - FKSP</i>	<i>280,0</i>	<i>382,0</i>
53X Daně a poplatky	10,0	14,9
54X Ostatní náklady	0,0	2,6
<i>z toho: smluvní pokuty a úroky z prodlení</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>jiné pokuty a penále</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>manka a škody</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	305,0	747,2
<i>z toho: 551 00XX odpisy jako zdroj 416</i>	<i>185,0</i>	<i>185,2</i>
<i>551 009X odpisy kryté státní dotací (403/672)</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
56X Finanční náklady	0,0	0,1
59X Daň z příjmů	3 700,0	6 515,5
Výsledek hospodaření	15 137,0	28 592,3
(+ zisk, - ztráta)		

Sestavil/a: Ivana Růžková

Datum: 31.01.2023

Telefon: 296 112 242

Podpis:

Ředitel/ka organizace: Mgr. Miroslav Bobek

Podpis:

Výkonové ukazatele k 31.12.2022

Zoologická zahrada hl. m. Prahy	Počet návštěvníků		Tržby v tis. Kč		Průměrná cena vstupenky v Kč bez	
	plán 2022	skutečnost k 31.12.2022	plán 2022	skutečnost k 31.12.2022	plán 2022	skutečnost k 31.12.2022
Stálá expozice	1 415 978	1 415 978	254 739,9	254 739,9	180	180
Trojská karta (TK)	3 144	3 144	685,6	685,6	218	218
Publikace a informační materiál			395,9	395,9		
Programy a průvodcovské služby			3 826,9	3 827,0		
Chovatelem na 1 den			787,6	787,6		
Ostatní výnosy z hl. činnosti			41 734,0	39 331,4		
Celkem za hlavní činnost	1 419 122	1 419 122	302 169,9	299 767,4	213	211

Šedá políčka se nevyplňují

Zpracoval/tel.: Ivana Růžková/ 296 112 242

V Praze dne: 31.01.2023

Schválil:

Mgr. Miroslav Bobek